

Mối tình cuối cùng

Bình-nguyên Lộc

(Tiểu Thuyết Thứ Bảy, 1960)

Rừng tre dày mịn dọc theo con thôn lộ hẹp, bỗng dưng đứt khúc, nhường chỗ cho một công trường rộng như đại-lộ Trần-Hung-Đạo.

Công-trường đen nghệt xe hơi, chiếc nào cũng mốc thít bụi đường, kiếng xe trong suốt, hóa ra mờ hết.

Thạnh lái xe rẽ vào công trường đó và tung bụi lên mù trời vì công-trường không được trải đá. Anh ta cho xe chạy thả máy và cả xe đều kêu rú lên vì họ chợt thấy trước mặt họ một miệng vực sâu thẳm.

Thạnh cười khà rồi bót ga, rà thắng. Anh ngừng xe sát nền gạch của một ngôi nhà xưa bị ai giở đi mất tự hồi nào. Ngôi nhà nằm cheo-leo trên bờ vực, nên cả xe chưa hết kinh-sợ, vội mở cửa nhảy xuống đất.

- Thăng mắc dịch, làm người ta hết cả hồn vía !

Quang chười lên câu đó, và Thạnh lại cười ha ha rồi nói:

- Không còn chỗ đậu xe, nếu không chạy tuốt ra đây thì đậu ngoài lộ à ?

Thật ra anh ta thích nhất cho thiên-hạ hoang chơi. Ba người bạn của anh, người nào cũng gốc ở Tiền-Giang cả và chưa ai lên miền Đông bao giờ.

Cả ba, Quang, Thăng và Cần, kinh-ngạc đứng nhìn con sông Đồng-Nai kỳ-dị. Họ chỉ quen với những sông-ngòi của quê hương họ mà mặt nước xấp-xỉ, là-là với mặt đất trên bờ. Một lòng sông chảy xiết dưới đáy vực thẳm, sâu mấy mươi thước làm cho họ chóng mặt lắm.

Năm thằng bé ở đâu trong rừng nhảy ra đề nghị:

- Cho em giữ xe quý thầy !

Cần lại ngạc-nhiên nhìn chúng rồi cười hỏi:

- Ở giữa rừng mà cũng có kẻ ăn cắp xe nữa à ?

Chúng nó làm thỉnh cười đáp. Thạnh nói bằng tiếng ngoại quốc:

- Dẫu sao, cũng phải để tụi nó giữ. Nếu không, lũ nó đâm lủng bánh xe hết.

- Thì ra, y như ở Sài-gòn. Mà bọn này ở đâu mà bò tới đây ?

- Thì cũng dân Sài-gòn chớ đâu. Chúng nó chở nhau lên đây bằng xe gắn máy.

Dựa bờ vực-thẳm, dựng lên năm bảy quán gió xó-ró, lợp bằng lá rừng mới hái. Thế mà trong quán đã bày đủ thứ, nào là la-ve, tôm luộc, nước ngọt, bánh mì.

Thấy thức ăn, cả bọn nghĩ đến khách và bây giờ mới chú-ý tới cái thác mà khách đi tắm.

Một thứ tiếng rì-rào to hơn tiếng gió trong cây lá, vừa dưới đáy vực đưa lên. Tiếng này vốn đã có từ bao đời rồi và vốn họ đã nghe từ khi mới đến, nhưng vì nó liên-tục quá, nên họ như không hay biết là có.

Họ nhìn xuống thì thấy hàng trăm điểm xanh đỏ trên mặt nước trắng xóa. Bờ sông cao quá nên họ không phân-biệt nam, nữ, lớn, bé được.

Ở đây, không thể có cái thác nước nào cả, sông Đồng-Nai chảy tới đó thì gặp phải một dãy đá hàn. Nước sông nhảy chồm trên đá, bị đá dồi lên, biến thành nước bọt trắng phau phau.

Danh-từ “thác Trị An” lớn lối do người Pháp đặt hồi xưa, chớ dân địa-phương chỉ dám gọi nó là “Hàn Ông Sâm” một cách khiêm tốn thôi.

- Thôi, xuống tắm các cha !

Thanh mời mọc bằng một giọng ra lệnh rồi bước lại gốc da là nơi bắt đầu của con đường đưa xuống hồ.

Bây giờ đã hơn mười giờ sáng rồi. Nắng thánhtư gay-gắt lắm và cảnh sông nước gọi thêm họ. Hơn thế, nhìn lâu, họ phân-biệt được da trắng của phụ-nữ lòi ra khỏi những chiếc may-dô nên họ càng nôn-nao xuống sông. Tuy-nhiên, khi nổi gót theo Thanh, ba người bạn của anh, người nào cũng do-dự khi trò tới gốc da.

Có lẽ một sở du-lich địa-phương nào đó đã lập ra công-trường đậu xe. Nhưng bàn tay người sắp đặt thiên-nhiên đã dùng lại nơi gốc da này. Bao thế-hệ qua đã lợi-dụng rễ da để leo xuống mé nước một cách nên thơ thì, thế-hệ người bây giờ cũng phải noi theo dấu đó vì sở du-lich kia không có đào lấy một bực đất nhỏ cho để đi. Những bực thang đất, vào tháng khô, bỏ như bằng bột và bước chân người đã làm bể nhiều cục đất to nó rơi từ nấc này xuống nấc khác. Nhiều bực không còn đất nữa và người leo xuống, phải đặt chân trên những sợi rễ không được bảo-hiêm.

Thanh là người miền Đông, đã quen leo trèo như khi nên anh ta xuống được nửa thang rồi ngước lên nhìn bạn còn đứng trên mà cười:

- Ê, đi tắm hay coi lưng ta ?

*

* *

Nấc thang đất cuối cùng dính liền với tảng đá đầu tiên mà trên đó Thanh đứng chờ bạn. Khi cả bọn xuống đến nơi, họ dừng chơn tại đó và nhìn bao quát mặt sông.

Hôm ấy là chúa-nhật nên khách đi tắm đông ước độ năm, sáu trăm người. Lòng sông ở đây tuy tương-đối hẹp chớ cũng to bằng hai phần ba sông Bến Nghé ở Sài-gòn, thế mà từ bên này bờ qua tới bên kia bờ, không có một khoảng nước nào mà không có người tắm.

Nhờ phụ-nữ đông với mai-dô nhiều màu của họ, nên mặt sông tươi hẳn lên giữa chốn rừng hoang; người xem có cảm-giác như hoa lan rừng ở đâu trên nguồn mới trôi về ngang qua đó.

Ở đâu cũng có phụ-nữ cả, từ trên đầu hàn đến xuống cuối hàn, dài đến hơn một cây số, không có một nhóm tắm nào mà không trang-sức bằng một “phụ-nữ” xanh, đỏ hoặc rần-ri.

Cả bọn quên rằng họ đi tắm, cứ tưởng là đang xem một đoạn phim thời-sự và mãi-mê nhìn nhon-vật trong phim.

Ngoài biển, họ chưa hề được thấy một cảnh như vậy bao giờ. Ngoài ấy người tắm biển thường chìm dưới nước, chỉ có đầu và cổ là lộ lên thôi. Người phơi nắng thì hiếm-hoi.

Ở đây người ta không tắm vì nước không sâu. Thường thì người ta ngồi trên những tảng đá ngầm để giỡn với nước đổ mạnh-bạo, thân trên phơi ra hết ngoài trời. Người ta lại nô-đùa nhảy từ tảng đá nổi này qua tảng đá nổi khác, thành thử kẻ nào rình xem thì được rất nhiều dịp thấy người trợn vện.

Thằng khó chịu nói:

- Ta tắm chó, họ mà thấy ta rình như vậy, họ khinh chết.

Cần cười ha-hả mà rằng:

- Thừa nhà đạo-đức còn hôi sữa, họ chỉ mong ta rình thôi, nếu không, họ không đến đây mà mặc mai-dô làm gì, vì ở nhà họ, họ cũng có nước đầy lu.
- Nhưng mà cũng phải tắm, Quan hòa-giải, vì đã nục lấm rồi.
- Buồng thay đồ ở đâu ? Thằng ngây-thơ hỏi, khiến cả bọn lại cười ồ lên.

Anh con trai này mới hai mươi hai tuổi, anh chưa cố-li được như những người bạn cao niên của anh, không dám ngó gái cho lâu, cũng chẳng dám thay y-phục trước mặt thiên-hạ. Huống chi, anh ta lại là văn-nghệ-sĩ, nghĩa là một loại người đặc-biệt, có một bộ thần-kinh rất bỏ mà cho dẫu sống đến hai mươi năm nữa, anh ta cũng không lì được. Loại người đó họ giấu kín tình-cảm và đời sống thân-mật của họ như mèo giấu “của quý”.

Cả ba cùng theo Thanh nhảy qua những tảng đá khô nằm gần sát bờ để tìm một tảng đá không chứa y-phục ai cả.

Bây giờ họ chợt nhận ra rằng ở đây không còn thơm hương rừng nữa mà một mùi “am-mô-nhắc” nặc nồng xông lên.

Thanh chười thề:

- Thật là, quân khốn-kiếp, làm bẩn cả hương-vị của một nơi như vậy.

Khi họ cời tới giày thì ai cũng chợt thấy rằng đá ở đây lỏm-chòm quá. Họ đứng lên, đi dè-dặt như sợ đập gai. Thanh hướng họ lên phía trên đầu hàn.

- Càng tắm ở trên dòng chùng nào, càng được sạch chùng nấy. Lũ nó hay đáí, hay phun nước bọt dưới sông lấm. Ít người thì chất bẩn không thấm vào đâu chó đông nghệt như vậy thì ...
- Ồ con cá !

Nghe Cần kêu lên, nột bọn nhìn theo tay anh ta thì thấy một người Trung-hoa bụng to như cái trống châu, tay cầm cần câu, tay xách một con cá to từ phía trên đầu hàn đi xuống.

- Hủ tài a... Quang reo lên.

Người các-chú cười híp cả mắt và cũng nói:

- Hò, hủ tài.

Hắn đi mau lắm, và ý chừng quyết lên bờ về Chợ-lớn cho sớm để khoe cá.

Thạnh hỏi, khi hắn đi qua khỏi đó xa rồi:

- Các anh có thấy dân tắm phần đông là Trung-hoa không ?
- Ừ, phải đó. Ngoài biển cũng thế. Sao lạ vậy không rõ.
- Không có gì mà lạ đâu. Từ Sài-gòn mà đến đây, tất phải có xe. Muốn có xe, phải khá-giả. Người Trung-hoa khá-giả hơn người mình vì họ nắm được thương-trường.
- Cũng hay, phụ-nữ Trung-hoa trắng hơn phụ-nữ ta. Cần an-ủi nội bọn về cái chỗ kén tắm của người mình ấy, và cả bọn cười ồ.

Thạnh chỉ một cái hồ rộng bằng một căn buồng mà nói:

- Muốn thương-thức nước da trắng đó, ta nên nhào xuống hồ này.

Nói rồi anh ta nhảy đi, quên cả đau chon, rồi cả bốn đều roi xuống tùm tùm.

Hồ là một khoảng nước được đá nổi vây quanh. Nước trên dòng đổ vào hồ, và nước hồ trôi ra, do vài cái khe nhỏ. Thạnh giải-thích:

- Ở đây ta có vẻ tắm lắm, không ai chú-ý đến ta và các anh mặc sức mà ngâm. Và ta cũng cần tắm thật sự đó. Một lát, lạnh thì ta hãy leo lên phơi nắng.
- Sợ lạnh à ?
- Không sợ, nhưng vẫn phải lạnh.
- Đúng như vậy, nước ở đây lạnh quá. May là giữa trưa...
- Nước nguồn về, lại ngâm trong đá...

Vừa lúc ấy, một cô xắm ốm nhom và đen thui, bò lên đầu tảng đá bờ hồ bên trái, ý chừng để sưởi ấm.

Cần rần-mắt hỏi to:

- Cú nương à, có pán xú quách hôn ?

Cô xắm, chắc không hiểu nổi câu pha trò ý-nhị ấy, nhưng bị người bắt chột, cô ta tuột trở xuống rồi đi mất.

Thạnh nắm lấy cổ của Thăng, quay người bạn trẻ này đi một vòng rồi nói:

- Nhìn chiếc mai-dô màu lục bông trắng kia, rồi cho mỗ biết ý kiến.

Thạnh chỉ riêng một thân hình đẹp cho nhà điêu-khắc trẻ tuổi xem. Nhưng nghe tin ấy, cả bọn kia đều quay lại nhìn.

- Tuyệt, tuyệt. Quang khen.

- Im, để cho thằng Thăng nói. Nó là nhà điêu-khắc, lại trầm-tĩnh, không xét-đoán vội-vàng như tụi bây.
- Vả lại, nó nhìn đui người bằng cặp mắt của nghệ-sĩ thì không phạm thuần-phong mỹ-tục như tụi mình, ha...ha...ha...

Cậu con trai Thăng nhìn cô xẩm mai-do màu lục bông trắng rất lâu mà không thốt ra lời nào, khiến Cần sốt ruột hỏi:

- Say-sưa rồi hả, nhà đạo đức ?

Thăng mỉm cười rất ngây-thơ rồi chằm-rải nói một mình:

- Hông !

Anh ta chỉ buông ra độc một tiếng thôi, rồi quay đi, không nhìn mỹ-nữ nữa.

- Hông ? Cô ta lẳng lăm, phải, cứ xem hai con mắt láo-liên của cô ta thì biết ngay.
- Nhưng đẹp đạo-đức của cậu đi.

Thăng cãi:

- Không phải vậy. Tôi nói hông là hông về sắc đẹp kia.
- Hông à ? Da trắng như thế, ngực và đui no như thế ...
- Lưng dài quá, như lưng gái Nhứt-bốn, các anh không để ý đến điểm đó à ?
- Cậu làm như một giáo-sư hình-học.
Ngày sau, cậu đi coi mắt vợ, nhớ mang theo một cây thước để mà đo nhé !

Thanh nói:

- Nó có lý của nó. Tụi mình xem người với những con mắt quý dịch, ai gọi thèm thì khen đẹp. Nó, nó quen nhìn các pho tượng bên La-mã suốt mấy năm nay.
- Mày lại về phe với thằng con nít gàn à ?
- Tao chỉ nói sự thật thôi. Nhưng mà nó phải nhìn-nhận rằng nó thiệt thân. Trên đời, trong một triệu phụ-nữ mới có một cô đúng thước tắc của sắc đẹp lý-tưởng. Người như nó, có thể tới già cũng chưa được dịp thưởng-thức mỹ-nhơn. Tụi mình tạt ăn lăm, thế mà sượng, mặc sức mà nhìn đến no con mắt. Biết nhiều quá, lăm khi khổ thân.

Thăng chỉ cười hề-hề không buồn lăm trước sự thật mà Thanh vừa trình-bày ra.

Cần kêu người bạn trẻ tuổi, chỉ một cô xẩm thân mình sưng-đuộc như chiếc gối nói:

- Tạo-hóa là một nhà điêu-khắc dở-ẹt phải không mày ? Mày, mày mà có lười đến đâu, mày đéo đá tạc tượng không đến đỗi tòi như thế này.

Thăng đáp pha trò:

- Chỉ vì tạo-hóa sản-xuất nhiều quá, làm ra hàng lô như thợ, chó không sáng-tác ít như nghệ-sĩ chúng tôi. Nhưng lăm khi tạo-hóa cũng thành-công. Thí dụ như pho tượng kia.

Trên đầu một tảng đá nổi đầng xa, một người đòn-bà đứng dang hai chân ra, hai tay chống nạnh. Lối đứng ấy không cho họ thấy rõ thân hình cô ta khi họ nhìn theo tay Thăng, nhưng họ cũng đoán được đó là một tấm thân tuyệt-mỹ.

- À...
- À...
- À... ra thằng bé này có mắt tinh thật đó tụi bây ơi! Ta phải theo học nó mới được..
- Hè, bây giờ bọn hà-bá ta nhảy lên bờ để quan-sát chi-tiết nè!

Ba cậu nói rồi níu đá thót lên, chỉ trừ Thăng là vẫn bình-thản trước sắc đẹp mà cậu ta vừa khám-phá.

Thanh nổi dóa, nhảy ùm trở xuống hồ, níu đầu cậu ta lên:

- Mấy bầy chuyện, rồi bỏ rơi tụi tao hả? Phải đi theo để giảng bài thêm, cậu giáo-sư sắc đẹp ơi.

Thăng lại cười hề-hề, vừa leo lên theo bạn vừa nói:

- Không cần lắm. Nàng chỉ đẹp vừa vừa thôi.

Bốn thiếu-nữ rượt bắt nhau trên những tảng đá nổi và ngầm, họ chạy thoăn-thoắt mà không trượt chon bao giờ, mặc dầu những tảng đá ngầm nhọn-nhót một thứ rêu tràm-thủy. Họ đá nước cho ướt nhau khiến ba anh chàng mê sắc mà không sành sắc, đứng chết trân mà nhìn bốn cặp giò trắng như bột ấy.

Bọn thiếu-nữ chạy đi mất thì bọn con trai này lại bị lung những phụ-nữ khác trông y tại chỗ cũ.

Dân tắm biển lâu ngày, bị nắng ăn da, nên không hấp dẫn bằng dân tắm hàn, họ còn giữ được nguyên- vẹn nước da Sài-gòn của họ.

Tuy-nhiên, bọn này không thể quên được con người đứng chống nạnh đầng kia, vì lời giới-thiệu rất có uy-tín của nhà điêu-khắc trẻ tuổi mà họ bắt đầu tín-nhiệm trong địa-hạt thâm-mỹ của thân-thể.

Nhảy đã rồi lội nước, rồi băng qua những cái thác nhỏ, thật là thiên-nan vạn-nan như đi trên đường vào Ba-Thục họ mới đến được sau lưng hòn vọng-phu. Phải, nếu không vọng-phu thì đứng đó làm gì cả buổi dài? Phải chăng là khoe thân-xác để mời khách ngắm? Đó là một thứ hàng không bày trong tủ kính của các cửa hiệu, mà bày ngay phòng triển-lãm lộ-thiên này.

Cà ba thằng lớn tuổi đều thất-vọng. Nước da của người phụ-nữ này ngăm-ngăm đen. Theo họ thì phải trắng-trẻo mới xứng danh kiều-diễm.

Thình-linh người ấy day lại và cả bốn đều ngã nằm xuống nước, làm như đang tắm. Người ấy ngó mông một lát nữa rồi bước xuống đi về đâu không biết.

- Thất-vọng quá. Cần nói, cô ta lại là đòn-bà chớ không phải con gái.

Thăng chỉ mỉm cười hiền-lành mà cả ba đều thấy được sự chê-cười không ác-hiểm của cậu ta.

- Ê, nó cười ta kia. Sao vậy, nàng thơ đó đẹp lắm hả ?
- Các anh nghĩ sai. Chính nhờ cô ấy là đờn-bà nên cô ta mới được đẹp tới mức đó.
- Nữa, một quan-niệm lập-dị nữa !
- Không mà. Con gái, cho dầu đã trở-mã tốt cùng, cũng không nở-nang trọn-ven được như đờn-bà, tôi muốn nói những người đờn-bà còn trẻ. Con gái quyến-rũ con trai vì mùi hương trinh-nữ của họ, nhưng họ không giữ được con trai lâu. Đờn-ông và con trai chỉ mê đờn-bà thôi, vì đờn-bà đẹp hơn thật-sự.
- Sao lời tục lại nói “mê gái” ?
- Danh-từ “gái” đó có nghĩa là “gái ăn chơi”, tức là cũng đờn-bà.
- Lạ quá !
- Không lạ đâu. Tôi chưa nghe nói ông nào mê con gái mà tan nhà nát cửa hết. Toàn là đờn-bà đưa nam-nhi vào khám không mà thôi.

Cả bốn nằm ngựa trên một tảng đá để phơi nắng. Trời xanh lơ và cao vòi-vọi khiến họ cảm-giác rằng sông sâu hơn bội phần. Bấy giờ họ mới lắng nghe tiếng động. Cái tiếng rì-rào của nước khua trên đá hàn mà họ đã nghe từ trên bờ, ở đây là tiếng chảy ào-ào không ngớt. Dân đi tắm hét vang chó không nói, để tiếng họ khỏi bị tiếng nước át đi. Lạ lắm là ve ở hai bên bờ không biết chúng nó làm thế nào mà tranh hơn được với thác để mà vang rân ra tận đây.

Thình-linh Thanh kêu lên:

- Chị Vân !

Rồi cả ba anh chàng lớn tuổi đồng ngồi dậy một lượt.

- Chị Vân !
- Chị Vân !

Thăng dậy sau hết, vì thấy mình nằm đó khó coi khi có phụ-nữ quen sắp đi tới nơi. Nhưng khi nhìn lại đám đờn-bà con gái vừa lướt tới thì cậu ta giật nảy mình.

Không ai chú ý tới cậu con trai hăm hai tuổi ấy cả. Nếu họ mà thấy được cái miệng há ra và đôi mắt đứng trông của cậu ta chắc họ đoán cậu ta vừa bắt gặp một con thủy-quái.

Bọn kia gồm năm người: hai người đờn-bà trạc băm hai, một thiếu-nữ lối hai mươi, một thiếu-nữ khác độ mười bảy tuổi và một thằng bé lên mười.

Đám con trai chạy lại vây quanh đoàn phụ-nữ và hai bên rối-rít hỏi thăm nhau.

- Mấy thế-kỷ rồi mới gặp chị. Đi đâu mà biệt-dạng vậy chị ?
- Chà, hai cô gái bây giờ lớn xác dữ, cô nào là bé Tuyết, cô nào là bé Nguyệt đâu ?
- Còn mấy cậu bây giờ làm gì ?
- Đã cậu nào cưới vợ chưa ?
- Anh Thanh hình như nổi danh thì phải ?

Câu sau này là của cô gái hai mươi.

- Chắc em là bé Tuyết, có phải không ? Thanh hỏi.
- Thừa phải.

- Có vẻ tiểu-thơ lắm đó.
- Còn em, em không có vẻ tiểu-thơ à ? Cô gái mười bảy hỏi.
- Em thì chưa. Nhưng mà em đã hăm-dọa đủ lắm rồi đó. Em sẽ là một tiểu-thơ danh-tiếng.

Cả bọn nhìn lại cô bé mười bảy và đồng buồn cười thắm. Cô bé cao lỏng-không, phía trước và phía sau đều lép xẹp.

Cần muốn dòm thử mặt Thăng xem phản-ứng trên đó ra sao, nhưng nhìn quanh không thấy cậu ta, anh tri-hồ cà-ròn:

- Thăng bé con chết trôi rồi tụi bây ơi !

Bọn đờn-bà con gái ngỗ thật, kêu rú lên:

- Trời ơi, hồi nào, con của anh nào đó ? Mò kiếm mau lên.
- Con của tôi, Quang đáp rồi cả bọn cười rộ lên khiến phụ-nữ ngạc-nhiên hết sức.

Bọn này nhìn theo tay Thạnh, nghe anh ta nói: “Thằng dịch ấy còn ngồi kia !” và thấy cậu con trai há-hốc mà nhìn họ trần-trối trong một dáng ngồi rất buồn cười.

Thạnh búng tay kêu cái bóc và ngoắc cậu ta một cái, cậu ta mới sực tỉnh và tuột xuống để chạy đến vây đoàn với bạn.

Cần giới-thiệu:

- Xin trình-diện với các chị, các cô, đây là nhà chuyên-môn về khoa đùi-ngực.

Đoạn dạy lại Thăng, anh ta hỏi:

- Nội đây ai đẹp nhất, đâu mày nói thử xem ?

Hai tai Thăng bỗng đỏ tía lên, trông đến phát sợ, trông như là máu trong người cậu ta bị ai dùng một thứ ống bơm mạnh mà bơm cấp-tốc từ dưới lên trên.

Có lẽ là để cho đỡ xấu-hổ, Thăng đùa lại. Cậu ta chỉ ngay Thu-Vân và nói:

- Cô này đẹp nhất, không phải đẹp nhất nội đây đâu, mà đẹp nhất nước Việt-nam.

Ai cũng ôm bụng mà cười chỉ trừ ba người: Thăng, Thạnh và Thu-Vân.

Thăng bình-thản như không việc gì xảy ra, không hãnh-diện vì lời đùa được hoan-ngình, cũng không xấu hổ thêm vì đã nói bậy.

Thạnh, anh con trai cao niên nhất bọn bỗng giựt mình khi nghe nhận-xét của Thăng. Phải, Thu-Vân đẹp ghê hồn. Mặc dầu nhỏ hơn nàng đến sáu tuổi, có lần anh đã si Thu-Vân và suýt tỏ tình với nàng. Người con trai này, từ sớm đến giờ đã tỏ ra sáng-suốt về nhan-sắc phụ-nữ, một lần nữa đã thấy rất bén.

Thu-Vân, nàng không cười vì đang chua xót ngậm-ngùi. Không, nàng không thấy rằng cậu con trai kia mỉa-mai nàng với ác ý, nhưng đầu sao nàng cũng tự biết rằng nàng đã qua thời xuân rồi, và lời khen tặng - thật-tình hay cà-ròn không rõ - của Thăng đã đột-ngột nhắc-nhở nàng cái nhan-sắc kiều-diễm của nàng mà nàng tin rằng không còn nữa.

Đứng im lặng giây lâu, nàng bước tới đưa tay cho Thăng bắt:

- Cám ơn cậu !

Đây là lời cảm-tạ chơn-thành, vì lời khen kia, giả-dối hay thành-thật gì cũng vượt-ve tự ái của nàng cả.

Thu-Vân nước da hơi đen, mặt nàng đã không còn trẻ nữa lại không được đẹp cho lắm vì cái miệng hơi rộng và đôi con mắt hơi to một tí. Nhưng đó là một giai-phẩm tuyệt-sắc của nhà điêu-khắc bí mật nào với những đường cong huyền-ảo. Da thịt con người ở đây đã hát lên khúc hát tận-mỹ. Những người mẫu của các tay điêu-khắc La-mã, Hy-lạp ngày xưa cũng chỉ lý-tưởng về thân-thể đến thế là cùng.

Thu-Vân đứng cao hơn Thăng độ năm phân tây, mặc dầu Thăng không phải là một anh con trai nhỏ thó. Khi nàng đi giày cao gót thì không rõ nàng sẽ cao tới đâu. Cao là một yếu-tố của sắc đẹp nơi một phụ-nữ. Tuy nó không là yếu-tố quan-trọng, nhưng Thu-Vân vẫn không thiếu điều kiện con-con đó.

Cầm tay người đờn-bà cao hơn mình, lại cao-niên hơn mình và rất dạn-dĩ nhờ lịch-lãm, anh con trai mới lớn lên là Thăng không bị tự-ti mặc-cảm.

Đó là một anh con trai tự-tin nhờ vững căn-bản; tuy còn hơi nhát gái vì thiếu kinh-nghiệm nhưng đã bảnh lắm rồi vì rất ý-thức về khả-năng biết yêu của anh ta.

- Tôi là Thăng, và rất hân-hạnh được người đẹp biết đến.

Ba người bạn trai của Thăng đều khó chịu. Đành rằng Thu-Vân chưa già lắm và cũng đẹp, nhưng một cậu trai hăm hai lại đi nịnh một người đờn-bà cao hơn cậu đến mười tuổi thì nghe kỳ quá. Người ta sẽ ngỡ cậu trai quá thiếu-thốn hoặc quá nhà quê, mới thấy gái - mà là gái mẹ - lần đầu là cảm ngay. Có một người bạn nhà quê như vậy họ bị xấu-hổ lây.

Người đờn-bà cùng lứa với Thu-Vân thì tỏ ra rất lấy làm thích-thú trước xúc-động của Thăng. Cô ta cười toe-toét như một bà chị thấy đứa em dại vụng về một cách ngộ-nghĩnh.

Thăng rất đẹp trai, lại trẻ măng nên hai cô gái trẻ nhìn anh rất dài và rất ngạc-nhiên. Nhưng rồi họ đoán là anh ta chỉ làm bộ thôi, nên họ không lạ-lùng nữa mà lại có chiều e thẹn. Con trai - mà cả con gái cũng vậy - hay đánh lạc-hướng kẻ quan-sát. Họ si tình vì một người mà lại cố-ý tỏ ra là mê người khác. Anh Thăng này chắc cũng học một sách một vở đó chớ chẳng khác gì.

Thạnh đánh trống lấp để xí-xóa thái-độ kỳ-cục của người bạn trẻ:

- Bóng ai cũng đã ngán quá rồi thì bụng ai chắc cũng đã trống quá rồi. Ta lên bờ ăn cái gì.

Tuyệt phản đối:

- Nếu ăn thì không tắm được nữa.
- Sao lại không ? Thạnh hỏi.
- Ai lại ăn no rồi tắm, trái vệ-sinh lắm.
- À, anh quên, chắc em còn đang đi học nên nhớ rõ bài học nhà trường. Em học ở đâu ?

- Dạ, Marie Curie.
- Còn Nguyệt ?
- Dạ, Gia-Long.
- Còn em nhỏ trai này ? Em út à ?
- Không, con của em đó, Thu-Vân đỉnh-chánh.

Ba người bạn trai lớn tuổi ngạc-nhiên hết sức. Họ không dè Thu-Vân có con.

Thăng chậm-chạp nên phụ-họa với hai cô gái hơi trễ:

- Phải, ta không định ở tới chiều, thì phải tắm thêm cho đã thềm.

Thật ra, cậu ta chỉ muốn xem Thu-Vân chạy nhảy để coi thử nàng có đẹp hay không khi không còn đứng yên một chỗ nữa.

Ai cũng ham nước, kể cả người đề-nghị đi ăn - và tắm cũng xí-xóa được mọi việc như ăn nên không bảo nhau, họ chạy trở ra giữa sông.

Nước da đen của Thu-Vân lấp-lánh dưới ánh nắng trưa, trông như pho tượng đồng. Da trắng thì mịn, mon-trón cái nhìn, nhưng trông ẻo-lả. Da đen thô-bạo nói lên được sinh-lực của con người, yếu-tố cần-thiết để giữ sắc đẹp lâu bền, nhứt là nói lên được tất cả nhục-cảm của con người. Nhục-cảm hoàn-toàn không dính-líu tới sắc đẹp, nhưng lại là một yếu-tố quyến-rủ. Nước da đen lại cho ta cảm-giác - đúng hoặc sai - rằng các bắp thịt rắn chắc, và nó làm nổi rõ hơn nước da trắng, những đường cong của thân-thể.

Thăng ngạc-nhiên mà thấy ba chị em ruột này trong ba nước da khác nhau: Tuyết trắng nõn-nà, còn Nguyệt thì da bánh ếch. Tuyết và Nguyệt không cao lớn như Thu-Vân, và chắc không thể đẹp bằng chị của các cô. Tuyết đáng chừng đã hai mươi rồi, tức là đã đến tuổi trở-mã toàn vẹn, thế mà thân-thể cô không có gì xuất-sắc.

Nguyệt còn đi tới nữa thật đó. Nhưng thân-thể của cô em này khởi-hành trong những bước rất là không hứa-hẹn.

Thu-Vân dẫn đầu, chạy riết qua tới hai phần sông mới dừng chon vì không còn tiến tới được nữa.

Quãng này không có đá hàn trên một chiều dài gần năm trăm thước. Sông hóa ra một cái suối rộng mênh-mông, và nước, gặp nơi không chướng-ngại đổ xô về đây mà chảy mạnh một cách kinh-khủng. Thịnh-thoảng nước xoáy như khu-ốc, tổ-giác đá hàn chìm một nơi ở dưới sâu kia, và ai rơi vào con suối này chắc bị nhận chìm ngay hoặc bị xô mau như tốc-độ xe hơi để rồi đập đầu vào đá nổi ở phía dưới kia.

Thanh chỉ lên bờ mà rằng:

- Bên kia là làng Việt-nam cuối cùng. Các bạn có thấy cây bằng-lãng da cá bông đó không ? Thuở còn Tây, tôi kháng chiến và ở trong đó. Làng chỉ đông lối năm mươi nóc gia thôi, và xóm ở nơi khác; đây là hoang-địa. Có lần tôi thấy Tây nó tắm ở đây. Tôi vác đất cục mà chọi chúng nó rồi núp sau thân cây bằng-lãng kia. Không làm gì tôi được, chúng tức mình, chười rửa cả giò như con mẹ mất gà.
- Ừng ai bây giờ có một người chọi mình, Nguyệt ước.

Tức thì có một vòi nước bắn vòng cầu lên ngay mặt cô bạn đồng lúa của Thu-Vân, rồi thì trận giặc nước bắt đầu diễn ra sôi nổi.

Vòi nước đầu là của Quang, anh ta bơi trí từ nãy giờ và sực nhớ lại rằng cô ấy ngày trước là một me Tây nên mới dạn đùa như thế.

Nếu bên nữ không có Thu-Vân mà hai chon mạnh-mẽ với những bắp thịt rắn chắc đá nước lẹ không kịp tránh, thì họ đã thua bên nam xiêng-liêng.

Khi ai nấy đã mệt nhoài, Thu-Vân lùi lại ngồi trên bực chót của một thứ tam-cấp thiên-nhiên. Ở đây quả có thác, mà là một cái thác thu hình, nhỏ tí-hon, không cao quá sáu tấc tây.

Thu-Vân đưa lưng vào thác và nước đổ xuống, bắn vào lưng nàng. Thằng nhìn nghiêng Thu-Vân và thấy lưng nàng thuộc vào loại lưng lõm. Trong ba thứ lưng, lưng lồi, tức lưng tôm, lưng ngay và lưng lõm thì thứ sau cùng là thứ khéo nhứt mà ít người đờn-bà nào có được. Người có lưng lõm thì ngực lép đến đâu, cũng hóa ra lồi. Thằng nhớ ra lúc trông thằng thì vai Thu-Vân không ngang, cũng chẳng xụi-lo, thật là một thân thể toàn-mỹ.

Bất-giác, anh nhớ đến những bức tranh nữ-thần-nước mà họa-sĩ Âu-châu hay vẽ. Những nữ-thần mà các nghệ-sĩ ấy tượng-tượng ra đâu thon như cá, mạnh như cá ở dưới đáy nước và như cá, họ có khả-năng lượn, một yếu-điểm khác làm lộ rõ nhục-cảm của họ.

Bây giờ thằng bé con nhảy lên bực thứ nhì của thác tam-cấp rồi thót lên lưng mẹ nó mà đeo.

Cả bọn im-lặng nhìn cảnh-tượng này, cảnh mẹ con thường hay làm tăng thêm sự trẻ trung của người mẹ.

Họ lắng nghe sự rung-rinh rất nhẹ của đá hàn dưới chon họ, đá hàn khắp sông đều rung-rinh như thể từ đời này qua đời khác mà không bao giờ bị long-vỡ hay bị nước cuốn đi cả và liên-tưởng đến sự trẻ-trung bất-tận của người đờn-bà này mà năm tháng lướt qua chỉ lung-lay sơ-sĩa nó thôi chớ không đánh dấu lên nó được.

- Thôi, bây giờ đi ăn bà con ơi !

Cần đã nghe đói lắm rồi và thấy thiên-hạ lũ-lướt lên bờ nên anh ta sốt ruột giục.

Giờ thì ai cũng hưởng-ứng lời mời-mọc ấy cả.

Thằng lùi ra sau để xem tướng đi của Thu-Vân và vì thế anh đi song-song với Tuyết, người chậm-chạp nhứt bọn.

Chàng hỏi:

- Cô Tuyết có biết lội hay không ? Nãy giờ tôi không thấy cô lội lần nào cả.
- Cái hồ tắm ở đường Nguyễn-Bình-Khiêm trước kia là hồ riêng của trường Marie Curie. Em là dân Marie Curie mà. Nhưng em lội kém chị Vân nhiều lắm.
- Cố-nhiên.
- Sao lại cố-nhiên ?

Thăng cũng chẳng biết vì sao mà chàng nghĩ như vậy nên không đáp.

- Cô học lớp thứ mấy ?
- Lớp nhì.
- Giỏi dữ vậy ?
- Không giỏi đâu anh. Em hai mươi rồi. Có nhiều chị cùng tuổi với em mà đã lớp nhứt rồi đó.

Họ đã tới những phiến đá khô dựa bờ, cái kho chứa y-phục của khách tắm.

Bọn phụ-nữ, người nào cũng có áo choàng rộng may bằng vải khăn lông, nên họ thay y-phục trước mắt trăm người mà không thấy sỗ-sàng lắm.

*

* *

Cô cụu me Tây lác đầu nói:

- Ba bông ! ¹ Bụng lạnh vì ngâm nước từ sớm đến giờ ăn tôm luộc vào thì nguy. Ngõ các anh có mang đồ ăn theo chó.
- Hay các cậu chia với chị em tôi, Thu-Vân mời.

Người mời bỗng hóa ra thực-khách sau hai câu ngắn trên đây.

Họ rời quán, theo Thu-Vân đi vào công-trường. Tới trước một chiếc Volkswagen đen còn mới tinh-khôi, Thu-Vân vừa mở cửa xe thì năm sáu thằng bé giữ xe bu lại. Nàng nói:

- Chưa về đâu các em.
- Chị phát-tài dữ; sắm xe hơi nào vậy ? Cần hỏi.
- Không, xe của ông.

Cả bốn người bạn trai, không ai biết “ông” là ông nào, nhưng không dám hỏi.

Thu-Vân tên thật là Lê-thị-Vân. Phụ-nữ ta thừa dịp loạn-ly, sổ hộ-tịch bị tiêu-hủy để đổi tên, đổi họ, và đổi cả tuổi-tác. Có những con sen tên cúng com là Nguyễn-thị-Hén mà bây giờ giấy căn-cước lại là Trần-thị Ái-Hoa, có những nữ-sinh già mà lập khai-sinh mười bảy tuổi.

Thu-Vân không ăn gian về hộ-tịch của nàng, mà chỉ lấy biệt-hiệu thôi. Ấy, trong thời hậu-chiến, phụ-nữ ta lại bày ra một lầy biệt-hiệu. Không là nữ-sĩ, nhạc-sĩ gì cả, họ cũng nhờ bạn trai đặt cho biệt-hiệu. Biệt-hiệu lại sáo và giống nhau. Sài-gòn có đến mấy trăm người cùng biệt-hiệu với Thu-Vân.

Trước kia Thu-Vân làm thư-ký đánh máy cho một hãng buôn và sống một cuộc đời không được đúng-đắn lắm. Nàng không lẳng, không lãng-mạn, nhưng rất cần tiền để nuôi em. Cha mẹ đã qua đời, nàng có một người anh cả là Phong để nương-tựa thì bỗng người anh này mất-tích.

Bọn con trai, trừ Thăng, chỉ biết về Thu-Vân bấy nhiêu đó. Bẵng đi bốn năm không gặp nhau nữa, họ không rõ được những biến-cố trong đời Thu-Vân.

¹ Không tốt (pas bon)

Thanh bước lại dòm qua cửa xe thì đọc được trên tấm lắc hai hàng chữ:

Nguyễn-Văn-Nhì
Thương-gia

“Ông” là Nguyễn-văn-Nhì nào đó. Nhưng “ông” là gì của Thu-Vân ?

Thu-Vân lấy bánh hỏi thịt quay, rau sống và một ve nước mắm tương ớt ra trao lần từng món cho các cậu con trai, vừa trao vừa nói:

- Ta vào rừng ăn. Ở đây mỗi lần xe tới hay xe đi là bụi ụp vào đến lấp mắt thịt quay không còn biết đâu mà sắp nữa.

Họ đi ra lộ rồi chun tuốt vào khu rừng dày ở bên kia lộ.

Quang đi tiên-phương để vạch lá, vẹt cành và tới một khoảng đất trống phủ rêu cỏ xanh lờ, cạnh một khe nước nhỏ bằng hai ngón tay, họ dừng chon hạ trại.

- Đói bụng quá má ơi ! Mau cho thằng Trường ăn đi má.
- Đừng có hỗn mà phải đòn bây giờ.

Thu-Vân rầy con rồi cười nói:

- Bánh mì thì tiện hơn bánh hỏi, nhưng không ngon bằng.
- Khổ một cái là ăn xong, lại phải xuống nước rửa miệng cho hết mùi nước mắm. Đi xuống đi lên hai bận là đói lại ngay.

Cô me Tây lo-lắng:

- Các anh ăn vừa vừa nghe không. Có mua nhiều phòng hờ, nhưng số khách bất ngờ tới bốn người thì phải liệu cơm mà gấp mắm đa nghe.

Thằng Trường đó dữ nên ăn ngốn-ngấu đến Thu-Vân phải mắng nó lần nữa.

- Con ăn uống như vậy là vô lễ lắm. Quên hết phép nhà rồi hả ?

Cả ba người con trai lớn tuổi đều cảm-động trước lời quở-trách đó. Tường Vân đã hồng, và chắc còn hồng nên người bạn cũ me Tây này vẫn còn tới lui với nàng. Nhưng nàng cũng có “phép nhà” như ai, thế nghĩa là nàng quyết hồng một mình thôi. Hai cô em gái kia, một cô học Marie Curie, một cô Gia-Long xem ra đoan-trang lắm như con nhà gia-giáo.

Thằng thì có ý nghĩ khác trước cảnh mẹ con này. Té ra Thu-Vân đã có con, và chắc chỉ một con thôi, vì lúc tấm chàng đã nhìn kỹ và thấy rằng nây của nàng thon như nây con gái. Một con đủ cho một người đòn-bà rỗng bụng và méo-mó, nhưng Thu-Vân nhờ sức khỏe dồi-dào và chắc cũng nhờ thể-thao nên không biến dạng.

Một con, người đòn-bà nở trợn vện hơn con gái. Nhưng nếu không sinh đẻ lần nào, họ vẫn chưa nở tới mức độ tốt cùng. Đòi sống sinh-lý của người đòn-bà cần ít lắm là một lần sinh đẻ mới đầy-đủ, mới giúp thân-thể leo lên tới tốt-đỉnh của nó.

Chàng ngồi gần Tuyết, nên trò chuyện với Tuyết là tự-nhiên. Nhưng nếu không gần cô nữ-sinh ấy, chàng cũng tìm cách gần vì chỉ như vậy mới có lý-do mong gần Thu-Vân về sau này.

Chàng không tự hỏi Thu-Vân đang có chồng hay không, và không thèm tìm biết điều đó. Chàng chỉ là một nghệ-sĩ bị cái đẹp quyến-rũ, chỉ có thể thôi. Cái đẹp ấy có thể là một gốc cây, một phiến đá hay một người đờn-bà. Tình-cảm của chàng đối với tất cả các thứ ấy giống như nhau, không hơn không kém. Quả chàng mong được gần-gũi Thu-Vân về sau này, nhưng chẳng qua như là muốn trở lại cội cây trên rừng để ngắm vẻ đẹp của rêu phủ lên đó thôi.

- Năm tới lên lớp nhứt, cô thi tú-tài I chớ ? Thăng hỏi Tuyết.
- Dạ.
- Còn cô Nguyệt ?
- Nguyệt nó mới đệ-ngũ thôi. Trước nó theo lớp năm chương-trình Pháp ở một tu-thục kia, rồi thi vào đệ-thất Gia-Long nên mất hết hai năm. Còn anh ? Đại-học à ?
- Không, tôi học điêu-khắc bên La-mã mấy năm nay, mới về nước tháng rồi.
- Vậy là đại-học rồi, còn gì nữa. Mà là đã ra khỏi đại-học kia, oai quá.
- Không, ở các nước khác, không phải cứ hễ trường nào mà buộc sinh-viên phải có tú-tài thì gọi là đại-học đâu. Đại-học có một nghĩa riêng biệt lắm.
- Em không biết nghĩa ấy.
- Rồi cô sẽ biết khi cô đỗ tú-tài toàn phần. Về Sài-gòn, tôi có thể đến thăm cô và quý cô kia được chớ ?

Tuyết cười dòn:

- Anh này hỏi lạ. Sao lại không được ? Bên La-mã cấm thăm bạn gái à ?
- Trái lại. Nhưng ở đây là Việt-Nam. Tôi không biết phụ-nữ ta có tiếp bạn trai hay không.
- Việt-Nam cũng y hệt như bên La-mã.
- Nhà cô ở đâu ?
- Con đường nào cũng đưa về La-mã hết, và cũng đưa về nhà em hết...
- Tôi chưa hiểu.
- Em ở ngã Bảy; có đến bảy con đường đưa về đó; đường Lý Thái-Tổ số 997/138B.
- Cô nhắc tới câu tục ngữ "*Con đường nào cũng về La-mã hết*", làm tôi nhớ lại phận tôi, La-mã của tôi thì tuyệt đường lui tới.
- La-mã của anh ?
- Ủ, quê tôi ở La-mã, một vùng trong tỉnh Bến-tre, tôi không về đó được vì không tiền.
- Hà há, xứ ta cũng có La-mã à ? Nhưng chắc là anh nói quá, làm gì đến nỗi không tiền xe về xứ.
- Tôi thất-nghiệp thật-sự cô à. Ở xứ ta, chưa có nhà giàu, hay nói đúng ra chưa có ai đủ giàu để dám chơi tượng, thành ra ...
- Bây giờ cậu Thư làm gì ?

Câu hỏi này là của Thu-Vân. Nãy giờ đôi bạn trẻ mái-mê chuyện với nhau mà không nghe kẻ khác nói, giờ họ mới gia-nhập thật-sự vào đoàn.

- Nó nghèo quá, đã sang Lào, Thanh đáp.
- Sao mà người bạn nào, các anh cũng bảo là nghèo quá vậy ?
- Thì bọn văn-nghệ-sĩ chúng tôi, ai cũng nghèo cả; trừ ngành cải-lương.

- Sao lạ vậy ?
- Vì quần-chúng cái-lương bằng lòng nuôi cái-lương, còn quần chúng văn, nhạc, họa v.v... thì không nuôi các ngành mà họ thích.
- Tôi chưa hiểu.
- Một vé cái-lương, 88 đồng, quần-chúng cái-lương vui lòng bỏ tiền ra mua; nhưng một bản nhạc 4 đồng, quần-chúng nhạc thích mượn chép hơn là mua.

Thu-Vân nhìn lại thực-khách trẻ tuổi nhút bẹn là Thăng thì thấy chàng xứng đôi với Tuyết quá. Tuyết còn đang học, lại chỉ mới có hai mươi thôi. Đời bây giờ con gái hai mươi thì kể như là chưa cần-kíp lấy chồng lắm. Tuy nhiên nàng thường hay nghĩ đến khoản đó cho em nàng.

Ừ, hai mươi thì chưa quỳnh lấy chồng. Nhưng nếu lấy chồng được vào tuổi đó thì cũng quý hóa lắm ! Riêng phận nàng, cũng chỉ vì không lấy chồng vào tuổi đó mà về sau này lấy chồng không được nữa. Phương chi Tuyết nó sẽ thành trí-thức vài năm nữa đây, khi nó leo lên đại-học, thì càng khó lấy chồng biết bao.

Nên chi nàng thường để tâm đến việc chồng con của đứa em này. Mỗi lần thấy một người quen, một người bạn trai nào của gia-đình thì nàng ngắm-nghía thử xem người ấy có thể làm chồng của Tuyết được hay không.

Mãi cho đến ngày nay, nàng chưa tìm ra ai đẹp trai cả. Tài, đức, địa-vị thì họ có, nhưng họ xấu đũa quá, khó lòng mà Tuyết nó yêu được.

Nàng hỏi đùa:

- Nãy giờ tôi nghe đến hai ba lần danh-từ La-mã, hai cô cậu nói gì với nhau mà nghe có vẻ sử-địa lắm vậy ? Cùng niên-học à ?

Tuyết cười dòn:

- Anh ấy đáng thầy của em đó a chị ba. Anh vừa ở đại-học La-mã ra.
- Vậy à. Giỏi lắm. Cậu là bên giáo ?
- Thừa không.
- Sao đi học ở La-mã ?
- Ban đầu tôi học ở Ba-lê, nhưng rồi sau, trường đưa tôi sang La-mã.
- Cậu đỗ bằng gì ?
- Tôi tốt-nghiệp về điêu-khắc.
- Cũng lại nghệ-sĩ nữa ?
- Vâng, và khổ lắm, sẽ khổ lắm.

Thu-Vân, tuy không dám nói ra, cũng chia-sẻ ý-kiến của Thăng. Trong vòng quen biết của nàng, có hàng tá văn-nghệ-sĩ mà anh nào cũng nghèo xơ-xác cả. Mặc dầu thế, ý-nghĩ thoáng qua trong trí nàng về cuộc hôn-nhơn có thể có giữa Thăng và em gái nàng không bị xóa phai vì viễn-ảnh khốn-khổ của một gia-đình văn-nghệ-sĩ. Nàng nói to ra lý-do thầm-kín nó cắt-nghĩa sự nguyên- vẹn của mong ước của nàng.

- Nhưng con người văn-nghệ thật dễ mến và tấm lòng họ hấp-dẫn quá. Họ phù hòa quang chính vì những nỗi khổ tinh-thần và vật-chất của họ.
- Chị an-ủi bọn tôi rất khéo. Cám ơn chị đó.

- Thế là ta không còn thiếu nợ nhau nữa chứ ?
- Nợ gì, thưa chị ?
- Hồi nãy cậu đã khen tôi đẹp, để an-ủi cảnh xế bóng của tôi.
- Không, khi nãy tôi thành thật.
- Thì bây giờ tôi cũng thành thật đấy.
- Ê, Thạnh phản-đối, cô thơ-ký và anh chàng đẽo đá đừng có cướp nghề của tôi chứ !
- Ai cướp nghề anh hồi nào ?
- Cô cậu nói chuyện với nhau, sao mà nghe mê như tôi làm thơ vậy.
- (thiếu 1 dòng) ... hôm nào cậu rảnh, xin cậu đến nhà tôi chơi nha.
- Em mới vừa cho ảnh địa chỉ. À, có biên chưa, kéo quên.
- Khởi biên. Ngõ hẻm cạnh một trà-thất đã bị đóng cửa. Nhà nào mà trong sân con có trồng cây mai là nhà của chị em tôi.
- Tôi thì rảnh nhiều quá, suốt ngày không biết làm gì. Vâng, tôi sẽ đến, chỉ sợ chị và các cô đây phải bực mình vì sự siêng tới lui của tôi.
- Nghệ-sĩ lại học đòi khách-sáo lần nữa ! Có khát nước, thèm bánh thì tới, không ai tiếc đâu.

*

* *

Mặc dầu là nghệ-sĩ Thăng vẫn nhớ đến phép lịch-sự. Chàng đến thăm mấy chị em Thu-Vân lần đầu, bảy ngày sau cuộc gặp-gỡ trên hàn Ông Sâm, và vào lúc ba giờ rưỡi xế là lúc mà người ta có thể rảnh-rang hơn hết trong ngày.

Thu-Vân đang tiếp khách, một người khách đôn-ông độ năm mươi tuổi. Cô chủ nhà reo lên khi thấy khách ngàn-ngại toan quay gót:

- A, cậu Thăng, cứ vào đây chứ. Anh em cả mà.

Chàng bắt chợt trong chớp nhoáng Thu-Vân nói nhỏ riêng cái gì với ông khách rồi hai người cười với nhau.

- Anh Hải, chồng tôi. Cậu Thăng, bạn của Tuyết và Nguyệt.

Thì ra đó là “Ông”, chủ của chiếc Volkswagen. À phải, chiếc xe ấy đậu ngoài ngõ mà chàng đã quên chú-ý.

Thăng ngạc-nhiên vì ông già thì ít, mà rất ngạc-nhiên vì sao ông lại có vẻ là một người khách. Cái vẻ ấy, được ông xác-nhận ngay, vì ông đứng lên nói:

- Thôi anh đi về.

Rồi đưa tay ra để giã-từ chàng.

Sao lại “đi về” ? Đây không phải là nhà của họ à ? Vợ chồng mà ở riêng nhau à ?

Bỗng Thăng thừ người ra vì chàng vừa nghĩ đến một điều rất có thể là sự-thật: Thu-Vân làm bé ông thương-gia này.

Thu-Vân xin phép Thăng:

- Cậu cứ ngồi chơi, Tuyết nó đang tắm, còn Nguyệt thì đi học thêm lớp hè. Tôi đưa anh Hải rồi trở vào ngay.

Bấy giờ ở trong có tiếng đàn Hạ-uy-cầm điệu valse nghe rất ngây ngô. Có lẽ là thằng bé.

Ngõ này là ngõ tuyết-đạo, nhưng nhà cửa cũng khá xinh. Nhà gỗ thôi, nhưng có gác và vật-liệu là thứ gỗ và ván tốt. Riêng nhà này, vách bên trong và trần đều được che bằng giấy cứng isorel sơn dầu màu.

Đồ-đặc trong nhà sang-trọng như bàn ghế của một biệt-thự, lại hợp thẩm-mỹ. Có cả tủ lạnh bên buồng trong nữa.

Thằng hơi sốt ruột vì Thu-Vân mãi chưa trở vào. Nàng mặc bi-da-ma khoét cổ rộng mà dám đứng lâu như thế ngoài đầu ngõ à ?

Để đỡ buồn, chàng xem tranh treo trên vách. Một bức chon-dung của Thu-Vân, được phóng-đại và tô màu, ngự-trị giữa ba tranh lập-thể nhỏ hơn. Đó là Thu-Vân thời xuân thắm, gương mặt tươi như hoa sáng. Chàng không được biết Thu-Vân đó, nhưng không hối-tiếc gì cả. Chưa chắc Thu-Vân đó đã đẹp bằng Thu-Vân này về thân-thể và cả về gương mặt nữa. Buổi sáng đẹp thật, nhưng buổi chiều lại đẹp với một nét ngậm-ngùi sâu-sắc hơn.

Thằng nhớ lại những lần có mặt của chàng trong những buổi bạn chàng gặp-gỡ những gái dễ-dãi. Lũ ấy thường nói: "Trời ơi, sao thuở em còn thanh-xuân, anh lại không quen biết em !" Đó là những lời than cà-rỡn nổi giọng, nhưng chon-thật tự đáy lòng nó tố-giác sự hối-tiếc thật-sự của lũ ấy, cái lũ chỉ biết thương-thức một gương mặt trẻ mà thôi, ngoài ra không tế-nhận được nét đẹp nào khác nữa.

Thằng lần-lần nghĩ đến một cuộc quen biết nhau thuở Thu-Vân hai mươi tuổi. Thuở ấy, chàng chỉ mới lên mười. Nhưng cứ cho là hai người đồng lứa đi. Thu-Vân chắc-chắn được cả một lũ-đoàn trai trẻ săn đón. Cuộc chiến-đấu cam-go và say-sưa hết sức. Nếu chàng yêu Thu-Vân, và chiếm được nàng sau khi đánh ngã hàng trăm tình- địch, Thu-Vân vẫn không hoàn-toàn là của chàng. Chàng chỉ hơn họ kẻ tóc đường to thôi, và Thu-Vân cứ mền tiếc những con người chiến-bại vì rũi may của trận-địa.

Giờ đây, nếu chàng yêu Thu-Vân, và nếu chàng được Thu-Vân thì Thu-Vân sẽ là của chàng. Ông bướm lánh xa nhị rữa và đóa hoa tàn đã đủ thì-giờ, đủ kinh-nghiệm phân-biệt con bướm nào du-phiếm với con bướm nào biết yêu.

Cuộc chinh-phục e hết cam-go chẳng ? Không, một người đòn-bà kinh-nghiệm. tự-vệ kiên-cố hơn bất-kỳ cô gái nào hết. Xác-thật họ đã bình-thản sau bao con bão-hạn của tuổi dậy-thì, lòng họ đã bớt mơ-mộng và trí họ đã ý-thức rõ-rệt về lòng người. Trong con người Thằng có một nghệ-sĩ tế-nhận cái đẹp và một kẻ ích-kỷ muốn độc-quyền vì cái đẹp ấy, ích-kỷ như một số đòn-ông kia lấy những cô gái giang-hồ xé bóng làm vợ, để được nuông-chiêu và được trung-thành.

Yêu Thu-Vân ? Thằng bật cười. Không, chàng không yêu người chị cao-niên này đâu. Con người nghệ-sĩ thì đa-tình, nhưng không phải hễ cứ thấy phụ-nữ đẹp là yêu ngay

đâu. Đã nói là chàng thích, có thể mê nữa, thích người đờn-bà này như là thích cái gốc cây rêu phủ trên rừng, ưa xem nàng bằng con mắt nhà mỹ-thuật, chỉ có thể thôi.

- Hừ !

Thăng ngồi đưa lưng ra sân, Thu-Vân đi dép Nhựt-bổn và bước rất nhẹ. Nàng trở vào nhà và tin rằng cậu con trai không nghe tiếng đi của nàng nên mới hừ một tiếng to, thử xem bóng vía của cậu ta nặng hay nhẹ.

Thăng ngồi trơ ra đó như khúc củi, cũng chẳng giựt mình mà cũng chẳng thềm day lại sau tiếng hừ. Thu-Vân nhờ thông-minh và sống nhiều nên tế-nhận được rằng nhà nghệ-sĩ ấy không thai nghén một chút tình nào cả đối với nàng. Nếu hấn muốn yêu nàng, tất hấn phải nịnh. Mà đây là một dịp nịnh rất tốt: tham-gia vào trò chơi, giả-đò hết cả hồn vía, cho vui. Thế là rõ, hấn khen nàng đẹp, và rất có thể chơn-thật, nhưng không vì thế mà hấn yêu nàng.

Không, Thu-Vân không có hy-vọng hảo-huyền nào cả. Nàng chỉ nghĩ vẩn-vơ khi thấy một người con trai hiền-lành ca-tụng sắc đẹp của nàng khiến nàng ngỡ là hấn yêu bậy vì thiếu kinh-nghiệm. Nên chi biết rõ tâm-trạng của Thăng, nàng không thất-vọng chút nào, lại còn mừng thầm vì hy-vọng cho em nàng.

Thu-Vân bước vào ngồi đối diện với khách rồi nói:

- Cậu không có căn-bản văn-nghệ-sĩ chút nào.
- Vậy à ? Nhưng chị căn-cứ vào đâu để ...
- Tôi nghe người ta nói văn-nghệ-sĩ nào bộ thần-kinh cũng rất nhạy. Có thể họ mới dễ xúc-động và mới thành văn-nghệ-sĩ được. Cậu, cậu không hết hồn khi tôi hừ, tức là thần-kinh cậu vững lắm. Vậy thì làm sao mà cậu xúc-động được để mà ...
- Họ nói cũng đúng phần nào. Nhưng cũng còn tùy.
- Hôm nay sao cậu không được vui ?

Thăng không buồn, nhưng tại vẻ mặt của chàng như thế, với lại vì chàng đương nghĩ vẩn-vơ. Nhưng chàng cứ nhận, và cắt-ngheĩ:

- Là tại chị giới thiệu với "ổng" rằng tôi là bạn của Tuyết và Nguyệt. Tôi quen với chị y như đã quen với hai cô kia. Tại sao tôi không là bạn của chị ?

Thu-Vân cười dòn rất lâu rồi nói:

- Hay, cậu nói đúng, tôi có lỗi. Cậu cũng là bạn của tôi nữa. Lần sau, tôi sẽ nói cậu là bạn của gia-đình tôi.
- Tôi cũng chưa thỏa-mãn. Nếu chị chịu nhận tôi là bạn của chị, tôi thích hơn.

Lần này cái cười của Thu-Vân có pha lo-lắng:

- Cậu này kỳ-cục. Được, tôi sẽ nhận như vậy. Chà, mà ổng sẽ bỏ dấu hỏi nhiều lắm.
- Sao lạ vậy chị ?
- Chúng tôi đã giao-kết với nhau là tôi không có bạn trai nữa.
- Nhưng sao chị dám nhận ?
- Xé rào một lần, vì cậu, rồi ra sao thì ra.

Đòi hỏi điều đó, Thăng quả là ương-ngạnh, và nhiều tự-ái. Được thỏa-mãn, chàng nghe chàng thắng một trận đấu, trận đánh chỉ nhỏ thôi, nhưng mà cũng là thắng đó.

Và bỗng chàng nghe kỳ-lạ hết sức trong lòng. Không, chàng không còn đứng-dưng tình-cảm đối với Thu-Vân được nữa. Thu-Vân không còn là một gốc cây rêu phủ trên rừng, mà là một cái gì có hồn, và hồn ấy bắt đầu dính-líu với hồn chàng.

Vừa lúc ấy thì Bạch-Tuyết ra ngoài.

- Dữ hôn, nửa thế-kỷ rồi ! nàng nói, giọng nửa đùa, nửa trách-móc, mà trách-móc thì chỉ chơi chơi thôi, như là trách vì lịch-sự.
- Kỷ của cô là kỷ cảnh tiên của Từ-Thức sao mà ...
- Anh tìm nhà có khó lắm không ?
- Rất là dễ, tìm cô mới là khó. Tôi hút xong ba điếu thuốc, mới thấy được mặt cô.
- Để chuộc tội, em xin anh mời em đi coi chiếu bóng.
- Tôi đến đây chỉ có mỗi một mục đích ấy thôi, sau khi thăm viếng quý cô. Tối nay mời quý cô đi ăn cơm, ăn cơm xong ta xem chiếu bóng.
- Sao anh nói không đủ tiền để về La-mã ?
- Mới vay được vài trăm.
- Không về xứ à ?
- Chưa cần về lắm. Quý cô nhận lời chớ ?

Thu-Vân đáp trước:

- Nhà này luôn luôn phải có một người hy-sinh ở nhà, vì bé Trường. Không được phép đem nó theo trong các buổi chiếu đêm, mà để nó ở nhà một mình cũng ngại.
- À, tôi quên điều đó nữa. Thôi thì phải tù-tù, ai thua, phải coi nhà.
- Tôi hy-sinh thì phải hơn, Thu-Vân giải-quyết.

Nàng nói rất hữu-ly, nên Thăng không cãi vào đâu được nữa. Tuy-nhiên chàng vẫn nghe là không ổn, lối giải-quyết đó. Thu-Vân không phải không muốn bất-công với em, mà chính ra vì nàng không háo-hức đi xi-nê lắm với một người con trai không đồng-lúa với nàng. Nàng không mong-mỏi gì được nơi anh con trai trẻ hơn nàng mười tuổi, thì lấy nê là hy-sinh cho em, là chăm lo con cái, nghe cao quý hơn. Lại còn "ông" nữa ! Ông có thể đến bất cứ giờ nào trong ngày ! À, ông ! Chàng lại tin rằng không phải Thu-Vân làm bé, mà tệ hơn nữa, nàng là gái bao. Hai em, một con, cái gánh nặng ấy phải được một người đưa lưng ra mà chịu, không thôi em nàng không đi học được mà chính họ cũng đến hỏng thôi vì sinh-kế.

Tuy-nhiên, là kẻ không chịu chiến-bại sớm, Thăng kẻo nài:

- Chị hy-sinh lần đầu là phải. Nhưng tuần sau, chắc ai khác phải hy-sinh chớ ?
- Nếu cậu muốn đái tôi xi-nê lắm, thì như vậy. À, cậu uống gì ? Bia chẳng ?
- Bia thì bia.

Thu-Vân xây lưng đi vào trong, Thăng nói với Tuyết:

- Cô giống hệt như chị Thu-Vân hồi ấy !

Vừa nói, chàng vừa chỉ bức ảnh chân-dung phóng-đại.

- Ừ, rất nhiều người thấy như vậy. Và ngày sau, chắc em sẽ giống hệt chị Thu-Vân bây giờ.
- Có thể, nhưng về gương mặt thôi.
- Chớ anh còn bảo giống về gì nữa ?

Thăng không đáp vì chàng biết Tuyết không hiểu được thâm-ý của chàng, mà nếu hiểu, e nàng sẽ mịch lòng. Chàng muốn nói đến hình-dáng, thân-thể của Thu-Vân, một điểm mà người ta không chú-trọng đến như cái mặt. Nếu nhấn mạnh về chỗ ấy, tất phải khen Thu-Vân có thân-thể đẹp mà Tuyết sẽ không giống nổi thì nàng sẽ giận biết bao nhiêu.

Bà bếp bung ra một mâm đồ uống ba màu khác nhau: bia màu hung cho Thăng, sữa màu trắng cho Tuyết và nước cam màu vàng lợt cho Thu-Vân. Cô chủ nhà vừa bung ly nước cam của cô lên nói:

- Mời cậu.
- Hồi nãy không thấy ông uống gì cả ?
- Ông không uống ở đây. Thói quen ông như vậy. Hôm nào ăn cơm trưa tại đây, ông nghỉ trưa và thức dậy là ông lật-đật đi uống ở cái ba là nơi ông gặp bạn.

Ông nghỉ trưa tại đây ? Thế nghĩa là ông không ở đây và ông không phải là chồng chánh-thức của Thu-Vân. Nhưng Thu-Vân làm bé hay làm gái bao ? Hai thứ ấy cũng gần gần như thế, nhưng có khác nếu xét một cách tế-nhị.

Thăng ngạc-nhiên mà thấy chàng băn-khoăn về điều đó nhiều quá. Tò-mò thì ai cũng tò-mò, nhưng chàng đã bước quá mức tò-mò. Chàng nhớ lại tâm-trạng kỳ-lạ của chàng khi nãy, lúc Thu-Vân nhận xé rào.

Hay là mình yêu Thu-Vân ? Chàng tự hỏi rồi tự đính-chánh: không, mình không yêu nàng. Con mắt thẩm-mỹ của mình đã khám-phá ra được một người đòn-bà đẹp tuyệt-trần, và mình thích ngắm người đó, chỉ có thế thôi.

Mình có thèm muốn Thu-Vân chẳng ? Chắc chắn là có.

Nhưng thèm muốn không phải là yêu. Và Thăng là một anh con trai đã đứng-đắn để đẹp thèm muốn lại khi người đòn-bà gọi thèm đã có chủ.

*

* *

Con gái không đủ đẹp và đủ ngon lành cho Thăng thèm, đó là việc đã đành. Nhưng suốt bữa ăn chiều hôm nay, Thăng không nghe thích Tuyết tí nào cả, chớ đừng nói thèm.

Lần đầu tiên, chàng nhận thấy là chàng già quá, không già vì tuổi-tác mà già ở tâm-hồn. Đôi bạn đồng-lúa với nhau, nhưng chàng cứ nghe Tuyết là một cô gái bé. Bây giờ chàng mới thấy rõ là sách nói đúng. Sách đã nói rằng con người văn-nghệ-sĩ luôn-luôn già trước tuổi về mọi mặt tâm-hồn. Họ cảm-nghĩ như một người đã sống trước họ mười năm, mười lăm năm. Như vậy chàng nghệ-sĩ hăm ba làm sao thông-cảm được với cô gái hai mươi.

Họ đã nói đùa với nhau rất trẻ, và nếu ở ngoài biển, họ đã nô-đùa với nhau cũng rất trẻ. Nhưng động nói đến những cái gì hơi nghiêm-trang một tí là họ nghe xa nhau bằng vạn dặm.

Không, Tuyết phải sống nhiều hơn, rất nhiều năm hơn mới mong hiểu chàng được và mới mong làm cho chàng lay được những cảm-nghĩ của cô ta.

Phim chiều hôm ấy là cả một hòn đá thử vàng. Phim tâm-lý già-giận nhưng không đượm thơ-mộng. Thăng đã cảm loại phim thơ-mộng, cách đây mười năm và bây giờ chỉ thích xem phim sâu thối, trong khi đó thì hai cô con gái của chàng ngáp lên, ngáp xuống đến mấy lượt.

Không, Tuyết phải sống nhiều hơn kia, sống ít lắm là bằng Thu-Vân. Tuyết phải là Thu-Vân hay nói cho đúng ra, người bạn gái của chàng phải là Thu-Vân mới được.

Thăng xem phim mà không hiểu nữa; chàng lo ra, và bận nghĩ về chỗ so-le tuổi-tác cần-thiết giữa một người văn-nghệ-sĩ (nam hay nữ) và người tình của y.

Một văn-nghệ-sĩ xứng đáng cái danh hiệu đó, chỉ có thể yêu kẻ cao-niên hơn mình thôi. Nếu văn-nghệ-sĩ ấy là nam và trẻ tuổi thì sự cao-niên hơn lại rất cần, vì lý-lẽ đã kể ra. Người bạn của y không thể là con gái được, vì con gái chưa đủ đẹp.

Nhưng nếu văn-nghệ-sĩ nam kia đã cao-niên ? Không lẽ y lại cưới một bà già ? Hẳn là y phải yêu một nữ văn-nghệ-sĩ trẻ hơn, nhưng phải rất là văn-nghệ-sĩ để cảm-nghĩ già-giận của nàng chạy theo kịp tuổi-tác của y.

Thật là rắc-rối to trong sự so-le này.

Dầu sao, hôm nay ngồi giữa hai cô nữ-sinh trẻ - mà rất có nhiều người cho là đẹp - Thăng không nghe lòng chàng rung-động lần nào hết. Thân-thể họ không gọi thèm, tâm-hồn họ không phải là đường tơ hưởng-ứng âm-điệu tâm-hồn chàng.

Đi chơi với hai cô bạn trẻ, Thăng bị miễn-cưỡng, nhưng tự an-ủi đó là một dịp thử lại bài toán.

Bài toán thử xong, chàng thấy nó đúng, nên thỏa-mãn và sự thỏa-mãn an-ủi được chàng. Ít ra, hôm nay chàng được biết chắc những điều chàng biết lò-mò: văn-nghệ-sĩ già trước tuổi về mặt tâm-hồn, và nếu muốn yêu một người thường, thì người ấy phải già hơn y về tuổi-tác.

Vì thế mà từ thuở giờ, Thăng rất ít bạn gái và chưa có người yêu. Khó lòng mà một anh con trai đánh bạn với một mệnh-phụ phu-nhơn, và anh con trai ấy đứng-đắn thì không thể yêu các phu-nhơn được. Những cô gái đồng-lừa với chàng, không có cô nào đủ văn-nghệ-sĩ cả. Họ chỉ văn-nghệ mặt ngoài, thì tính họ như người thường.

Tình-trạng không phân-minh trong gia-đạo của Thu-Vân cho chàng thoáng thấy nàng còn tự-do phần nào. Như thế, chàng có thể làm bạn với một người đôn-bà tự-do mà khỏi sợ lương-tâm quở mắng.

*

* *

- Tôi thích ăn trong Chợ-lớn hơn.

Thoạt-tiên Thăng tức-giận khi nghe Thu-Vân nói như vậy. Chợ-lớn là nơi họp mặt lén-lút của những cặp nhon-tình ngang trái hay không xứng-đôi. Ở đó, họ rất ít có dịp gặp người quen biết, và sự xấu khó có cơ bị phổ-biến.

Thu-Vân muốn trốn à ? Người trốn phải là chàng, vì nếu có xấu thì chỉ có chàng là mang xấu thôi, chàng, một anh con trai nheo-nheo lại đi bắt bồ với một phụ-nữ trên ba mươi. Thu-Vân phải hãnh-diện đã chinh-phục được một trinh-nam.

Thăng đứng tần-ngần giây lâu, rồi thoát tìm ra được một điều lạ, chàng vui-vẻ trở lại. Thu-Vân không đi-tánh. Tuy đòi nàng hồng, nàng còn biết tự-trọng, không ham cái hãnh- diện trật búa kia, mà chỉ hãnh-diện được với những gì được điều-chỉnh thôi. Nàng không ham có tình-nhon trai trẻ, nhưng nàng sẽ thích mà lấy chàng trai trẻ. Hiện giờ thì Thăng không phải chồng nàng.

Ngồi trên xe tắc-xi, Thăng nghe một mặc-cảm kỳ-lạ. Chàng nghe mình lép vế trước cái ông thương-gia chủ xe Volkswagen. Thu-Vân đi ăn, đi dạo mát, thường bằng xe đó. Đi tắc-xi, chắc nàng kém vui, và đầu sao cũng bốt mển người bạn nghèo. Chàng hỏi:

- Chị có xấu-hổ hay không trên chiếc xe này ?
- Không, sao cậu hỏi lạ vậy ?
- Chị sang-trọng quá, và khi bước xuống xe, người ta sẽ chú-ý. Xe và người không xứng nhau, chị có tủi hay không ?

Thu-Vân cười dòn lên mà rằng:

- Xe nhà hay tắc-xi gì, đối với tôi cũng như nhau; vì cả hai đều không phải của tôi.
- Nhưng đi xe nhà, người ta ngỡ của chị, chị sẽ được hãnh-diện.
- Tôi không cần dư-luận, cái dư-luận tâm-phào ấy.

*

* *

Nhà hàng Đào-Viên, bữa cơm trưa ít khách. Phòng ăn lớn có một cái đeo bên cạnh rất kín-đáo như một buồng ăn của các tửu-lâu Trung-hoa.

Đôi bạn ngồi nói đó, tự-do như ở nhà.

Thu-Vân đọc thực-đơn rồi hỏi:

- Cậu ăn món “bà già đút lò” hay không ?

Thăng ngạc-nhiên chồm tới để dòm vào “mơ-nụy” thì thấy dưới dấu ngón trỏ của Thu-Vân, hàng chữ sau đây:

Vieille au four 55\$

Đôi bạn cười ngất. Thì ra Thu-Vân còn trẻ tánh, đùa được với bất-kỳ cái gì. Nàng già về mặt khác thì quý, nhưng nếu tánh nàng cũng lụ-cụ, lảm-cảm, đạo-mạo thì buồn chết.

- Tại sao chị không thích ăn ngoài Sài-gòn, Thăng hỏi đột-ngột như vậy.

Đây là một anh con trai ương-ngạnh, thích đẩy người ta vào ngõ bí, để giải-trí hoặc để trả-thù. Thu-Vân chon-thật đáp:

- Tôi không muốn ổng làm rầy vì một chuyện không có gì cả.
- Chỉ có thể thôi à ? Thăng ngạc-nhiên thật-tình.
- ?

Thăng không đáp vội vì đây là một câu khó nói ra. Chàng không muốn thế nào cả. Nhưng chàng cứ lo Thu-Vân sợ xấu mặt phải đi với chàng. Làm thỉnh giây lát, người con trai lại hỏi:

- Ổng ghen lắm à ?
- Cố-nhiên, và rất chánh-đáng. Cố-nhiên vì tôi trẻ, ổng già, vì tôi đẹp, đẹp theo hạng già của tôi.
- Không, chị đẹp hơn cả những cô gái trẻ, đẹp hơn cô Tuyết nữa kia.
- Nịnh đầm vô-ích.
- Tôi không nịnh đâu.
- À, tôi nói gì ... À ổng ghen vì thế, cố nhiên. Ổng lại chánh-đáng trong sự ghen tương của ổng, vì tôi với ổng chưa có tình-nghĩa gì nhiều, ổng cứ lo sợ mất tôi.
- Xin lỗi chị, tôi hơi tò-mò.
- Tại tôi nói chuyện riêng của tôi cho cậu nghe. Nhưng ta nên thẳng-thắn với nhau là hơn. Cậu là bạn của các cậu kia, tôi cũng thế, thì ta là bạn nhau rồi.
- Cám ơn chị. Đã tò-mò, tôi xin tò-mò luôn. Thế ổng có yêu chị hay không ?
- Cậu hỏi lạ. Cố-nhiên là ổng yêu tôi nhiều lắm.
- Còn chị ?
- Tôi rất mến ổng, rất quý ổng, vì ổng là người tốt bụng, thành-thật. Có lẽ rồi tôi cũng sẽ yêu ổng ngày kia. Thôi, nói chuyện người khác là hơn. Cậu thấy con Tuyết thế nào ?
- Về phương diện nào ?
- Tánh-tình.
- Tôi chỉ nói chuyện với cô ấy có hai lần, một lần tại nhà chị, và một lần đi ăn com với cô ấy. Cô ấy rất thông-minh, hơi đa-cảm, và rất đoan-trang.
- Về sắc đẹp ?
- Thú-thật là chưa đẹp lắm.
- Phải, tôi đoán, biết quan-niệm của cậu về sắc đẹp. Chưa tức là sẽ...
- Vâng, nhưng không thế nào cô ấy sẽ đẹp bằng chị đâu.
- Còn về tâm-hồn ?
- Khó lòng mà biết được khi mới quen nhau, nhưng Thu-Vân muốn hỏi khi thấy người bạn trẻ do-dự, nhưng nàng chỉ mỉm cười mà nhìn không nháy mắt con người rắc-rối này, y không giống ai cả về cảm-nghĩ và cố-nhiên quan-niệm rất lồi-thôi.

Nàng có bạn văn-ngệ-sĩ rất nhiều, nhưng không anh nào hay-ho bằng cậu bé này. Bây giờ nàng mới có dịp quan-sát người bạn mới lần đầu.

Thăng đẹp trai. Nhưng nơi chàng, có cái gì khác lạ hơn ở người khác. Cái cảm vuông của chàng tố-giác một ý-chí cương-quyết vô-song, cương-quyết trong bất-kỳ việc nào chớ không phải chỉ trong sự hành-động không mà thôi đâu. Chẳng hạn, anh ta sẽ cương-quyết trong tình yêu, trong sự giận-hờn v.v...

Lại còn đôi mắt nữa, đôi con mắt trầm-trầm, lì-lì, quan-sát sâu, xét-doán kỹ-lưỡng, đủ mơ-mộng mà không mơ hào, rất có thể si mà không điên.

Đây là người con trai mà Thu-Vân đã mơ ước hồi thuở nàng còn thanh-xuân. Vị hoàng-tử đẹp trai ấy đến trễ quá, nàng không bị xúc-động, nhưng không thể không chú-ý đến y.

Không, Thu-Vân không phải là gái lẳng. Đời nàng đã hỏng, đành thế, nhưng không cứ hề hỏng là vì lẳng đâu. Thu-Vân không lẳng nên không chạy theo những mối tình nông-cạn, chơi-chơi cho vui. Nàng đã yêu nhiều bạn, nhưng lần nào cũng chon-thành. Bây giờ nàng không dịp yêu nữa, vì đã dính-líu với ông thương-gia mà nàng không muốn phản-bội là một lẽ, nhưng lẽ chính là vì nàng không gặp người đúng lý-tưởng, vừa xứng đôi.

Anh con trai này có thể là người lý-tưởng của nàng, nhưng hẳn lại còn bé con đối với tuổi của nàng.

Nàng không bị xúc-động, nhưng làm sao mặt nước của lòng nàng khỏi gợn một tí sóng tình lăn-tăn khi ngồi đối-diện với một người con trai như thế một nơi lạ như là một chỗ hẹn-hò với tình-nhân ? Và nhứt là làm sao khỏi bối-rối nhớ lại lần gặp mặt đầu với người tình đầu, giây phút thần-tiên đã ngủ yên từ lâu trong ký-ức nàng ?

Khi Thăng giành lấy đĩa thịt bò nướng của nàng để xác giùm nàng, thì Thu-Vân bỗng dung sống lại những buổi đi ăn với người tình đầu, sung-sướng được săn-sóc đến. Trong giây phút, thời-gian như trôi lùi về xưa, ngừng lại nơi một bữa ăn như thế.

Thu-Vân quên phút nàng bây giờ, ngỡ như mình là cô gái xuân mười năm trước, cùng người bạn tình đồng-lúa đang lén-lút gặp nhau nơi một hiệu ăn ở ngoại-ô.

Thăng vừa xác thịt vừa nói:

- Món Chateaubriand ở đây dai như một con nọ cổ lì.

Thu-Vân sực tỉnh cười hỏi:

- Nhưng sao món này lại mắc tiền hơn thịt bò bít-tết, cậu ?
- Họ bán theo trong sách. Theo sách dạy nấu ăn thì món này phải làm bằng thịt trái thăng, khi chiên phải kẹp giữa hai miếng thịt bấp đùi, không cho nó đung chảo. Chiên xong rút hai miếng thịt ngoài đi, tốn kém lắm.

Thình-lình, Thu-Vân nghe mũi giày của Thăng chạm phải giày nàng. Một sự ớn lạnh kỳ-lạ mà từ lâu nàng không còn nghe nữa như chạy trên xương sống nàng từ trên ót xuống đến eo. Nàng thừ người ra lắng nghe cái đê-mê huyền-ảo ấy và rình-rập hành-động kế tiếp của Thăng.

Nhưng mũi giày đã dang ra và không bao giờ trở lại nữa. Thật là kỳ lạ, tại sao nàng chờ đợi nó trở lại ? Nàng có muốn phiêu-lưu mạo-hiêm trên đường tình đâu ? Và thật là kỳ-lạ. Tại sao Thăng lại làm thế ? Người con trai này, thuộc vào hạng hể yêu thì thăng-thấn nói ra. Không, có lẽ đây chỉ là một rủi-ro thôi.

Dù sao, Thu-Vân cũng vừa bắt chợt được lòng nàng. Tình yêu chưa chết hẳn nơi nàng và nàng bị rung-động trước người con trai này.

Nàng bật cười khiến Thăng ngạc-nhiên hỏi:

- Chị vui vì cái gì ?

Thu-Vân đáp láo:

- Nhai mãi miếng thịt bò dai, tôi nhớ một câu chuyện khôi-hài của Pháp mà một thực-khách đã kể cho tôi nghe trong một bữa tiệc kia: “Một thực-khách đánh roi xuống đất một miếng thịt bò dai như thế này và y cúi xuống mò kiếm mãi. Chủ nhà nói: “Thưa ông, để tôi dọn một đĩa khác thay vào, xin ông cứ ngồi thẳng lên”. Khách đáp: “Không phải. Một chiếc răng vàng của tôi đã dính vào miếng thịt bò rớt, tôi phải tìm lại mới được”.

Thật ra Thu-Vân tức cười vì tình-cảm của nàng. Thiếu chi người xứng đôi vừa lứa, bánh có thua gì Thăng đâu, thế mà ...

Đột-ngột nàng hỏi:

- Cậu Thăng nè, cậu đã yêu lần nào chưa ?

Thăng không bị bắt chợt, nên rất bình-thản đáp:

- Những mối tình hão của tuổi dậy-thì, chắc không gọi được là yêu, phải không chị. Chưa, tôi vẫn cứ còn băng-khuâng như lúc thiếu-niên. Lòng tôi còn lang-thang chưa cặm vào nơi bến nào cả, nhưng tôi có cảm-giác rằng tôi sắp yêu thật-sự đây.
- Đã gặp nàng rồi à ?
- Đã gặp, chỉ ngoài mặt thôi.
- Ngoài mặt đã đủ rồi. Không yêu theo lối bị sét đánh sao ?
- Rất tiếc là không. Tiếng sét ái-tình rất kỳ-thú. Nhưng tôi đã bị méo-mó nghề-nghiệp, bị sự huấn-luyện về mỹ-thuật nó bắt tôi suy-luận về nhan-sắc nên sét đánh không được. Thành ra không bao giờ tôi được hưởng cái kỳ-thú đó. Rất là đáng tiếc. Ngoài mặt đã đủ à ? Vâng thì cũng đủ, nhưng phải ngắm cái mặt cho lâu mới biết nó đẹp hay không.
- Tôi cứ ngỡ con nhà mỹ-thuật thì thấy ngay, thấy mau lẹ hơn bọn phàm-phu như chúng tôi.
- Không đâu. Họ có thể thấy mau lẹ hơn người thường, nhưng họ ý-thức nên hay sợ thấy sai, thành ra họ phải ngắm lâu.
- Lý-trí quá, chắc bớt thú nhiều lắm.
- Xét-nét một sắc đẹp, không phải là yêu bằng lý-trí đâu chị à. Khi xét-nét xong và ung bụng, tôi có thể nhắm mắt mà yêu càng bừa mặc dầu ...
- Mặc dầu sao ?

- Mặc dầu nàng kém đạo-đức, hoặc không xứng đôi vừa lứa với tôi.

Thu-Vân bỗng nghẹn-ngào vì cảm-xúc quá mạnh. Tay nàng run lên và chiếc nĩa đánh nhịp liên-hồi trên bờ đĩa kêu leng-keng như chú khách cà-rem lắc chuông rao hàng.

Sự ám-chỉ của người bạn trai trẻ tuổi này rõ-ràng quá, không còn ngờ gì được nữa cả. Đây là một thanh-niên táo-bạo một cách có cân-nhắc, chớ không liều mạng một cách điên-cuồng. Nếu ra làm chánh-trị, hẳn sẽ trở thành lãnh-tụ ngay sau vài năm hoạt-động.

Có cân-nhắc, phải. Hẳn ám-chỉ mà như là nói thẳng ra. Đó là một đòn dò-dẫm, không sỗ-sàng vô-lẽ, cũng không quá úp-mở cho người ta nghi-ngờ. Người bị dò tức-khắc hiểu ngay, và tức-khắc có ngay phản-ứng cần-thiết cho hẳn dùng để làm tài-liệu hành-động, nhưng người này không thể mích-lòng được vì y không vô-lẽ.

Thu-Vân choáng-váng như say rượu, lão-đảo muốn té xuống đất. Quả nàng đã bắt chợt nàng đang bị xúc-động trước anh con trai này. Nhưng nàng không mong đợi gì cả với người đó. Sự so-le về tuổi-tác quá rõ-rệt để một cuộc tình-duyên có thể xảy ra. Vì không hy-vọng nên nàng phải kinh-ngạc đến ngộp thở trước ám-chỉ của Thăng.

Qua mấy giây cảm-xúc, nàng cảm nghe như một dòng máu trẻ chảy trong các huyết-quản nàng, thay thế cho khối máu già đang nguội. Những hột hồng-huyết-cầu hình như thấm hơn, nuôi-nấng đột-ngột các tế-bào, các thớ thịt nó rung-chuyển nhẹ-nhẹ một cách kỳ-thú.

Thăng thì bình-thản lạ-lùng. Anh ta không hổ-thẹn trốn cái nhìn của Thu-Vân sau khi mở hé cửa lòng cho nàng thấy, cũng không đắc-chí một cách vô-lẽ đã lắc được quả tim một phụ-nữ mà không bị cự.

Người trai trẻ này bước những bước rất chậm nhưng bước nào vững-vàng bước nấy, biết rõ-ràng y muốn đi đến đâu, và đường-hoàng tiến tới đích một cách lạnh-lùng. Có lẽ lòng y đang sôi-nổi mặc dầu sự lạnh-lùng bên ngoài ấy, sôi-nổi còn hơn nơi người khác nữa kia, nhưng đây là một cây si khoa-học, trồng và mọc lên có phương-pháp hẳn-hòi.

Có biết bao nhiêu là anh em trai thơ-ngây mê đờn-bà đứng tuổi, nhưng các anh ấy mê vì lẽ khác hẳn. Con trai còn nhát chưa đủ bản-lĩnh đi săn. Đờn-bà đứng tuổi là những con mồi dạn đèn, hai điểm trái ngược ấy bổ-túc cho nhau, nên kéo hai đàng lại gần nhau dễ-dàng. Trường-hợp của Thăng không phải thế.

Kể từ giây phút đó đến mãn bữa ăn, Thu-Vân nghe sự quan-hệ giữa Thăng và nàng khác trước nhiều. Nàng không còn miễn-cưỡng nhận lời mời của một cậu bé con nữa, và khỏi phải nhẫn-nại làm một người khách bất-đất-dĩ cho lịch-sự.

Người con trai ngồi trước mặt nàng cũng chẳng còn là một chú em rể hờ mà nàng định câu. Đó là người bạn trai đầu thuở nàng vừa bước đến thềm tuổi dậy-thì. Hẳn chưa tỏ tình, nhưng nàng biết chắc được rằng hẳn sẽ đến đó.

*

* *

Cho đến 10 giờ đêm, Thu-Vân vẫn còn sung-sướng cái nỗi vui mới lạ nhứt trong đời người con gái mà nàng vừa được sống lại trong bữa ăn. Đêm nay “ổng” không đến, và nàng hoàn-toàn tự-do để nâng-niu mầm hạnh phúc của nàng.

- Cái chị này, sao mà vui như mới trúng số !

Thấy chị khác thường, Nguyệt hỏi như trên. Con bé không có ẩn-ý gì cả, nó chỉ nhận-xét thể thôi, nhưng bấy nhiêu đó đủ làm cho Thu-Vân giựt mình.

Không, nàng không sợ ai đọc được những ý-nghĩ thầm-kín của nàng, hay nhìn thấu lòng nàng, nhưng lời Nguyệt đã lôi nàng về thực-tế. Em nàng, Thăng ! Hai nhơn-vật ấy liên-hệ với nhau, không thể người này không nhắc đến người kia, và không nhắc đến sự liên-hệ đó. Nàng đã cố-tâm chọn chồng cho em, đang trong vòng dò-dẫm hôm nay. Những điều nàng vừa nhớ lại, lại nhắc tới một điểm then-chốt này là sở-dĩ nàng toan đưa Thăng vào gia-đình nàng là vì Thăng xứng đôi vừa lứa với em nàng, tức là không xứng đôi vừa lứa với nàng.

Vấn đề đã được đặt ra, và bản-khoản đầu, nổi lên. Có nên mạo-hiểm trong một nẻo quận-queo như thế hay không ?

Thu-Vân thở dài đột-ngột đứng lên vào buồng để ngủ, không, để nằm mà nghiên-ngẫm một mình bản-khoản của nàng. Thật là ngán-ngủi, những giờ vui sướng. Tuy nhiên những giờ ấy rụng đi mà không gieo thắm rắc sâu. Đến như sự phù-du của mối tình thoáng thấy đây, nó sẽ mang đến bao nhiêu là đau thương !

Bản-khoản mà không giải-quyết được, Thu-Vân trốn nó như đà-điều trong sa-mạc, chui đầu vào cát mỗi khi có nguy. Nàng sống trở lại giây phút thần-tiên trong bữa ăn, lòng dịu-êm một môn-trón thoáng qua, mân-mê cái sung-sướng của nàng như một cô nữ-sinh nội-trú ngày chúa-nhật ra thành-phố, gặp người bạn trai đầu, đem vào trường ứa lệ vì phấn-khởi.

Lạ quá, nàng nghĩ, tình yêu sao mà như là con rắn lột da, con cua thoát vỏ, lâu lâu được hoàn-đồng một lần khi sắp cỗi. Nàng tế-nhận thấy lòng nàng rung-động y như thuở mới vỡ lòng yêu. Từ ấy những nay, nàng đã lấm phen phiêu-lưu trong thế giới yêu-đương, đã bị sóng dập gió vùi nhiều bận, và lần này, nếu yêu là yêu lần cuối-cùng đây, thế mà ái-tình trẻ muện này vẫn còn đầy đủ hương-vị kỳ-ảo của nó.

Yêu lần cuối cùng ? Phải, nàng đã bấm hai rồi. Sắc đẹp của người đờn-bà đủ sức-khỏe toàn-thịnh nơi tuổi này, sự lộng-lẫy chỉ lên tới độ tột-cùng trong giai-đoạn này thôi, rồi thì là xế bóng ! Nếu một người đờn-bà được yêu nhiều, thì lần cuối-cùng là lần này, không sao khác được.

Mối tình cuối-cùng ? Thu-Vân thừ người ra. Đã cuối-cùng rồi à ? Đời mình, mình chỉ sống một lần nữa thôi à ?

Sự tiếc-rẻ, sự sợ-hãi tự-nhiên đánh bật nỗi bản-khoản vừa mới nhóm khi nãy. Thu-Vân chưa bao giờ xem trọng đạo-đức trong tình-trường, nên nàng không hốt-hoảng trước một sa-ngã, mà lại quýnh lên trước một dịp hụt yêu.

Đứng trước hai sự việc, phải chọn một, nàng chọn ngay mối tình so-le và đẹp hẳn hy-vọng làm lại cuộc đời.

“Ông” là một người rất tốt bụng và đáng tin-cậy. “Ông” đã long-trọng hứa gả chồng cho nàng khi “ông” tìm được một chỗ tốt. Đó là dịp làm lại cuộc đời mà không phải để tìm ra.

Như thế, không đứng-đắn trong lúc kết-duyên hò với “ông” thì nguy. Vậy mà người đờn-bà đứng tuổi và đáng lẽ ra nhiều lý-trí này lại chọn con đường mạo-hiểm, điên-dại trong tình-cảm y như là một cô gái mười sáu tuổi.

- Nhưng mà cũng chưa có gì, Thu-Vân lắm-bắm một mình, như để gỡ tội. Hắn có thể đổi ý, và mình khỏi phải băn-khoăn.

*

* *

- Chị Thu-Vân đi vắng à ?

Tuyết hơi ngạc-nhiên trước vẻ thất-vọng của Thăng. Nàng cứ ngỡ Thăng đến là vì nàng. Thăng lại đến hồi chín giờ sáng như thế này thì lại càng là vì nàng lắm. Hạng người đờn-bà như Thu-Vân, tức là hạng người có tiền mà không công-việc thường đi phố suốt buổi sáng, sau khi ăn lót dạ.

Các bạn ngạc-nhiên sao họ dùng đồ, toàn thứ đẹp không thôi. Ấy, không phải vì họ nhiều tiền, mà nhiều thì-giờ để chọn. Lắm khi họ mất đến tám hôm chỉ để chọn màu cho một chiếc áo dài độc-nhứt. Mua một cái xác ư ? Họ đi hết những con phố Tự-Do - Lê-Lợi - Lê-Thánh-Tôn, căn nào cũng vào, tủ nào cũng lục thì làm gì mà không chọn được món hàng đẹp nhứt.

Thăng không biết chương-trình đờn-bà, nên mới tới vào giờ đó. Chàng hỏi thên:

- Cô có biết chị Thu-Vân bao giờ về hay không ?
- Chỉ có trời mà biết. Nhưng chưa khi nào chỉ đi vắng quá một ngày.
- Cô nói đùa chớ ?
- Cố-nhiên là nói đùa.

Thấy Thăng thất-vọng và bức dọc, Tuyết ngạc nhiên lắm. Không biết chàng có gì quan-trọng và cấp-bách cần nói ngay với chị mình, nàng hỏi:

- Nếu anh đợi không được, để lại ba chữ ...

Thăng bật cười, thì ra Tuyết không đoán biết được tình-cảm của chàng. Nhưng bỗng chàng thừ người ra. “Ừ, tại sao không viết thư cho Thu-Vân?”. Chàng không nhát gái, và thích nói ngay mặt hơn, bất-kỳ điều gì với ai, nhưng chỉ viết thư mới nói cặn-kẽ được những gì sôi-nổi trong lòng chàng. Lòng chàng là một nồi canh hầm, bên trong sôi ùn-ục, nhưng người ta không thấy được gì cả vì cái vung đậy nồi rất kín. Vì vậy mà món nấu, là mối tình mới nhóm, chín như mau quá. Mới có mấy hôm mà chàng nghe là chàng đã yêu sâu-đậm lắm rồi.

An-lòng được với giải-pháp viết thư vừa tìm ra, Thăng bình-tĩnh hẳn lại, vui-vẻ nói với Tuyết:

- Cô Tuyết nè, chàng hỏi, sau khi đậu tú tài II rồi, cô theo ngành nào ?

- Thật là khó nghĩ anh à. Cửa vào, tương-đối hiểm, mà cửa ra càng hiểm hơn.
- Cửa ra là thế nào ?
- Thí-dụ như học xong Nông-Lâm-Mục, em sẽ làm gì ? Các xí-nghiệp ít-oi. Em thấy là nên sống với hiện-tại như bạn-hữu của em, như vậy khỏe trí hơn. Các chị ấy thì thi đậu xong, các chị mới nghĩ đến việc tìm nẻo mà chui.
- Được, ta sống với hiện-tại vậy. Trước hết, tôi xin phép cô từ đây tôi được kêu cô bằng em ...

Tuyết nhảy lên reo:

- Vạn-hạnh, vạn-hạnh ! Tại anh chó, anh khách-sáo như ông cụ.

Tuyết không biết rằng tiếng em mà Thăng quyết-định dùng, có nghĩa là em vợ, chó không phải tiếng em âu-yếm mà bạn trai thân dùng gọi bạn gái rất thân. Nàng nũng-nịu:

- Chiều nay đưa em đi xem chiếu bóng nha anh.
- Hết cả tiền rồi.
- Thì đi dạo mát vậy.
- Để xem.
- Sao lại để xem ? Xem cái gì ? Có cần xin phép ai hay không ?
- Để xem tôi có đến được hay không. Lắm hôm vừa ngủ trưa thức dậy thì bạn-hữu nó đến kéo đầu tôi đi mãi đến tối.
- Nhưng nếu anh tha-thiết đưa em đi dạo mát thì đầu ở trong tù anh cũng trốn thoát được kia mà.

Thăng muốn đáp bằng một câu tàn-nhân cho xong, câu ấy là “đúng như thế” nhưng chàng không nỡ. Không, chàng không tiếc nếu mất tình bạn của Tuyết, nhưng quả thật khó mà làm buồn một cô gái.

- Chiều nay em đợi anh, anh mà không đến sẽ biết tay em.
- Tay của công-chúa Bạch-Tuyết nấu xúp khéo lắm. Bày chú lùn đã ghiền thứ xúp đó. Tôi cũng mong được ăn một bữa gì đây.
- Em chuyên-môn món gói bao-tử heo. Anh biết nhậu hay không ?
- Cũng lai-rai.
- Chúa nhựt mời anh ăn cơm trưa ở đây.
- Còn chị Thu-Vân chuyên-môn món gì ?
- Chị Ba em giỏi nội-trợ lắm, nấu ăn khéo có tiếng...
- Nhưng sao lại ...

Tuyết hiểu ngay câu nói mà Thăng bỏ dở chừng, không dám thốt ra luôn, sợ vô-lễ xen vào đời tư của người ta. Nàng hiểu những lời không thốt ra ấy, và hiểu luôn e-ngại của Thăng nữa. Nhưng đã có cảm-tình với anh con trai này nhiều lắm rồi, nàng xem anh ta như kẻ có quyền được nghe tâm-sự của mỗi người trong gia-đình nàng. Vì thế nàng đáp:

- Phải, chị Ba em thật vô phước. Chị đã được tạo-hóa và má em võ-trang đầy đủ để bước vào trận đời, ai cũng ngỡ là chị thắng, nhưng chị lại đại-bại. Em thương chị Ba em lắm.

- Còn cô, cô được võ-trang tới mức nào ? Đại-liên hay tiểu-liên.
- Tiểu-liên. Em nói nhiều quá, nên chị Ba em cho em cái tục-danh tiểu-liên ấy. Anh không biết cái không-khí của trường Marie Curie, không khí rất trẻ, vì là trường đầm. Đầm bây giờ rất hiếm-hoi, nhưng không-khí ngày xưa vẫn còn.
- Tôi biết; học ở Âu-châu về mà ! Thiếu-nữ Âu-châu không trầm-lặng như thiếu-nữ ta.

Thăng hơi lo-lo. Tuyệt đã cho rằng chị nàng đại-bại. Nhưng đó là cái bại yên-thân, và đầu sao nhà nàng cũng đang no ấm. Nếu vạn-nhứt Thu-Vân dấn-thân vào một cuộc mạo-hiểm tình-cảm nào thì đại-bại có thể xoay thành thảm-bại.

Như thế Tuyệt sẽ nghĩ sao, sẽ phản-ứng ra sao khi biết được tình-cảm chàng và nhứt là khi chàng thổ-lộ tình-cảm ấy và lôi Thu-Vân vào cuộc phiêu-lưu. Phải, rất phiêu-lưu, không phiêu-lưu, vì sự so-le tuổi tác (chàng mà có yêu thì chắc không phụ ai, vì tình chàng có cân-nhắc) nhưng phiêu-lưu, vì chàng là một gã không xu.

Thăng vừa nghĩ đến đó thì Tuyệt hỏi:

- Khi học ngành điêu-khắc, anh có biết xứ ta không có đất dung-thân cho môn ấy không ?
- Có biết. Nhưng một là tôi yêu ngành ấy quá, hai là tôi ngộ sống ở ngoại-quốc được.
- Sao không sống ở ngoại-quốc được ?
- Cô tính, bên La-mã người ta thừa-thãi điêu-khắc-gia cho đến xuất-cảng họ đi các nơi khác, mà các nơi khác cũng thế, thì làm sao mà sống.
- Vậy anh định làm gì ?
- Cố-nhiên là chắc tôi phải đi dạy trường tư. Cô Tuyệt nè, nhà này tiêu-phí mỗi tháng bao nhiêu. Tôi thì chỉ có một thân, mỗi ngày xin được hai giờ dạy học là đủ sống rồi.

Thăng làm bộ như muốn so-sánh hai tổn-phí sanh-hoạt nên hỏi thế, chớ thật ra chàng tò-mò về gánh nặng mà một người đờn-ông phải chở cho gia-đình này.

- Em không biết rõ được vì chị Ba em xuất phát. Nhưng chắc là chúng em tiêu-pha nhiều lắm.
- Nếu bớt tiêu-pha, cô có nghe khó lắm không ?

Tuyệt chỉ mếu Thăng thôi, mếu nhiều lắm, và rất sung-sướng vì tình bạn mới giữa hai người. Có thể rồi nàng sẽ yêu Thăng, nhưng chưa hề nàng nghĩ đến mối tình như vậy. Con gái ngày nay giao-thiệp rộng nên không phải hễ cứ quen với con trai là yêu họ ngay.

Tuy-nhiên, nàng không khỏi nghĩ đến một cuộc dọa hỏi của Thăng với ý-định lập gia-đình. “Sao hẳn lại hỏi thế, định cưới mình à, và lo thiếu ăn à ?”.

Tuyệt tự hỏi thế rồi nhìn lại Thăng và buồn cười hết sức. Nàng cùng tâm-trạng, cùng với quan-niệm người con gái của thế-hệ bây giờ: Một bạn trai mới, đâm ra yêu họ thì họ xem là tự-nhiên. Nhưng nếu anh bạn trai ấy chưa yêu mà muốn cưới họ thì họ thấy buồn cười.

- Cái đó cũng tùy, nàng đáp, khổ thì đành là khổ, nhưng vấn-đề phải đặt như thế này: em chịu đựng sự khổ có được hay không, và có lý-do gì để phải chịu đựng như thế hay không?

Tuyết đặt vấn-đề rất đúng, Thăng nghe như vậy, và tự-nhiên chàng nghĩ đến Thu-Vân. Thu-Vân đã được võ-trang đầy đủ để chinh-chiến trong trận đời. Như vậy nàng chịu khổ dễ-dàng. Nàng có lý-do gì hy-sinh sung-sướng vật-chất hay không ? Có, nàng được dịp làm lại cuộc đời với một người chưa vợ. Người ấy trẻ, khỏe-mạnh, có học, và có thể có tương-lai. Đúng lý ra thì như thế, nhưng biết Thu-Vân có nghĩ như vậy hay không ?

Trong khi Thăng nghĩ vẫn-vô thì Tuyết đã mở tủ sách lấy ra một tập lưu-bút, thứ bán trên thị-trường mà cô nữ-sinh nào cũng có. Nàng mở tập ra, chìa trước mặt Thăng mà đòi:

- Anh cho ba chữ làm kỷ-niệm.
- Tôi giỏi tạc đá, nhưng viết rất tồi.
- Không hề gì, miễn có chữ ký của nhà điêu-khắc là đủ lắm rồi.
- Tôi chưa nổi danh và chắc không bao giờ nổi danh

Cầm bút suy-nghĩ để viết một câu ý-nhị, Thăng lại nghĩ miên-man đến Thu-Vân. Chàng để bút trong tập này vào trang kế chót. Tập vở của Bạch-Tuyết đã bị người ta bôi mực lọ-lem gần hết, và tập vở đời của Thu-Vân cũng thế. Nhưng vì chỉ là tập vở thôi, nên Bạch-Tuyết còn chọn lựa. Nếu Bạch-Tuyết ngày kia có yêu chàng chẳng nữa, thì tình yêu ấy cũng không tuyệt-đối cho lắm. Còn chán vạ thanh-niên mà Tuyết có thể thấy là hơn chàng.

Thu-Vân thì khác. Nàng đã sống thật-sự trong bao nhiêu trang đầu của tập vở đời nàng, đã biết rõ những kẻ đê-bút, đã thất-vọng về họ, đã đau-khổ vì họ. Không, Thu-Vân sẽ không còn tiếc đã hụi lấy ai, và không ao-ước ai nữa. Nàng sẽ yêu chàng bằng thứ tình cặn, và chính vì nó là cặn, nó không còn lắng xuống nữa, nó sẽ nằm yên dưới đáy cốc.

Đã hơn mười giờ sáng rồi. Thăng đến đây hồi chín giờ kém mười lăm, kể ra đợi chờ trong bao lâu đó cũng là nhẫn-nại lắm rồi.

Chàng bắt đầu sốt ruột và ngó ra cửa rất thường, khiến Tuyết cũng sốt ruột lây. Người reo lên trước tiên không phải là chàng mà là Tuyết. Tuyết reo như em nhỏ mừng mẹ đi chợ về:

- A ! Chị Ba về !

Thăng không nói gì nhưng xô ghế kê một cái rột, đứng lên như mộng bị phồng lửa, khiến trong giây phút, Tuyết chợt thoáng hiểu được tình-cảm của anh con trai này đối với chị nàng.

Không hiểu vì sao, nàng bỗng nghe hơi khó chịu nơi lòng.

Sự vui mừng của Thăng phù-du như xe hơi qua cửa. Chàng cụt hứng một giây vì theo sau bên gót Thu-Vân là một người đòn-ông cùng lứa với nàng. Người này ôm

kè-kè nào là hộp giấy, nào là giỏ dây ni-lông. Chắc hẳn thấy Thu-Vân cồng-kênh nên theo đưa về nhà.

Thình-linh một ý-nghĩ khiến cho Thăng sa-sầm nét mặt lại. Thu-Vân đã nói là có ký hiệp-ước với “ổng” không có bạn trai nữa, và nàng chỉ xé rào một lần vì chàng. Thế người này bà con à?

Chàng bối-rối đến nỗi quên cả lịch-sự, không đáp cái chào vui-vẻ của Thu-Vân, mà cũng không chào người khách mới.

Thăng đang bắt chợt lòng chàng hồ-nghi và ghen. Ủ, chàng ghen.

- A, ha, thế ra mình đã yêu rồi đây ! Chàng reo thầm lên như vậy.

Đồng thời Bạch-Tuyết cũng bắt chợt được tâm-trạng đó nơi nàng, khi tế-nhận con ghen của Thăng, và biết chắc là hẳn yêu chị nàng, tức là không yêu nàng.

Tình yêu đang phôi-thai nơi lòng đôi bạn trẻ, chưa chín muồi và chính họ cũng không dè, được hai con ghen làm cho trưởng-thành một cách đột-ngột, đốt giai-đoạn khiến họ kinh-ngạc cho lòng họ hết sức.

Đây là giây phút đầu-tiên trong đời họ mà họ nghe một niềm đau xót vô-ngần dày-vò tim non của họ. Cả hai đều mới vỡ lòng yêu, và đều vỡ lòng đau-khổ vì yêu.

*

* *

Đà-lạt ngày ...

“Tôi đã quyết-định không gọi Thu-Vân bằng chị nữa. Cái vật ấy chắc không làm Thu-Vân mích lòng.

“Những điều tôi nói ra sau đây, chắc cũng chẳng làm phiền Thu-Vân. Thu-Vân cũng không có lý-do gì để cự tôi cả. Nhưng chắc là tôi không dám đến thăm Thu-Vân nữa, không phải vì xấu-hổ, mà vì cũng hơi ngỡ-ngàng.

“Mặc dầu là văn-nghệ-sĩ, tôi không biết nói bay bướm, nên không được đẹp trong những lời mở đầu câu chuyện của tôi sau đây.

“Mà tôi chắc Thu-Vân không cần được ru cho lắm. Lời ru du-dương Thu-Vân đã nghe đâu từ năm xưa rồi. Bây giờ Thu-Vân chắc thích nghe những gì tạt đáy lòng người vang lên.

“Thu-Vân ơi, tôi đã yêu Thu-Vân rồi.

“Tôi không còn biết nói gì thêm, sau thất-lộ ấy. Tôi không phập-phồng lắm khi toan nói ra, và nói rồi tôi không kinh-sợ bao nhiêu. Tôi ở xa, có gì thì tôi cút luôn. Mặc dầu thế, tôi cũng bị hai tai lại vì tôi cứ nghe Thu-Vân cười khanh-khách, một chuỗi cười không ác nhưng hơi thị-đời, xem thường đứa em nhỏ. Tôi mắc-cở vì sự xem thường ấy, hơi bị tự-ti mặc-cảm đôi phần.

“Thu-Vân à, tôi không xin gì cả, vì thà là không xin, không được, và sẽ sống với hy-vọng hão-huỵễn, còn hơn là xin mà bị khước-từ thì làm sao yên được trong tuyệt-vọng !

“Không xin gì, thì để bụng có hơn không, nói ra làm chi cho Thu-Vân bận lòng suy-nghĩ ? Tôi biết thế, lẽ phải dạy tôi như thế. Nhưng không hiểu sao tôi cứ nghe cần phải nói ra như để xì bớt hơi nó tràn ứ lòng tôi.

“Thu-Vân à, tôi không phải là một nam-trình mười tám tuổi mới thấy gái lần đầu là yêu ngay, mù-quáng vì một nhu-cầu khác hơn là ái-tình thật, một nhu-cầu thiếu-cận mà hẳn ngỡ là tình yêu.

“Không, tôi yêu thật, yêu sáng-suốt. Tôi biết tôi muốn gì, biết tôi đi đâu và sẽ đi đến đâu. Chị đừng ngỡ rồi tôi sẽ vỡ mộng và mối tình giữa đôi ta (nếu may ra, cái may thật là mong-mạnh, chị yêu lại tôi) sẽ là cuộc phiêu-lưu mà ngỡ ra như đã thấy được trước rồi.

“Thật là không biết nói cách nào cho Thu-Vân tin là tôi yêu Thu-Vân chơn-thành và nhứt là không mù-quáng. Vì thế tôi không hy-vọng lắm, nhưng cứ viết thư này, viết xong tôi nghe an-lòng được phần nào.

“Tôi ích-kỷ lắm, cứ mong rằng bức thư an-thần cho tôi sẽ làm Thu-Vân bất-an-tâm. Thu-Vân mà bị xao-xuyến vì mấy lời trên đây là tôi có thể mong đợi. Bằng như Thu-Vân dửng-dưng cười đùa nó thì hết rồi vậy.

“Chúc Thu-Vân mạnh và vui. Thăm hai em Tuyết, Nguyệt và hôn Trường.

Thăng

T.B.- Địa-chỉ của tôi:

Nguyễn-văn-Thăng
Khách-sạn Phú-Hòa, buồng số 18

*

* *

Thu-Vân ngần người ra rất lâu khi đọc xong bức thư đó. Ôi, những bức thư xanh, những bức thư tím, những bức thư ngà thom phức mùi nước hoa của mười lăm năm trước ! Một bóng ma của loại thư ấy hiện về hôm nay và mang theo cả cái thế-giới thần-tiên của tuổi thanh-xuân đã bị lớp bụi thời-gian phủ mờ. Mười lăm năm xưa, tuổi thiếu-niên nhạy cảm như đường tơ mỏng, rung vang lên khi một lời thăm-thì nhẹ lướt qua.

Giờ đây, nàng cũng nghe mọc ốc y hệt như năm đó, mà bên trong thì cả tim, cả phổi, cả gan ruột như được một bàn tay non của trẻ con mon-trón.

Thu-Vân đọc lại đến năm lượt bức thư tỏ tình của người bạn trai trẻ tuổi và bỗng nhớ sực lại rằng mười lăm năm trước, nàng cũng đã làm như thế lần đầu.

Thư đọc qua là hiểu hết; nhưng lại quên ngay vì quá bối-rối, quá xao-xuyến.

Đọc xong năm lượt thì nhớ rõ từng đoạn thư, biết người gởi thư nói gì, nhưng lại không tin rằng y nói thế, nên đọc lại cho chắc ý.

Ngày xưa, quả Thu-Vân đã bối rối hơn nhiều, khi tiếp được bức thư tình đầu tiên. Nhưng nàng ngỡ là đã hết rồi, nàng không còn xôn-xao trước cuộc tỏ tình nào được

cả. Giờ nếu có yêu, nàng sẽ yêu vì nghĩa, yêu người nào chon-thật và lo-lắng cho nàng.

Nhưng rõ ra là chưa hết. Đêm nay, chắc là nàng ngủ không yên. Thu-Vân định lấy thuốc ngủ uống, nhưng nghĩ lại nàng thôi. Trần-trọc thì khó chịu, nhưng trần-trọc vì bức thư này, thú biết bao nhiêu.

Nếu như là giữa ban ngày, chắc Thu-Vân không làm sao giấu được niềm hân-hoan nó lộ rõ trên mặt nàng. Bây giờ, nàng vui tươi dưới ánh đèn đầu giường, cái nhìn dán vào trang sách nhưng không hiểu lấy được một câu.

Nàng không nghĩ về người viết thư cho hẳn, mà chỉ sống lại đời sống con gái của nàng thôi. Hương xuân như tràn ngập căn buồng nhỏ này mà từ lâu nàng kéo dài những ngày vô-vị, không hy-vọng gì về tương-lai, không có lấy một tí phấn-khởi để kích-thích cuộc đời.

Bất-giác nàng nhớ lại mối tình đầu. Người con trai ấy bảnh trai hơn Thăng nhiều và họ đã yêu nhau ngây-ngất. Tuy-nhiên nàng không xôn-xao lắm lúc hẳn lộ tình và tỏ tình. Quả trong thời thanh-xuân ấy, nàng đã mơ yêu từ ngày này qua tháng khác. Nhưng khi tình yêu đến thì nàng thấy đó là một việc tự-nhiên, phải đến vào lúc ấy.

Và nàng cũng không ý-thức rõ-rệt cho lắm về tình yêu, về những bước lần dò chập-chững của nó rồi về sự tiến-triển của nó. Thuở ấy tâm-trí nàng mơ-mơ màng-màng như ở trong một giấc mộng hay đang uống phải những loại thuốc có trộn ma-túy.

Cái sung-sướng được yêu, nàng cũng chẳng nghe rõ-rệt cho lắm, tuy biết rằng nó có, có thật nhiều.

Bây giờ thì khác hẳn rồi. Tình yêu đến, lù-lù như một vật-chất có hình-thù mà nàng thấy rõ-ràng. Nàng theo dõi được bước tiến của nó, lắng nghe được cảm-giác kế tiếp nhau mà nó đã gieo trong vực sâu-thẳm của các tế-bào nàng.

Thật là không còn gì huyền-ảo nữa cả, nhưng bù lại, nàng hưởng được cái thú lòng bị xao-xuyến, không thơ-mộng, nhưng mà có thật.

Bây giờ Thu-Vân mới sẵn-sóc đến người con trai táo-bạo là Thăng. Nàng không yêu hẳn nên chỉ có mối tình của hẳn là đụng chạm nàng thôi. Con người của hẳn phải được tiếp-rước sau.

Thu-Vân hình-dung một buổi đi dạo phố, và thoát hồn ra trong cuộc đi dạo ấy để ngắm đôi lứa sánh vai. Sự chênh-lệch như nhảy ngay vào mắt khách qua đường. Chồng thấp, vợ cao, chồng thấp tuổi trong khi vợ cao-niên. Chỉ có những kẻ không đứng-đắn mới hãnh-diện được sự so-le như vậy.

Thu-Vân xấu-hổ trước mà tưởng-tượng đến những mĩa-mai chế-nhạo của bạn-hữu nàng.

Người con trai này kỳ-dị hết sức. Xem ra hẳn không khờ-dại, không đần-độn, thế mà sao hẳn không thấy như vậy là kỳ cho hẳn ?

Nàng nhớ đã nghe một lần, ý-nghĩ sau đây của cô bạn me Tây của nàng: “Con trai, con gái xứng đôi, yêu nhau thật là uống ? Người con trai nó vụng-về và nhút-nhát,

nào có biết thưởng-thức hương trinh đâu. Còn cô con gái cũng vụng-về và nhút-nhát nào được hưởng gì với người bạn dốt kia !

Nếu người mẹ Tây ấy mà nói đúng thì cũng không đúng về Thăng. Thăng không vụng-về nhút-nhát chút nào, trái lại nữa.

Nhưng mà ...!

Thu-Vân ngủ quên đi lúc nào không biết, với bức thư trên ngực, bức thư nhàu nát như được chuyền tay cho cả một lớp học xem.

*

* *

Sài-gòn, ngày ...

Thu-Vân,

“Tôi đã về Sài-gòn, nhưng không dám đến thăm Thu-Vân. Tôi mong thư Thu-Vân từng giờ, mãi không thấy gì, tôi định là Thu-Vân xem môi tình của tôi trẻ con, không đáng được để ý.

“Vậy tôi đợi cho Thu-Vân quên đi rồi hẵng hay. Đến bây giờ, ngỡ-ngàng cho tôi quá, mà cũng khó xử cho Thu-Vân.

“Chúc...”

Đọc xong bức thư thú nhí này, Thu-Vân hơi lo-lo. Hấn không tỏ thêm tình-ý gì cả, không nài-ni gì, cũng chẳng khóc than, van-xin cầu-khẩn.

Hấn thuộc vào hạng người nói gì là nói vừa đủ, rồi không nói nữa.

Nàng tức-giận hết sức, vò nát bức thư. Con người sao mà ngốc quá như thế này. Hấn phải biết đôi chút tâm-lý phụ-nữ chớ. Đòn-bà thì đâu sao người ta cũng thủ vai tịnh, để sáng-kiến hành-động cho đòn-ông. Có yêu mười mười, người ta cũng làm như thờ-ơ lạnh-lạt.

Nhút là trong trường-hợp của nàng. Một là nàng do-dự trước con đường cong queo và tối om phải đi với Thăng, hay là nàng thích hưởng lại cái thú được chinh-phục, cuộc chinh-phục càng lâu, thú càng dài.

Đây là mối tình cuối-cùng của nàng, nàng muốn cho nó thật vĩ-đại, to, sâu, hơn tất cả những mối tình của thiên-hạ. Nếu Thăng chỉ nói một lần thôi, rồi rút lui với nỗi tuyệt-vong của y thì nàng sẽ ôm hận tới không biết đến ngày nào.

Chắc hẳn không viết thư nữa mà cũng không đến chơi dạo này. Nàng chỉ còn một nước là tìm hấn... Nhưng hấn hay la-cà những chốn nào, nàng chưa quen nhiều để biết chi tiết đó. Nàng cũng quên hỏi địa-chỉ hấn để trả lời bằng thư. Địa-chỉ Đà-lạt thì đã không còn dùng được nữa rồi.

Suốt ngày hôm đó, Thu-Vân đi rong phố đến năm lượt. Tất cả những nơi tuổi trẻ hay giới văn-ngệ thường lui tới, nàng đều có soát qua, nhưng Thăng thì nàng không thấy dạng lần nào.

Nàng không cần Thăng, chưa yêu hẳn mà chỉ mới bắt đầu nghe hay-hay trước tình yêu của hẳn thôi. Nhưng không thể để cho một việc đứt đoạn như thế này được. Thu-Vân giống như một con chuột lắt con, thấy bầy thì biết sợ, nhưng cứ thềm miếng mỗi bên trong, đi không nở mà ò cũng không đành. Miếng mỗi quyến-rủ làm cho nàng cứ muốn lao đầu vào cạm-bẫy rồi ra sao sẽ ra.

Hôm sau, hồi 10 giờ, từ trên nhà sách Xuân-Thu đi xuống trên vỉa hè phố Tự-Do, nàng bận dừng chon lại trước Quốc-Hội cho người nhiếp-ảnh-viên chụp hình, thì thấy Thăng từ trong phòng triển-lãm hội-họa đi ra. Hẳn ra đến vỉa hè thì gặp ngay một chiếc tắc-xi rà sát lề, hẳn thót lên đó thì xe chạy liền. Thu-Vân dậm chon bực-tức.

*

* *

Thăng vừa hé cửa dòm ra thì rụng-rời cả tay chon. Chàng sợ gì, chàng chưa biết rõ cho lắm, nhưng nhứt-định là sợ phía bên Thu-Vân.

Lúc viết thư, chàng đã suy-nghĩ nhiều. Không, tỏ tình với Thu-Vân không có tội gì cả, cũng chẳng xấu-hổ chút nào. Nhưng thư đi rồi, chàng đâm sợ. Nay thành-linh Tuyết đến, Tuyết mà chàng ngỡ không biết nhà chàng, chàng hết cả hồn-vía, tưởng đâu gia-đình ấy lung kiếm chàng hôm nay.

Tuyết cười dòn lên rồi hỏi:

- Làm gì mà anh chết sững ra như vậy ? Em có quyền gì đâu. Lỡ có ai trong nhà thì một là em về, hai là anh giới-thiệu chúng tôi với nhau không được sao ?

Thăng hoàn-hồn cãi:

- Không, không có ai trong nhà hết, mời cô vô.

Tuyết vừa bước vào nhà vừa nói:

- Bây giờ thấy nhà chỉ có mình anh, em thật không hiểu được con sợ của anh.
- À, đêm rồi xem một phim ghê-rợn, rồi về lại đọc truyện ghê-rợn, đang bị ám-ảnh thì cô đến.
- Nhưng em đều có gõ cửa hẳn-hỏi chớ nào phải nhảy rào vào một cách kiếm-hiệp đâu ?

Thăng bối-rối, đánh trống lấp:

- Phụ-nữ hay bắt-bẻ lắm, tôi chịu thua cô đó.

Tuyết đưa mắt đảo qua một vòng rồi thẳng-thắn phê-bình:

- Thợ rèn không dao ăn trâu ! Nhà anh thật kém mỹ-thuật, mặc dầu anh là một nhà mỹ-thuật.
- Chính vì vậy mà tôi sợ. Tôi sợ cô bắt chọt về tôi-tàn ở đây.
- Hay, mới tìm ra được bài giải-thích nhưng em đã bỏ qua vấn-đề sợ rồi kia mà.

Thăng cười hì-hì, nói qua chuyện nhà cửa:

- Tôi thấy đã luộm-thuộm, cho luộm-thuộm luôn. Như thế người ta ngỡ mình không cần gì. Nếu tồi-tàn mà cố làm đom thì người ta biết ngay là mình muốn sang, lại không tiền.
- Nhưng thật ra thì sao ?
- Thật ra thì, một ngày tôi chỉ ở nhà có một hai tiếng đồng-hồ. Tối, thì khuya lắm mới về cái chỗ dùng để nghỉ lưng trong lúc tắt đèn mà tốn tiền với nó uống lắm. Ở đây tôi chưa hề tiếp ai bao giờ. À, mà nhờ gì cô biết nhà tôi ?
- Thì chính anh cho em địa chỉ.
- Vậy há, tôi quên mất. Nói xong câu này, Thăng lại nghĩ ngay đến Thu-Vân nên hỏi gặng:
- Tôi cho cô địa chỉ hay cho Thu-Vân ?
- Cho em. Nhưng sao anh hồn dũ vậy, dám gọi chị Thu-Vân là Thu-Vân ?
- Chị của cô, chớ nào phải chị của tôi. Ý chết !

Lần này thì chính Tuyết hoảng-hồn. Nàng ngó ngoáy ra sau lưng và nhảy nhồm lên, vừa hỏi:

- Gì vậy anh ?
- Bàn ghế tôi không lau đã mấy hôm rồi, cô ngồi lên đó, do y-phục hết.
- Dũ hôn, sao không để em ra về rồi sẽ nói !
- Thôi xí-xóa. Mà khổ, tôi không có gì để mời cô uống.
- Em chưa khát. Nhà này như là nhà hoang.
- Nhà của mấy thằng khác cũng thế.
- Các anh lôi thôi lắm.
- Tại độc-thân mà.
- Sai. Em có một chị bạn già, cũng độc-thân, nhưng chỉ có thiếu-thốn đủ thứ như vậy đâu.
- Tại chỉ là đờn-bà.
- Cái đó đúng. Phái mày râu các anh hình như là ghét nội-trợ lắm. Với lại bừa-bãi nữa.
- À, cái đó là tại tôi nghệ-sĩ.
- Nghệ-sĩ phải sống bừa-bãi à ?
- Không, không "phải". Nhưng mà tại tánh nghệ-sĩ như vậy.
- Anh mời em đi xem nhà coi nào.
- Tôi đã xấu-hổ, cô còn bắt tôi xấu-hổ thêm. Xin mời cô vậy.

Buồng ngoài ngăn cách buồng trong bằng một bức vách ván cao khỏi đầu người. Có khung cửa nhưng không có cửa. Gạch Tàu lót nền thì long cả xi-măng trét kê, và kê nào cũng đầy những mẫu giấy con-con mà khi rác bị chổi đẩy đi qua đó, đã để rơi lại dưới ấy.

Tuyết theo sau Thăng, vừa bước tới bên trong thì kêu ố lên một tiếng dài.

- Tôi đã nói mà ! Tại cô cứ đòi xem.

Hình như có ai đã đánh giặc trên giường. Sách, vở, báo nằm la-liệt dưới đất với những mẩu bánh mì, những giấy gói bánh ngọt, những đôi vớ rách, những chương-trình xi-nê.

- Em ngộp lắm, mau mau đi ra ngoài.

Mặt chiếc ghế mà Tuyết ngồi khi nãy, bây giờ lộ rõ lên một vết sạch giữa diện-tích bụi xám; vết sạch ấy hình hai quả núi trọc. Tuyết uể-oải nói:

- Kệ bản, cho bản luôn.

Nói xong nàng thả roi người trên đó. Trong đời nàng, nàng chưa bao giờ thấy một cảnh sống luộm-thuộm như thế này. Chủ nhà, đi ra ngoài trông sạch-sẽ tươm-tất như bất-kỳ ai, còn sạch-sẽ tươm-tất hơn họ nữa là khác, thế mà bên trong lại như thế này. Không rõ tâm-hồn y có ngăn-nấp hay là cũng rối-loạn như chiếc giường, như mặt đất ở đây.

Tuy nhiên, không biết vì lẽ gì, nàng lại nghe thích cái bừa-bãi nó đã làm nàng khó chịu. Phải chăng là sự vô trật-tự ấy nói lên rằng Thăng cô-đơn lắm, thiếu và cần một người để săn-sóc anh. Nàng nói:

- Anh cô-đơn lắm thì phải ?

- Cô nói đúng y như vậy. Nhưng cô-đơn đây, không phải là cô-độc ở nhà, tôi cô-đơn về tâm-hồn kia.

- Tâm-hồn anh có hồ-lớn như thế này hay không ?

- Rất là trật-tự. Tôi băn-khoăn về nghệ-thuật, bị nhiều quan-niệm về vẻ đẹp chèo-kéo tôi, nhưng không phải vì thế mà lộn-xộn trong đó. Tôi băng-khuâng về tình yêu, mơ rất nhiều giấc mơ, nhưng đó là những giấc mơ trong lành mà anh con trai nào cũng mơ qua cả.

Tuyết trầm-ngâm không nói, nhìn cụm lan rừng treo trên vách, trước mặt nàng, đã chết khô tự bao giờ rồi.

Trước khi đến đây, tình-cảm của nàng đối với Thăng chưa có gì rõ-rệt cho lắm. Nàng chỉ mới bắt chợt nàng đã ghen sơ sơ khi nàng tế-nhận cái ghen với Thăng, và nhận ra rằng nàng mến người bạn trai này nhiều quá.

Hôm nay, nàng đến thăm hẳn vì nghe thiếu hẳn rất lâu, muốn gặp lại người bạn hay-hay, chỉ có thể thôi.

Nhưng từ lúc vào đây đến giờ, lòng nàng như được hướng qua một nẻo khác. Người bạn hay-hay càng hay-hay hơn, và rất đáng tội-nghiệp trong cảnh cô-quạnh của hẳn.

Giây lát sau, nàng hỏi:

- Thời-dụng-biểu của anh trong ngày ra làm sao ?

- Ngày thường, tôi đi dạy hai tiếng đồng-hồ vào buổi sáng ...

- Đã đi dạy rồi à ?

- Vâng, môn sử-địa. Buổi chiều, tôi dọn bài cho ngày tới, xong, đi dạo phố gặp anh em, hoặc đi xi-nê, đi hiệu sách, đi xem các cuộc triển-lãm hay đi thư-viện. Tối lại

thì chắc-chắn là phải gặp bạn-bè, uống tách cà-phê, nói chuyện khào lăm khi không nói gì cả, nhưng không gặp nhau không được.

- Còn hôm nay ?
- Hôm nay chúa-nhật thì khác, không nhứt-định cái gì cả, cũng không chuẩn-bị trước cuộc giải-trí nào, gặp đâu vui đó. Có khi, chúng tôi đi về nhà quê, những cánh đồng, những vườn tược gần Sài-gòn, như Lái-Thiên hay Thủ-Đức chẳng hạn.
- Anh cần bạn lăm hả ?
- Phải.
- Cần đủ mặt tất cả bạn-hữu ?
- Không, tôi chỉ cần một tâm-hồn bầu-bạn thôi, và an-phận được với tâm-hồn đó. Mấy thằng khác cũng vậy. Nên chi bọn tôi cứ thua lần, vì thỉnh-thoảng lại có một thằng cưới vợ, hoặc một thằng có người yêu.
- Ngày kia thì rã công-ty ?

Đôi bạn cười xòa, rồi Thăng cãi:

- Không bao giờ rã cả, vì thỉnh-thoảng lại có một thằng buồn gia-đạo, hoặc một thằng bị bỏ ra rìa, thế là chúng trở về với nhóm cũ.
- Như vậy, hôm nay anh đưa em đi dạo phố có được hay không ?
- Sao lại không. Tôi sẽ có dịp giới-thiệu cô với bạn-hữu tôi.
- Đừng, em cũng thích bạn trai lăm, nhưng hôm nay em không muốn bị quấy-rầy.
- Thì thôi vậy. À cô Tuyết ...
- Sao anh ?

Thấy Thăng do-dự lâu quá, Tuyết phải hỏi thế:

- Thu-Vân nói gì về Thăng ?

Tuyết hiểu lầm, bảo:

- Không sao đâu, anh đừng lo, chị Thu-Vân không cố-hủ lăm đâu. Chị xem việc em đi dạo phố với bạn trai là thường.
- Không ...
- Em biết rồi. Em đến thăm anh, không có gì bậy cả.
- Không mà ...
- Đừng lo gì hết, em đã bảo chị ấy không cố-hủ lăm đâu.

Vì sự ngộ-nhận liên-tiếp của Tuyết, Thăng đành cụt hứng. Nhưng chàng biết chắc rằng không có gì xảy ra trong gia-đình Thu-Vân cả, và Tuyết không hay biết gì về hai bức thư của chàng cả. Chỉ có một điều chàng chưa rõ được là phản-ứng bên trong lòng Thu-Vân với hai bức thư ấy.

Trong lúc Thăng vào trong thay đổi y-phục thì Tuyết chọn sách trên ngăn kệ treo nơi vách. Nàng rút quyển Rebecca, một quyển tiểu-thuyết Anh nghe đồn là rất hay mà nàng chưa được đọc.

Not trang hò thứ nhì, Thăng có ghi ngày mua tại Ba-lê, tháng sáu năm kia. Noi trang hò thứ ba, ai đã ghi địa chỉ bây giờ của chàng, không biết để chi.

Cả hai đồng ra khỏi nhà, Tuyết với quyển sách mượn trên tay. Thăng nói:

- Hôm nay tôi chỉ thích nơi vắng-vẻ thôi, còn cô ?

Tuyết lại hiểu lầm Thăng, ngỡ chàng muốn tìm chỗ thích hợp để nói cái gì nên đáp:

- Em cũng vậy.

Và nàng chơn-thật mà đáp thế. Với bạn mới, người ta cần nơi yên-tĩnh để buồn và phải nói nhiều. Có nói nhiều mới biết rõ được nhau.

Họ lên tắc-xi và Thăng đưa bạn vào một xóm kia trong vườn bách-thảo. Đó là một góc mà hình như Thăng đã thuộc lòng, vì chàng đi ngay tới đó, chớ không lang-thang xem cái này, cái nọ, rồi lạc bước đến nơi.

Đó là khoảng đất trống dựa mé sông, giữa chuồng nai và chuồng Cẩn-gu-ru, con vật có túi nơi bụng.

Một cây bần quỳ năm dài trên mặt nước vài trẻ con chạy trên đó, ra tới ngoài xa rồi nhảy ùm xuống rạch Bông. Nước ở đây bị giao-động dữ-dội, thế mà hai ba ông câu lại buông cần nơi đó. Có cả một bà câu, với một lũ con năm bảy đứa sau lưng bà ta.

Bà câu trạc bẩy lăm tuổi, phấn son và áo đẹp hảnh-hội như để đi xem hát, ngồi trên một chiếc ghế xếp bằng sắt ống, mặt ghế bằng bố sọc đỏ, vàng.

Có lẽ đây là một góa phụ hay một người đờn-bà vắng chồng, đưa con đi hứng gió lành ở đây và đi giải-trí lành mạnh.

Thăng nói:

- Y-phục cô đã bắn vì bàn ghế của tôi, thì cho nó bắn luôn. Ta ngồi trên cỏ xem họ câu chơi.

Tuyết vừa vén áo ngồi xuống vừa ngâm nho-nhỏ:

*Đôi lời nhẩn-nhủ ông câu,
Cá ăn thì giệt để lâu hết mồi.*

Thấy cảnh câu-kéo, nàng nhớ đến câu hát ru em ấy một cách không hậu-ý và hát ra cho vui thế thôi. Nhưng Thăng lại ngỡ nàng muốn nói khéo một cách kín-đáo đến cảnh thân-mật của đôi bạn hôm nay, và nhắc chàng muốn nói gì thì nên nói vào dịp hiếm-có này. Vì thế, chàng quyết-định nói, nhưng không phải nói những điều Tuyết mong đợi, mà nói những điều mà nàng không vui. Cho nó dứt-khoát với Tuyết, một cô gái chỉ mới bắt đầu ngộ-nhận thôi, chớ chưa tiến sâu trong nẻo yêu-đương, như thế tốt hơn là để tình-cảm của nàng đối với chàng rõ-rệt quá rồi khó-khẩn ra. Với lại để cho với bớt ám-ảnh nó đè nặng tâm-tư chàng, với bớt áp-lực của một tình-yêu không chỗ san-sẻ.

- Cô Tuyết nè, hôm trước, tôi đã quyết định kêu cô bằng em. Nhưng hôm nay tôi lại gọi cô bằng cô như hồi ta mới quen nhau, cô không chú-ý đến chi-tiết đó à ?
- Có, em có để ý đến.
- Nhưng sao không nghe cô phản-đối ?
- Em cứ tưởng anh thích khách-sáo, nên để anh tự-do

- Cô Tuyết nè ...
- Gì anh ?
- Hôm nay Thu-Vân có nói gì đến tôi không ?
- Có, chị ấy nhắc-nhờ anh, ngạc-nhiên sao anh không đến chơi.
- Chỉ có thế à ?
- Chớ anh tưởng chỉ còn nói gì nữa ?
- Thu-Vân có đá-động gì đến bức thư của tôi hay không ?
- Thư gì ?
- Thư tôi viết cho Thu-Vân.
- Không. Ra anh có viết thư ? Không, không nghe chị ấy nói gì cả.

Tuyết rất tò-mò. Chắc là Thăng có việc gì quan-trọng và khó nói ra lắm, nên mới làm thế. Nàng hỏi:

- Sao anh không đến nói ngay, lại viết thư như cậu học trò 16 tuổi vậy.
- Về vấn-đề đó thì người đờn ông luôn-luôn nhát như học trò.

Tuyết đã hiểu, chắc chắn là chuyện... yêu. Nhưng Thăng yêu ai. Nếu không bắt chợt được con ghen của Thăng hôm nọ, thì nàng đã tin là chàng yêu nàng. Tuy nhiên nàng chỉ hoang-mang thôi chớ không đoán chắc được điều gì, vì không lẽ Thăng lại yêu chị nàng thật-sự. Nàng không đoán, cũng không dám đoán vì ý-nghĩ Thăng lại yêu chị nàng sẽ làm nàng buồn.

Tuyết chưa yêu Thăng cho lắm, nhưng đã bắt đầu yêu. Nàng sợ. Sợ Thăng yêu người khác, lại sợ Thăng yêu nàng, nói ra hôm nay thì không biết nàng sẽ bối-rối đến bức nào. Nhưng vì quá tò-mò, nên nàng hỏi để biết những điều mà nàng sợ phải nghe.

- Sao anh không đến để trả lời miệng ?
- Tôi đã bảo là tôi nhút-nhát.
- Chuyện gì mà anh e-lệ như cậu bé vậy ?
- Tuyết nè. Tôi nói ra điều này không biết Tuyết có nhạo-báng tôi hay không ...

Tuyết hồi-hộp lắm, không rõ Thăng sắp nói gì đây.

- ... Tuyết nè. Tôi yêu Thu-Vân và đã viết thư tỏ tình với Thu-Vân.

Con hồi-hộp của Tuyết bị đứt ngang. Nàng bỗng nghe cái gì kỳ-lạ quá trong tâm-trí, khôn tả ra được: không phải kinh-ngạc, không phải ghen, không mừng-rỡ, không thất-vọng, một thứ cảm-nghĩ hỗn-độn không rõ-rệt là gì, mà có lẽ là tất cả những tình-cảm vừa kể trên đều sinh ra cùng một lúc xáo-trộn lại thành một mớ hỗn-hợp ý-tình không có tên.

Cả hai làm thỉnh giây lâu thì thỉnh-linh Tuyết cười dòn lên rất dài.

- Tôi đã bảo mà, Tuyết nhạo-báng tôi.
- Không nhạo-báng sao được, ai lại yêu như anh vậy.
- Chớ phải yêu làm sao ?
- Yêu làm sao thì tùy anh. Yêu ai, mới là điều đáng hỏi. Chị Thu-Vân già hơn anh, anh không biết à ?
- Biết. Nhưng tôi không được phép yêu một phụ-nữ cao-niên hơn tôi à ?

- Mỗi thế-hệ, mỗi tâm-hồn. Nếu cô Tố-Tâm, cô Graziella sống lại, anh yêu họ được không ?
- Không. Nhưng Thu-Vân cùng một thế-hệ với tôi, chỉ hơn tôi mười tuổi thôi, và tôi thích sự hơn tuổi ấy !
- Nhưng chị Thu-Vân lại không thích sự kém tuổi của anh.
- Vậy hả ?
- Tôi không biết chắc. Nhưng có thể như vậy lắm.
- Chính vì muốn biết chắc điều đó nên tôi mới bấn-khoăn về phản-ứng của Thu-Vân đối với bức thư của tôi. Thế cô thấy Thu-Vân có bị xao-xuyến gì hay không, hay chỉ bình-thản như thường ?

Tuyết lại cười dòn mà rằng:

- Chị ấy rất là xao-xuyến và đang si-tình anh lắm.
- Xin cô đừng đùa. Tôi rất nghiêm-trang trong vụ này.
- Nhưng chị Thu-Vân có bối-rối cũng giấu chớ.
- Đành là thế, nhưng không giấu được trọn đâu, thế nào cô cũng bắt chọt được cái gì.

Tuyết bỗng giựt mình. Quả có thể. Mấy lúc nay Thu-Vân có bữa tư-lự có bữa vui-vẻ thái-quá, và sắc-diện của chị nàng luôn-luôn tươi hơn ngày thường.

Nàng không thấy là buồn cười nữa, mỗi tình kỳ-cục của Thăng, mà chỉ nghe lo-lo trước tình-thế này thôi. Chị nàng quả đã bị xao-xuyến và rất có thể chị sẽ lao đầu vào một cuộc phiêu-lưu mạo-hiểm đầy trời sóng gió âm-u.

Thì ra, con người cứ còn yêu được mãi à, vào bất-kỳ tuổi nào ? Cô nữ-sinh trong trắng này từ lúc mới bắt đầu băng-khuâng những băng-khuâng của tuổi dậy thì, thì chắc như đinh đóng vào gỗ rằng người ta chỉ yêu được có một lần thôi.

- Anh Thăng nè, anh đã chọn-lựa, đã so-sánh, đã cân-nhắc, hay là mới gặp người vừa mắt lần đầu là yêu ngay đó ?
- Tôi đã so-sánh nhiều người. Tôi chọn kỹ Tuyết à.
- Nếu em yêu một người đờn-ông băm hai tuổi thì anh bảo sao ?
- Tôi chẳng bảo sao cả. Trái lại tôi còn tán-thành nữa là khác. Con trai chỉ học yêu thôi, chớ chưa biết yêu, cô yêu đờn-ông cao-niên hơn cô là khôn đó.
- Ha... ha... như thế anh còn đang học yêu và muốn được chị Thu-Vân dạy học à ?
- Không, tôi có phải là con trai mười chín đâu.
- Dầu sao, chị Thu-Vân vẫn lỗ, vì cứ theo quan-niệm của anh thì càng cao-niên càng sành yêu.
- Chết nghệ-sĩ của tôi bù cho sự kém tuổi-tác của tôi.

Lần này, tiếng cười của Tuyết nghe mĩa-mai rõ-rệt. Nàng cười đến gần sặc-sụa, lâu lắm mới nói được.

- Anh làm như nghệ-sĩ là một loài riêng biệt, một loài siêu-nhân, cái gì cũng hơn người ta...
- Không phải cái gì cũng hơn người ta, trái lại nữa. Nghệ-sĩ hơn người khác ở một hai điểm thôi. Về các điểm khác, nghệ-sĩ kém xa người thường.

- Em có đọc một tiểu thuyết ngoại-quốc, kể chuyện một cậu học-sinh mười bảy, mê một cô đào xiếc. Đó là một mối tình trẻ con, rồi ai cũng quên đi, cho đến cả cậu con trai ấy nữa.
- Tôi cũng đã mê các cô đào cải-lương lúc tôi mười lăm, chưa du học. Nhưng bây giờ thì chính tôi cũng đã quên những mối tình trẻ con ấy rồi. Thế nghĩa là tôi không yêu bằng một mối tình trẻ con nữa.

Tuyết chưa yêu Thăng cho lắm. Nhưng không hiểu sao, từ lúc Thăng thổ-lộ bí-mật của chàng, nàng nghe tình-yêu ấy thành-hình rõ-rệt trong lòng nàng. Nàng thương xót Thăng quá vì thấy Thăng lằm-lạc, nhưng không biết làm thế nào để cho người bạn trai này hồi-tỉnh lại.

Nàng đoán chắc Thăng cô-đơn lắm, cần một tình yêu và vớ níu bất-kỳ tấm ván nào, như một kẻ chết đuối. Đoán thế, nàng nghe thương bạn vô-cùng.

- Anh nên đến chơi nhà em thường.
- Tôi không dám.
- Sao anh bảo anh không còn trẻ con nữa. Người lớn thì cứ dám. Chị Thu-Vân không yêu lại anh thì thôi, chớ có ăn thịt anh đâu mà anh sợ dữ vậy. Em dám chắc, anh mà tới thường thì ý-định anh sẽ rõ-rệt hơn. Chừng đó, anh thật yêu hay không, anh mới biết chắc.

*

* *

Thu-Vân không thông ngoại-ngữ. Nàng chỉ lật quyển sách mà Tuyết đã mượn của Thăng, để khỏi buồn tay thôi.

Cái địa chỉ của Thăng ghi trên đó khiến nàng suy-nghĩ rất lâu. Thì ra Tuyết đã biết nhà Thăng, và có thể đã đến nơi ấy. Tình-cảm của em nàng đối với Thăng như thế nào? Hai đứa nó có thể yêu nhau, và đó là điều tốt. Thăng rất có tương-lai về sự-nghiệp; mặc dầu hắn sẽ không giàu, hắn cũng đủ sức lập gia-đình. Được một người chồng như thế, Tuyết không “sa vào hủ nếp” nhưng cũng không tệ lắm về ngày sau.

Như thế, nàng có nên tưng-đảng với người con trai điên-dại này để đưa hắn đi lạc đường hay không?

Những ý-nghĩ của Thu-Vân, sau câu hỏi này, rất là lờ-mờ và hỗn-độn. Nàng không có can-đảm khơi cho nó sáng tỏ ra, vì cuộc xâu-xé giữa lý-trí và tình-cảm của nàng đang hăng và nàng thì lại thích để cho tình-cảm thắng.

Thu-Vân đứng lên khỏi đi-văng, đi lại bàn viết lấy giấy, biên vội-vàng bức thư ngắn sau đây:

Thăng,

Thăng cứ đến chơi, không có gì đâu mà ngại. Tình bạn vẫn không thay đổi, mặc dầu tôi không nghĩ sao cả về chuyện lòng của Thăng.

Thu-Vân

Thư này, nàng không gói mà đem đến tận nhà Thăng vào một giờ, nàng đoán là Thăng đi vắng.

Quả, Thăng đi vắng thật. Thu-Vân rất mừng tránh được sự gặp-gỡ khó-chịu, vội-vã nhét thư vào kẽ lá sách cửa, đẩy mạnh cho nó rơi vào bên trong, và buơn-bả đi như đi trốn.

*

* *

Mặc dầu ngỡ mình bảnh lắm, Thăng chưa kinh-nghiệm bao nhiêu về đờn-bà. Khi đi dạy học về, bắt gặp bức thư của Thu-Vân, chàng sợ đống hồn.

Chàng đình-ninh rằng chính Tuyết đã cho chị nàng biết địa-chỉ của chàng và hai chị em đã cho biết chuyện riêng của họ, bàn-tán với nhau về tình yêu buồn cười của chàng và chắc là họ đã chế-nhạo chàng dữ lắm.

Sợ, nhưng cũng khá can-đảm nên nằm nhà ba hôm, chàng nhứt-quyết đến thăm gia-đình của ba chị em gái.

Người khách trẻ tuổi bước vào với một bó hoa hồng đỏ sậm, gói bằng giấy kiếng có mang hiệu hàng hoa in chữ mạ vàng.

Chàng hồi-hộp cứ lo Thu-Vân đi vắng và bó hoa không tặng được trực-tiếp như ý muốn. Nhưng hôm đó cả ba chị em đều có mặt.

Nguyệt còn ngây-thơ, ngỡ tặng hoa cho phụ-nữ chỉ là một cử-chỉ lịch-sự suông của đờn-ông con trai thôi. Nhưng Tuyết, đã biết ngôn-ngữ riêng của bông hoa, cứ lấy làm lo mà thấy Thăng càng ngày càng tiến tới. Tuy nhiên hẳn đã dám đến, thì đó là điều tốt rồi.

Thu-Vân cười ngả-nghiêng ngả-ngửa mà rằng:

- Nịnh đầm thế à ?
- Tôi thấy ngày nào cũng có hoa trong lọ, nên đoán Thu-Vân thích hoa lắm.
- Thế nào, nhà điêu-khắc đã có dịp tạc đá chưa ?
- Chỉ mới có dịp uốn-nắn óc trẻ con thôi. Óc mềm, nhưng lại khó tạc hơn đá cứng nhiều.

Tuyết rất thông-minh, nên tìm cơ rủ em và cháu đi phố. Nàng thấy, đầu sao họ cũng gặp nhau riêng được, và giúp họ gặp sớm chừng nào hay chừng nấy, cho nó dứt-khoát cho rồi một tình-trạng khó chịu.

Khi cả ba đi rồi, Thăng kèm can-đảm chàng bằng cả hai tay, hỏi:

- Thu-Vân có được thư của tôi chớ ?
- Được cả hai bức.
- Thu-Vân nghĩ sao ?

- Không có nghĩ sao hết.

Lần nào đáp lời Thăng, Thu-Vân cũng cười ngặt-ngheo khiến Thăng tức lắm. Chàng phản-đối:

- Thu-Vân xem thường một điều, mà tôi cho là rất quan-trọng, Thu-Vân không thương-hại tôi sao ?
 - Nếu không cảm-tình với người bạn trẻ, tôi đâu có tiếp Thăng hôm nay.
 - Cảm-tình nhưng xem thường.
 - Tôi không xem thường, nhưng làm sao khỏi buồn cười được đó Thăng. Thăng yêu như cậu học trò trung-học é ...
 - Mặc tôi. Điều cần biết là phản-ứng của Thu-Vân đối với mối tình trẻ con của tôi. Nếu quả thật Thu-Vân xem thường nó thì tôi đành chịu vậy. Nhưng có thật như thế hay không ?
- Thu-Vân biết nhà tôi, do ai ? Và tại sao Thu-Vân lại không nhắn tin người ấy, mà viết thư riêng cho tôi ? Có phải là ...

Thu-Vân giựt nảy mình. Ủ, nếu quả nàng dửng-dưng trước mối tình của Thăng, sao nàng lại không hành-động công-khai ra, mà lại như lén-lút gởi thư cho Thăng ?

Nàng không cười nữa, trầm-ngâm rất lâu rồi nói:

- Thăng à ! Cách đây mười năm, năm năm đã có nhiều người bạn trai tặng hoa cho tôi. Nhưng quả chưa bao giờ tôi bị xúc-động mạnh như trước bó hoa hồng đỏ sậm này. Tôi cười, có lẽ để che giấu tình-cảm của tôi, và Thăng quả đoán đúng. Nhưng Thăng có biết hay không, đầu tôi sẽ bạc trước đầu Thăng. Đó là việc xa. Năm năm nữa, tôi sẽ bắt đầu già, trong khi đó thì Thăng vẫn còn đang độ thanh-niên.
- Tôi tin là Thăng yêu tôi chơn-thật, hôm nay, nhưng ai đoán được ngày mai chuyện gì sẽ xảy ra. Chính Thăng cũng không biết được tình-cảm của Thăng đối với tôi vài năm nữa sẽ ra sao kia mà.
- Thu-Vân cần một tình yêu thật hay cần sự yên-ổn của đời Thu-Vân.
- Tôi cần cả hai. Vì thế tôi mới bận tâm-trí trước lời tỏ tình của Thăng. Nếu tôi chỉ cần sống an-nhàn thì tôi đã an-nhàn rồi, khỏi phải chọn lựa nữa.
- Nhưng hiện gia-đạo Thu-Vân không có gì bảo đảm cả, xin Thu-Vân thứ lỗi tôi đã tò-mò để biết điều đó. Sở dĩ tôi dám tỏ tình với Thu-Vân là cũng vì tình-trạng bấp-bênh của Thu-Vân.
- Người ta đã liều để yêu. Thu-Vân khỏi liều gì cả. Cái gốc cây mà Thu-Vân tựa lưng để sống, gốc cây ấy không vững cho lắm và Thu-Vân có thể bỏ rơi bất-cứ vào lúc nào. Thu-Vân nhớ cho điều đó.

Hai người làm thinh rất lâu đoạn Thăng hỏi:

- Tôi đã dám đến thì tôi sẽ đến nữa. Tình yêu không xong, tình bạn vẫn còn mãi chớ, Thu-Vân ?
- Cái đó tùy, nếu Thăng đến để mà nài-nỉ sự yêu-đương thì tôi e tình bạn rồi cũng sẽ gãy đổ, một ngày kia.

- Thu-Vân đã quyết-định là ta không thể yêu nhau rồi à ? Tôi giả-dối, nói rằng sẽ đến vì tình bạn, nhưng thật ra tôi còn hy-vọng Thu-Vân sẽ đổi ý. Giờ, nếu thế thì thôi vậy. Được tình bạn của Thu-Vân cũng quý lắm rồi, nhưng đó chỉ là trong lý-thuyết thôi. Trên thật-tế, khó lòng đổi tình yêu ra tình bạn được. Người ta cần xa nhau để quên...

Thằng ghen-ngào không nói tiếp được nữa, khiến trong giây phút, Thu-Vân bỗng nghe như một phép lạ nào đột-ngột làm sống dậy cái thời mười mấy năm trước, mà không biết bao nhiêu là ghen-ngào chơn-thật của đám trai-trẻ đeo-đuổi nàng, đã làm cho chính nàng cũng ghen-ngào như họ.

Các bắp thịt của Thu-Vân như bị ai bóp mạnh và vặn téo thành-linh, vắt nó như kẻ giặt-già vắt vải cho ráo hết những giọt nước cuối cùng, nhưng ở đây những giọt nước ấy không chịu ra ngay nơi bị vắt mà lại vọt lên khóe mắt.

Lệ-hạch của phụ nữ làm việc siêng và nhanh-chóng hơn hạch nước mắt đờn-ông con trai nhiều. Nước mắt của Thu-Vân không cất-nghĩa được, hay chỉ có thể cất-nghĩa bằng đủ thứ nguyên-nhơn: cảm-động, thương xót, sung-sướng được yêu, khổ-sở trước một mối tình nàng muốn tránh mà tránh không xong.

Thằng bắt chợt được ngăn-lệ ấy và bỗng dung chàng hiểu: Thu-Vân không thể để lý-trí lên trên tình-cảm – lý-trí thông-thường của nàng ấy, chớ thật ra yêu chàng, tức là hành-động theo lý-trí rồi, tức là làm lại cuộc đời đã hỏng của nàng.

Người con trai này thấy ngay chiến-lược phải theo, nên chàng đứng lên mà rằng:

- Thôi, vĩnh-biệt Thu-Vân, và cảm ơn Thu-Vân đã không cố ý hành-hạ tôi trong cuộc vỡ lòng yêu của tôi. Xin phép Thu-Vân nhé.

Nói xong chàng bước lẹ ra khỏi phòng, không nhìn lại khi nghe Thu-Vân gọi to:

- Thằng !

Đó là tiếng kêu tuyệt-vọng của kẻ đắm thuyền, trôi giạt lên một hoang-đảo nhỏ kia, kêu cứu và khủng-khiếp mà thấy chiếc thuyền chạy ngang qua, thò-ơ không ghé lại.

*

* *

Bốn hôm liền, Thằng không đi đâu cả, trừ đi dạy học mỗi ngày hai tiếng đồng-hồ: Những lần vắng nhà ngắn-ngủ ấy, luôn luôn chàng dán danh-thiếp ngoài cửa trên biên mấy chữ: “đi vắng đến ... giờ thì về tới”.

Chàng sợ người khách mong đợi ấy không biết lúc trở lại, nếu y có tìm chàng mà không gặp. Chàng đoán rằng người khách ấy thế nào cũng đến; vì rất tin nơi hiệu-quả của chiến-thuật của chàng, và lòng tin ấy lại được tiếng kêu tuyệt-vọng lúc chàng ra cửa xác-nhận cho.

Nhưng đến sáng thứ tư mà người ấy vẫn chưa đến khiến chàng đâm ra nghi-ngờ dự-đoán của chàng.

Bốn đêm không ngủ, tai luôn-luôn cứ nghe-ngóng và lúc nào cũng tưởng chừng như có tiếng ai bước ngoài thềm. Một con chó của ai chạy ngang qua, trong ngõ hẻm ấy cũng đủ cho chàng nhảy nhồm lên, toan chạy ra mở cửa. Chàng chong đèn cho đến nửa đêm, cứ lo khách ngõ chàng ngủ rồi không gõ cửa.

Bốn ngày không ăn no bụng, vì bụng cứ nghe no khi mà tim bị phẫn-khởi, lo-sợ, giận-hòn dầy-vò. Phẫn-khởi vì tiếng gọi hôm chia tay, lo-sợ người ta đổi ý, và giận-hòn sao người ta bắt mình đợi chờ.

Chàng quên rằng chàng chưa có quyền gì cả, vì ai có hẹn với chàng là sẽ đến đây đâu. Chàng lại không biết rằng chính người ta cũng đang giận, giận lắm. Người ta rất thích được chinh-phục, nếu cuộc yêu-đương xảy ra. Nhưng thế này thì hóa ra chính người ta là kẻ chinh-phục à? Người ta tức mình nên mặc dầu nóng lòng trốn chàng như bị lửa đốt lưng, người ta cứ giận lấy nằm nhà.

Đến hôm thứ tư ấy thì chính Thăng cũng tới lúc giận lấy vì chàng đã quá moi-mòn rồi.

Hôm ấy đi dạy về, chàng thồn y-phục vào va-li để đến ở tạm nhà một bạn đồng-nghiệp trong một tuần-lẽ. Mặc dầu moi-mòn, chàng không tuyệt-vọng và đình-ninh thế nào Thu-Vân cũng mò tới đây. Chàng lánh mặt để phạt Thu-Vân cho bù những ngày chàng phải bần-hăn bó-hó. Chàng muốn Thu-Vân lo-lắng, sợ-hãi, đau-khổ, trải qua tất cả những thứ tình mà chàng đã trải qua.

Tuy-nhiên, đến phút chót, chàng vẫn còn lóng tai nghe-ngóng, và trời ơi! ai gõ cửa kia. Tim chàng đập thình-thình trong lòng ngực chàng, không phải sợ gặp mặt người mong chờ, mà lo không phải nàng, và nhút là lo kẻ gõ cửa là Tuyết thì thật là chết.

- Thăng ơi!

Thăng muốn ngộp thở vì mừng. Ha...ha... nàng đến! Biết mà, nàng phải đến, không thể khác được. Cánh cửa chỉ khép sơ, và Thăng nói to lên:

- Ai đó, cứ vô.

Trong khi ấy thì chàng vội-vàng trút y-phục ra khỏi va-li rồi lại chăm-rãi sắp vào đó từ món một.

Chàng cố-ý cho Thu-Vân bắt chột cảnh chuẩn-bị ra đi, để thăm-kịch-hóa giây phút gặp-gỡ nhau.

Thu-Vân vào nhà, thấy tối om, vì cửa sổ đã đóng kín, kêu lên:

- Thăng đâu, Thăng ơi!

Nhận được giọng của Thu-Vân, ngay sau tiếng gọi cửa đầu, Thăng cũng cứ làm bộ hỏi:

- Ai đó, cứ vào đây.

Khi Thu-Vân bước nhẹ vào buồng trong, tiến đến ngay sau lưng Thăng rồi, mà Thăng vẫn cứ tiếp-tục công-việc, vừa làm vừa hỏi:

- Tuyết đó à ? Đến chơi hay có việc gì ? Thu-Vân, Nguyệt, Trường có mạnh không ?
- Thu-Vân đây mà, Thăng không nhận được tiếng hay sao ?

Thăng làm bộ giựt nẩy mình, vừa day lại, vừa để rơi chiếc áo sơ-mi đang cho vào va-li. Hai người đứng nhìn nhau chết sững, cả hai đều chon-thật trong cái sững-sờ ấy, Thu-Vân thì điếng người vì thấy Thăng sắp đi xa, còn Thăng kinh-ngạc hết sức trước vẻ bơ-phờ mệt nhọc của Thu-Vân. Chàng không ngờ nàng bị dày-vò đến hốc-hác như vậy.

Lâu lắm, Thu-vân mới hỏi được:

- Thăng sắp đi ? Xa không và lâu không ?
- Chắc xa và lâu lắm tôi mới về.
- Sao Thăng lại làm thế. Chưa có gì đổ vỡ cả.
- Thu-Vân đã quyết định rồi kia mà !

Thu-Vân ngồi phệt lên tấm nệm mousse không còn trái “ra” nữa mà đập lại bằng giấy nhựt-trình để ngăn bụi lúc chủ-nhơn đi vắng. Nàng không đau-khổ vì Thăng đi xa, vì nàng đến kịp để ngăn hấn. Nàng chỉ chán-nản quá vì thất-vọng: người con trai này đã làm nàng mất hứng nhiều. Thảm-cảnh khi này có vẻ kịch lắm, và nếu trong lúc hai người sững-sờ nhìn nhau mà có ai đạo đàn thập-lục thì rõ-ràng là cải-lương rồi vậy. Một trong hai người đã phải rơi vào tay người kia, rồi cả hai cùng khóc với nhau và tình-duyên bắt đầu từ đó.

Nàng sẵn-sàng ngã vào tay hấn, nhưng nàng đã không làm vì thấy hấn không sẵn-sàng đón tiếp, và sau đó, hấn không than-van, không cầu-khẩn mà chỉ nói xuôi-xị: “Thu-Vân đã quyết-định rồi kia mà !”.

Rồi không hiểu sao nàng bụm mặt mà khóc nức-nở lên. Có lẽ đó là những giọt lệ tủi-thân, tủi cho cái hường-nhan không còn nữa, hường-nhan mà năm xưa người ta quỳ lạy trước nó để ăn mày một chút xíu tình yêu. Hường-nhan ấy ngày nay khuất bóng nên đến phải sắp ăn mày lại tình yêu của Thăng đây ! Thật là trời trả báo cho nàng.

Nhưng lạ-lùng chưa ! Chính vào lúc mà Thu-Vân thấy mình đại-bại, sắp bị người ta chà-đạp lên tự-ái của mình thì đắ-thắng thành-linh đến.

Thăng bước tới, xoa lên đầu Thu-Vân mà rằng:

- Thu-Vân, tôi hiểu Thu-Vân nhiều. Thu-Vân muốn yêu tôi, nhưng không dám hy-sinh, có phải như vậy hay không ?

Thu-Vân tấm-tức tấm-tử nói:

- Quả đúng như vậy, nhưng trong giờ phút này thì khác. Nếu chỉ có thế thì Vân đã không khóc. Vân đã đau-khổ, nhưng chưa đến phải khóc.

Thăng ngồi xuống cạnh bạn, cầm lấy tay nàng.

- Tôi không hiểu ý-nghĩa của những giọt nước mắt hôm nay, và cũng không tìm hiểu vội. Tôi chỉ xin Thu-Vân một điều này: là liều mà yêu. Sự liều càng to, tình yêu càng cao-cả. Chính tôi cũng đã liều, Thu-Vân có thấy hay không ?

Thu-Vân siết chặt tay bạn mà rằng:

- Thấy. Nhưng cái liều của Thăng không mang hậu-quả tai-hại cho Thăng bao nhiêu. Trường-hợp Vân thì khác ... Thăng à ! Vân đã yêu nhiều lần; mà không lần nào đau-khổ bằng lần này, cái lần cuối-cùng này...

Thu-Vân lại nức-nở lên mà khóc trở lại. Thăng đã biết chắc-chắn là Thu-Vân yêu từ lúc bàn tay của cô bóp mạnh những ngón tay chàng, thăm-lặng đáp lại cử-chỉ thân-yêu của chàng. Nhưng những lời chót của câu nói của Thu-Vân mới thật xác-nhận tình-cảm của nàng:

"... Không lần nào đau-khổ bằng lần này, cái lần cuối-cùng này ..."

Tay trong tay, vai kề vai, Thăng nói:

- Thu-Vân, nhìn vào mắt Thăng xem !

Bây giờ mắt trong mắt, và hồn trong hồn, đôi bạn nhìn nhau không biết trong bao lâu mà nói, mỗi người cố len sâu vào tận đáy lòng người kia, cố nói vào tâm-tư người ấy cái câu cổ-điển mà cỡ nói to ra thì nghe xoàng và khó tin hơn là lẳng-lặng truyền-giao cách-cảm như thế.

Thu-Vân không còn khóc nữa. Lệ sao lại làm cho mặt nàng tươi hơn ? Và nàng mỉm cười, và thật lạ-lùng thay, người con trai hành-động lạnh như tiền từ bấy lâu nay lại nức lên mấy tiếng trong khi hấn kéo đầu bạn vào ngực hấn:

- Thu-Vân ơi ! Thăng yêu lần đầu ! Và tôi vô cùng sung-sướng !

Thu-Vân như con dế nhũi, cứ muốn chui đầu thêm vào ngực bạn. Nàng cũng thõn-thức nói:

- Thăng ơi ! Vân yêu lần cuối-cùng đây ! Và cái sung-sướng vô-bò-bến của Vân, không biết làm sao mà giữ được cho lâu hơn mấy giây phút ngắn-ngủi này !

Thăng hôn lên tóc bạn rồi ngẩn người hỏi:

- Lạ quá, Thu-Vân dùng nước hoa gì mà hương thật là kín-đáo và kỳ-lạ hết sức, không thể truy ra căn-cước của nó được ?
- Nước hoa hỗn-hợp, pha bằng nhiều thứ nước hoa khác nhau.
- Có bền hương hay không ?
- Bền hơn tất-cả mọi nước hoa hiện có.
- Hình như nó là sự phối-hợp lạ nên nó mới bền, phải không Thu-Vân ?
- Có thể lắm.

*

* *

- Thu-Vân, em là gì của anh ?

Vẻ buồn vô-hạn hiện ra trên mặt người chồng hờ của nàng, khiến Thu-Vân đăm lo. Trước đó, ông Nhì không bao giờ dám buồn, dám giận khi đến đây, mà đâu có buồn hay giận, nàng cũng cóc cần. Khi khống khi không kia mà nàng còn làm bộ hờn-dỗi, nhõng-nheo để ông Nhì phải dỗi, thì biết ông ta cưng người yêu lắm rồi.

Giờ thì nàng có tịch nên mới rình ông ta, mới thấy được sự lộ ra của tình-cảm của ông ta, và mới lo-lắng.

Tuy nhiên, nàng vẫn không thể đoán được ông Nhì muốn đi đến đâu khi hỏi câu đó.

- Anh hỏi lạ, nàng vừa đáp vừa cười, em là người yêu của anh chớ còn gì nữa.

Ông Nhì nghiêm sắc mặt mà rằng:

- Không phải vậy. Em rán nhớ lời giao-ước giữa em và anh, lúc ta mới bắt đầu yêu nhau.

Thu-Vân nhớ rõ lắm, lời giao-ước đó, nhưng nàng không dè ông Nhì muốn bắt nàng nhắc lại. Bỗng nhiên nàng túi-thân hết sức và nghe chua-xót trong lòng như bụng đói mà ăn phải xoài non. Thỉnh-thoảng ông Nhì cũng đã bắt nàng lặp lại câu giao-ước đó, nhưng để cười chơi thôi, vui biết bao, rồi nàng quẹt vào mũi ông, chế-nhạo ông, thật là trẻ con. Nhưng giờ thì khác hẳn rồi. Ông không bảo cà-rỡn nữa, mà nghiêm-nghị hỏi và như ra lệnh phải trả lời cho đúng. Đây là một cuộc tra-vấn và người cật-vấn không ngại mà đưa uy-quyền của y ra.

Tuy nhiên Thu-Vân cũng nhẫn-nại đáp:

- Em là vợ bí-mật của anh.
- Vợ bí-mật, khác vợ bé như thế nào ?
- Là ta không ra mặt là vợ chồng với nhau, đối với bên anh.
- Nhưng như thế là nhon-tình với nhau rồi.
- Không là nhon-tình với nhau, và em có bốn-phận.
- Bốn-phận của em như thế nào ?
- Em phải trọn đạo làm vợ. Đạo này gồm nhiều ...

Tội-nhon khai đến đây rồi òa lên khóc ngất. Nhưng người tra-vấn vẫn lạnh-lùng tiếp:

- Khi trưa em đi xem chiếu bóng với ai ở rạp Khải-Hoàn ?

Thu-Vân bị bắt bí, tức-giận ngưng khóc ngay, và hỏi lại giọng sân-si:

- Anh muốn gì ?
- Anh muốn biết sự thật.
- Để chi ?
- Để chi rồi hẵng hay.

Nói xong câu này, ông Nhì hơi sợ. Ông chỉ muốn vạch lỗi bạn ra, khiển-trách nàng, rồi tha-thứ. Ông dư biết thẳng dây thì dễ đứt, và không muốn dây đứt chút nào. Thấy Thu-Vân bí lối, toan đâm liều, ông hoảng lắm nên đáp câu sau cùng không được cương-quyết bao nhiêu.

Thu-Vân chưa phạm tội trọng. Hôm gặp Thăng tại nhà y, họ chỉ đã thân-mật đến đó thôi. Thăng thì muốn tỏ ra mình không thiếu-thốn về xác-thịt, không yêu mù-quáng vì nhu-cầu sanh-lý, Thu-Vân thì thích được chinh-phục cam-go trong mỗi tình cuối-cùng, nên cả hai đều giữ mình được.

Trưa hôm nay, nàng đi xem chiếu bóng với Thăng cũng chưa phải là cái tội, nếu xét việc ấy chỉ riêng với nó thôi. Nhưng nàng đã cam-kết với ông Nhì là không có bạn trai nữa, và nếu có thì việc ấy bị xem như là một cuộc ngoại-tình.

Biết Thu-Vân bướng-bỉnh và đã tới lúc nàng sắp cố-lì, ông Nhì đầu-dụ:

- Thu-Vân em, em nhớ chẳng ? Anh đã long-trọng hứa gả chồng cho em một khi em gặp nơi phải chỗ. Em đã tin lời anh, như vậy còn phiêu-lưu làm gì ?
- Không phải hễ cứ đi với bạn trai là phiêu-lưu đâu.
- Nhưng theo ước lệ giữa ta thì như thế là phiêu-lưu.

Ông Nhì gằn từng tiếng câu nói ấy. Thu-Vân cũng xảng giọng mà rằng:

- Anh hứa ! Phải, anh hứa, nhưng không vì lòng tốt, mà chỉ để dùng lời hứa ấy làm một hàng rào ngăn em ngoại-tình. Anh có bao giờ tin em đâu. Và em tin rằng chẳng bao giờ anh gả chồng cho em. Anh dại gì mất em.

Ông Nhì bị đoán trúng tim đen phần nào, cụt hứng, ông ôm chầm lấy bạn mà nói, giọng run run:

- Em, em, quả thật có thể. Nhưng điều ấy chứng-tỏ rằng anh yêu em không bờ bến. Nhưng chuyện gả chồng thì phần chắc, nếu quả có người muốn cưới em. Anh sẵn-sàng hy-sinh mình. Thà là thế còn hơn để em lãng-nhãng, khổ cho anh và cũng chẳng tốt gì cho em.
- Có người thì em vẫn có. Nhưng em không bằng lòng chấp-thuận đề-nghị của người ta. Anh có biết rằng vì anh mà em làm thế hay không ?
- Cám ơn em. Anh chàng đi xem chớp bóng với em đó à ? Sao em bảo là bạn của Tuyết ?
- Vâng, nhưng rồi hắn đòi đánh bạn với em.
- Hắn sẵn đuổi có ráo-riết lắm không ?
- Kể ra thì không. Nhưng hắn lại có tuổi trẻ về bên phía hắn, nhứt là hắn độc-thân.
- Thu-Vân có thành-thật hay không trong những câu chuyện Thu-Vân kể với anh từ nãy đến giờ về Thu-Vân và hắn.
- Em không đến hèn-hạ mà nói láo.
- Anh tin Thu-Vân đó. Thôi thì Thu-Vân cứ tùy-liệu. Sao anh cũng vui lòng theo cả.

Đêm ấy đôi vợ chồng tạm-bộ này không có yêu nhau. Trước một viễn-ảnh đứt tình, ông Nhì còn vui sướng gì để ấp yêu bạn. Nhưng sự lạnh-lạt của ông bắt nguồn thật nơi nỗi ghê-gớm cho tình-cảm của Thu-Vân đối với Thăng, tình-cảm mới bắt đầu đâm lộc; nhưng đủ lắm rồi cho ông hờn.

Lòng người đờn-bà này thế là không còn tinh-khiết trong lúc này. Nàng không bao giờ yêu ông, đành là thế, nhưng nàng cũng chưa yêu ai, từ lâu rồi. Nay thì đã khác hẳn.

Thu-Vân thì nghe một rỗng không kỳ lạ quanh nàng. Hình như là một động-co đang rờ từ thuở giờ bỗng dừng ngừng chạy. Nàng đã quen với sự rờ máy ấy từ lâu, nay nó im thình-lình, hồn nàng chói-với như một đứa bé sơ-sinh quen trong tả bố, giật mình chói-với khi được tháo tả ra.

Sự rò máy nói trên là sự ấ-yêu của người chồng tạm bợ này, sự ấ-yêu mà nàng không thích lắm, nhưng đêm nay nó vắng mặt thì nàng nghe bơ-vơ.

Nằm gát tay lên trán, Thu-Vân có cảm-giác bị cô-lập hai lần. Nàng không được ấ-yêu. Nàng lại không thể cho tình-cảm của nàng lưu-thông qua phía ông Nhì được. Ông Nhì cũng chỉ nằm vắt tay lên trán, có vẻ tư-lự nhiều, chỉ có thể thôi. Nếu ông ghen, nàng sẽ được dịp tạ tội với ông; xin lỗi được tha-lỗi cũng là một cách giúp tình-cảm sinh nở. Nếu ông đau khổ, nàng sẽ được dịp an-ủi ông bằng chính sự âu-yếm của nàng. Đằng này ông chỉ lo-âu và bình-thản thì tình-cảm nàng như bị cạn hết và nàng đang nằm trong một sa-mạc đầy cát khô.

Giây lâu, Thu-Vân liếc nhìn ông Nhì, và thấy ông ta nằm yên, nàng tức giận ngồi dậy thật mạnh. Nhưng nàng cụt hứng vì không thể nào khi không mà tấn-công một người làm thình được.

Bấy giờ nàng mới nghe túi-hồ quá sức, muốn giận mà cũng chẳng có dịp mà giận, nghe mình thua trận một cách chua cay, nên nàng ngả người trở xuống rồi òa lên khóc.

Ông Nhì day lại hỏi:

- Em làm sao đó, anh có nặng nhe gì em đâu !

Thu-Vân nuốt nghẹn mà rằng:

- Anh không yêu em !
- Em nhõng-nheo để xí-xóa câu chuyện hay nói thật ?
- Nếu anh yêu em thì anh đã ghen, đã đau-khổ sau khi anh bắt gặp em đi với Thăng. Đằng này ...

Ông Nhì ôm đầu bặm trong nách ông rồi nói:

- Em nghĩ sai. Anh đã ghen và anh không ngờ đến tuổi này mà anh còn đau-khổ đến thế vì tình. Nhưng anh quyết-định để yên em.
- Hay là anh hèn-nhát ?
- Anh hèn-nhát ?
- Phải, người khác, có lẽ họ sẽ rầy ngay khi bắt gặp người yêu của họ đi với một người có thể là tình-địch.
- Ha... ha... anh hèn-nhát ! Nhưng nếu anh đã làm rầy thì chắc em bảo rằng anh đê-tiện ! Anh khổ quá, tự-nhiên anh biến thành kẻ có lỗi trong vụ này !

Ông Nhì nói xong câu đó, đứng lên đi thay y-phục. Thu-Vân biết rằng ông đi. Nàng có thể giữ ông lại dễ-dàng nhưng nàng không làm. Nàng chỉ khóc vì giận-lấy, vì tức mình không được ông dỗ và vì nhiều tình-cảm hỗn-độn khác mà nàng chưa phân-chất xem nó thuộc loại nào.

*

* *

Xế hôm ấy lúc bốn giờ rưỡi, ông Nhì từ trên Văn-Khoa đại-học đi xuống đại-lộ Lê-Lợi, thấy Thăng đang giải khát cùng vài người bạn tại bàn ngoài của một quán giải khát kia.

Ông cố-ý tìm người con trai này hôm nay nhưng không gặp, hôm nay may-mắn đưa ông đến đây, nên ông định tạt vào để xin y một buổi hẹn.

Bạn nhìn hẩn, ông chạm phải một phụ-nữ đi trên vỉa hè, rối-rít xin lỗi cô ta trong vài giây, chùng ngó lại thì Thăng đã biến mất.

Thăng ngỡ mình bảnh lắm, nhưng thật ra chàng chỉ bán-lĩnh hơn cậu học trò một tí thôi. Mặc dầu nghĩ rằng mình yêu Thu-Vân không tội-lỗi gì cả, chàng vẫn hoảng-hốt khi con người mà chàng quả-quyết không có quyền đối với Thu-Vân, nhìn chàng.

Chàng lại khùng-khiếp khi người ấy toan đi đến chàng, vì thế chàng chuồn, sau khi vội-vàng xin lỗi bạn.

Tiệm giải khát nằm tại góc đường.

Thăng thoát ra bằng cửa hông trở ra đường phía bên kia, kêu xe bảo chạy một mạch về nhà. Vào nhà xong mà chàng còn chưa hết sợ-hãi.

Tiếng gõ cửa bên ngoài càng làm chàng hồi-hộp thêm. Chàng đại-dột ngỡ ai cũng tìm được nhà chàng cả, và chắc trong bụng là lão Nhì đã rượt theo chàng bén gót.

Chàng rón-rén đi ra cửa, định hể dòm mà thấy ông ấy là chàng khóa cửa lại là thoát, không lẽ ông dám đập phá như ăn cướp ở thôn-quê.

Nhưng một mẫu áo phụ-nữ lộ qua khe cửa làm chàng mừng-rỡ hết sức. Chàng quên nghĩ rằng đó là Tuyết, vội mở cửa mau lẹ và may-mắn thay, chính Thu-Vân là người khách đang đợi bên ngoài.

Thu-Vân ngạc-nhiên khi nhìn thấy vẻ sợ-hãi còn lưu lại trên mặt Thăng, mỉm cười hỏi:

- Thăng sợ chuột hay sợ gì vậy ?

Mặc dầu cô ấy mỉm cười, Thăng cũng tế-nhận được nỗi buồn trên mặt cô.

- Mời Thu-Vân vào. Tôi không ngờ Thu-Vân đến đây.

- Chỉ vì vậy mà Thăng sợ à ?

- Không, tôi đi bộ về, mới tới nhà nên hơi mệt đó thôi.

Thu-Vân bây giờ là một người đòn-bà mất hết nhanh-nhẹn của ngày thường, khiến Thăng ngạc-nhiên hết sức. Nàng uể-oải ngồi xuống ghế như người thân trong nhà, không đợi Thăng mời. Nàng nói ngay:

- Ông đã biết rồi Thăng à !

Thăng giựt nảy người vội hỏi:

- Biết chuyện gì ?

- Biết tất cả mọi ý-định của Thăng.

- Thu-Vân tiết-lộ à ? Bậy lắm, ích-lợi gì đâu. Hèn chi ...

- Hèn chi làm sao ?

Thăng ấp-úng rồi nói trớ đi:

- Hèn chi trông Thu-Vân buồn-bã lắm. Nhưng nếu ông *biết tất cả* thì càng hay. Ta chưa có gì quấy với nhau kia mà ! Sao Thu-Vân lại tiết-lộ làm chi ...
- Không phải vô-cớ mà Thu-Vân tiết-lộ chuyện lòng của Thăng. Tại ông bắt gặp ta đi xi-nê hôm nọ.
- Dầu sao, ta cũng chưa có gì với nhau. Thu-Vân không giải-thích được à ?
- Khổ lắm ! Ông nghe, ông tin Thu-Vân ngay.
- Nhưng sao lại khổ ?
- Thăng có biết phản-ứng của ông như thế nào không ?
- Ông đập phá, hay hăm dọa đi đánh Thăng ?
- Không, ông không làm, không nói gì hết.
- Thu-Vân nghĩ rằng sự bất-động ấy báo trước một cơn bùng-nổ dữ-dội à ?
- Không.
- Chớ làm sao ?

Thu-Vân ôm đầu làm thình, lâu lắm, Thăng nóng lòng vì tò-mò, và nỗi buồn khổ của Thu-Vân làm chàng đau xót, nên chàng dậm chơn hỏi lại:

- Chớ làm sao ?

Thu-Vân đáp trong nước mắt đã chảy nãy giờ mà Thăng không hay:

- Thấy rõ là ông không yêu Thu-Vân lắm như Thu-Vân đã ngỡ.

Thăng ngạc nhiên hết sức trước những lời này, rồi cơn ghen tức nổi lên ùng-ùng, chàng hét làm như chàng là người yêu của Thu-Vân rồi:

- Thu-Vân thất vọng lắm à, yêu ông lắm à ?

Nói ra được nỗi lòng, Thu-Vân thôi khóc, ngược lên mà rằng:

- Tình cảm của Thu-Vân đối với ông thật khó lòng mà nói nó thuộc loại nào.

Rồi đột-ngột nàng hỏi:

- Thành có xem tuồng cải-lương "*Người bên Trữ-la*" hay không ?
- Không, nhưng cải-lương ăn-chịu gì với tình-cảm Thu-Vân đối với ông.
- Màn chót của vở tuồng ấy bị các báo và khán-giả chê dữ lắm, cho là thiếu động-tác. Nhưng theo Thu-Vân thì màn chót ấy tế-nhị vô cùng, không thua gì các vở kịch danh-tiếng quốc-tế. Trong màn ấy, Tây-Thi ôm xác Ngô-Vương mà khóc, chỉ có một việc ấy thôi, nhưng nói được cả một tâm-trạng của con người. Làm sao Tây-Thi khỏi xót thương người đã có công nịch-ái nàng từ bao lâu nay. Chắc-chắn là trong giây phút đó, Tây-Thi đã yêu Ngô Vương lần đầu, mà cũng là lần chót.
- Ở đây, khi ông thấy là ông sắp bại trận, Thu-Vân cũng đã yêu ông ?
- Phải, Thu-Vân nghe như là yêu ông, và rất khổ mà thấy ông dưng-dưng trước tiết-lộ của Thu-Vân.

Thăng nắm hai tay chàng thật chặt như muốn đấm ai. Chàng cắn răng, trợn mắt, nhưng bỗng thấy mình lố-bịch, chàng bình-tĩnh trở lại, cố bình-tĩnh bên ngoài nhưng

sự sôi-nổi bên trong tràn-trề ra nơi hai tay run-rẩy của chàng. Chàng cố dịu giọng nói:

- Như vậy, vấn-đề đã khác rồi. Nếu Thu-Vân yêu ông, thì Thăng xin rút lui, mà cả Thu-Vân cũng không có bài toán nào khó giải-lý làm bận trí Thu-Vân nữa.
- Phải, khác, nhưng rắc-rối hơn. Trước Thu-Vân không nghe gì cả đối với ông, nên mới để tình yêu Thăng len-lỏi vào lòng Thu-Vân. Nay tình yêu ấy đã vào đến nơi thì lạ thay, Thu-Vân lại bỗng dung nghe yêu ông.

Chàng kéo ghế, ngồi trước mặt bạn, cầm tay Thu-Vân mà nói nhỏ nhỏ:

- Thu-Vân có thật ! Có thật như vậy hay không ?
- Nếu không, Thu-Vân đã không đau-khổ.
- Như vậy thì tình thế đã khác lời Thu-Vân rồi.
- Chưa chắc Tây-Thi đã yêu Ngô Phù-Sai. Thăng tin rằng Tây-Thi hồi đó, và Thu-Vân bây giờ, chỉ thương xót một người tốt bụng thôi. Thu-Vân nè ...
- Sao đó Thăng ?
- Thăng thú-thật rằng hồi nãy Thăng đã sợ-hãi. Thăng bị ông rượt...
- Vậy à ? Thu-Vân nháy nhồm lên. Vậy thì ông điên lắm. Thu-Vân khích ông, nói ông hèn-nhát, sợ tình-địch, nói bậy-bà vậy thôi, và Thu-Vân tức sự dửng-dung của ông lắm. Thế mà ông làm thật à ? Bộ ông tưởng làm như vậy Thu-Vân sẽ phục ông hơn sao mà !
- Không biết. Nhưng việc ấy đã thay đổi tánh-chất tình yêu nơi Thăng nhiều lắm. Trước Thăng yêu Thu-Vân một cách đàng-hoàng vì quan-niệm rằng Thu-Vân sống tự-do, không bôn-phận. Mặc dầu Thăng yêu chơn-thật, nhưng thật là ít thú-vị. Bây giờ thì khác rồi... Thăng nghe là Thăng yêu ngang-trái, nên tình yêu của Thăng bỗng đậm vị ra. Thăng đã si Thu-Vân rồi. Bây giờ nết Thu-Vân mà hất-hủi Thăng chắc Thăng không sống được nữa.
- Hèn chi mà khi nãy Thăng đã nói "Hèn chi" khi Thu-Vân thuật chuyện ông biết cả rồi.

Thăng không theo hướng câu chuyện ấy mà tiếp:

- Thu-Vân nè, bây giờ Thu-Vân là trái cấm rồi, Thăng nghe yêu Thu-Vân hơn bao giờ cả.

Thăng siết tay bạn thật mạnh khiến Thu-Vân đau-điếng. Nàng nhìn cặp mắt dữ-tợn của Thăng rồi đâm sợ. Người con trai này trước đã yêu, nhưng trấn-tĩnh mà yêu. Bây giờ hẳn đã đến mức liều rồi đây. Nhưng chính vì cái liều ấy mà Thu-Vân bị chàng thu-hút mạnh hơn khi trước nhiều. Thăng nghe thích-thú bao nhiêu tình yêu giấu-giếm nguy-hiểm, thì Thu-Vân cũng nghe thích-thú bấy nhiêu trước sự cuồng-bạo của một kẻ yêu điên. Tình của Thăng bây giờ gọi nhớ lại mối tình của người yêu đầu của nàng. Nàng lén-lút cha mẹ mà yêu, và chàng bất-kể bao sự hiểm-nguy, dám đương-đầu với cả anh Phong của nàng, liều mạng một cách rất kiêu-hiệp khiến nàng như say cái điên ấy.

- Thu-Vân ! Nếu Thu-Vân hất-hủi Thăng thì Thăng ...

Thu-Vân rợn người lên trước những lời bạn không dám thốt ra ấy. Không, Thang không có ý muốn nói: "... thì Thằng sẽ tự-tử". Bằng vào gương mặt ác-thú của chàng thì rõ là chàng muốn nói: "... thì Thằng giết Thu-Vân".

Thu-Vân rợn người có một giây thôi, rồi không kinh-sợ nữa, mà như là một con nhái bị rấn thối-miên, nàng say sự kinh-sợ, một con say từa-tựa như một con say chất ma-túy, không dữ-dội như say rượu mà lâng-lâng như nhiễm e-te.

Nàng ngã đầu vào ngực Thằng và khóc ra những giọt lệ sung-sương:

- Thằng ơi ! Dầu sao, Thằng cũng đã dùng chiếc đũa phép nhiệm-mầu đưa Thu-Vân lui về thời con gái của Thu-Vân.
Người ta chỉ yêu được một lần thôi. Phải, người ta chỉ yêu điên dại được một lần thôi. Những lần sau đó, người ta yêu mà ý-thức nhiều quá. Nhưng Thu-Vân đã yêu điên dại đến hai lần... kệ rồi ra sao thì ra...
- Không có sao cả Thu-Vân à ! Có lẽ ta sẽ nghèo khổ trong vài năm, nhưng suốt thời-gian ấy, ta được tình yêu bù lại cho. Đôi ta sẽ có con, gia-đình ta sẽ ấm-cúng như bất-kỳ gia-đình nào.
- Đừng nói gì hết, đừng nói đến tương-lai nó làm cho Thu-Vân phải suy-nghĩ và hoài-nghi. Lý-trí sẽ bôi xấu tình-cảm điên-cuồng của Thu-Vân hôm nay đi.

Thằng vâng lời bạn, không phải để vừa lòng ai, mà chính vì chàng cũng không có gì trong lòng để nói nữa cả.

Quanh chàng, không còn gì nữa hết. Mọi vật đều như sắc-sắc không-không, mà chính Thu-Vân, chính chàng cũng đều như tan trong không-khí.

*

* *

Có nhiều người quả-quyết rằng hễ khéo kín-đáo thì giữ nhem được mối tình thâm lén. Họ cứ tưởng thế thôi.

Thu-Vân và Thằng vẫn khéo kín-đáo vì họ rất ý-thức. Nhưng Tuyết tự-nhiên mà thấy rõ được cả tấn bi-kịch nơi nhà Thằng nó xô chị nàng và Thằng vào tay nhau.

Có gì đâu, nhưng ta không nói ra, tự nó đã tố-cáo tất cả. Chính những điều không nói lại hay cung-khai bởi vì đó là cái im-lặng bất-thường, trái hẳn với thói quen.

Chẳng hạn như Thằng tự-nhiên mà hết lo-sợ phản-ứng của Thu-Vân, hết hỏi đon hỏi ren Tuyết về phản-ứng ấy, chẳng hạn như Thu-Vân tự-nhiên mà không hỏi:

- Ủa, lâu quá sao không thấy Thằng đến chơi kìa.

Và sự kín-đáo của Tuyết cũng không ngăn được chị nàng đọc thấu tim óc nàng. Thu-Vân đã biết rằng Tuyết biết, mặc dầu Tuyết không hỏi vắn gì cả.

Nàng lại biết rằng Tuyết đau-khổ. Nàng bắt chọt được cái âu-sầu trên mặt Tuyết và thường nghe Tuyết thở dài trong đêm vắng.

Thu-Vân không đau niềm đau của em, mà trái lại đâm ra giận con bé này. Ủ, nếu Thăng không yêu nó thì Thăng, và nhứt là nàng có lỗi gì đâu. Chính nàng đã mong-mỏi hai đứa yêu nhau kia mà.

Giờ đây nàng đang chơi-voi trong hố mộng, niềm đau kia là cái trần mây đen che mờ nắng xuân soi ấm hố mộng của nàng thì có đáng giận hay không ?

Thu-Vân tức nhứt là sự thông-cảm giữa ông Nhì và Tuyết. Mỗi lần ông Nhì đến là Tuyết sẵn-sóc ông nhiều hơn bao giờ cả, ổng, một người vô-thương, vô-phạt đối với nó, mặc dầu ổng hay biểu nó những món quà đáng giá.

Một hôm nàng đang ngồi đọc báo, bỗng nghe Tuyết reo lên:

- A, anh Ba lại. Trời, tay anh làm sao vậy ?

Hỏi xong, nó nhảy xuống đi-văng một cái đui, chạy vội ra đón ngay ông Nhì từ ngoài cửa, hỏi lảng-xăng:

- Sao anh lại bị thương, có sao không ? Trời oi, ghê quá, nơi cổ tay, nơi có mạch máu lớn !

Cổ tay trái ông Nhì quả được băng to lên, chứng tỏ rằng dưới băng độn gòn rất nhiều, và chứng-tỏ rằng vết thương quan-trọng.

Đọc tiểu-thuyết, Tuyết được nghe nói đến nhiều vụ tự-tử mà kẻ quyên-sinh dùng dao cạo cắt đứt mạch máu nơi tay họ. Nàng nghĩ ngay đến một vụ tự-tử như thế của ông Nhì nên mới hoảng-hốt muộn-màng như vậy.

Ông Nhì nhìn cô em vợ, mỉm cười hiền-lành và hơi thương-xót nó. Ông biết ngay sự đoán thăm của nó, nhưng không thể cải-chánh được.

Không, không bao giờ ông tự-tử vì Thu-Vân cả. Khi bắt đầu yêu Thu-Vân, ông đã tiên-liệu trước một ngày như thế, và cầm bằng như mất Thu-Vân bất-kỳ lúc nào ông già, đã đành. Ông lại có bốn-phận, thì Thu-Vân, đâu có muốn an-phận bao nhiêu với một ông chồng già, cũng không thể an-phận được. Biết thế, ông làm quen với cái ý mất Thu-Vân cho nó sồn lòng và đỡ đau-khổ lúc mất nàng thật-sự. Đỡ đau-khổ nhưng không phải dưng-dưng, đau-khổ vừa chùng, nhưng không đến tự-tử.

Ông thương xót vì ông biết Tuyết đau-khổ thật-sự. Ông đáp:

- Không sao, anh không sao hết. Chỉ vì cái "ma-ni-quen" nó trả.
- Cái "ma-ni-quen" gì mà trả anh ?
- Cái tay quay những chiếc xe hơi cũ, đã hỏng "đê-ma-ro" tự-động; chiếc xe "cam-nhông-nết" ở nhà ấy mà: Anh có việc gấp, không muốn thẳng tài-xế nó xuống xe; sợ mất thì giờ của nó; anh tự quay lấy, và nó trả lại nên anh bị thương.
- Sao nó lại trả lại, anh ?
- Nó không quay suông-sẻ thì trả lại chớ sao. Ấy, "ma-ni-quen" hay phản-trắc như vậy đó !

Cả Thu-Vân và Bạch-Tuyết đều hiểu rằng ông Nhì nói bóng nói gió vì sự gì. Nhưng ông Nhì nói thật thôi.

Tuyết bước đến rờ-rẫm cái băng và hỏi:

- Đụng chạm có đau thêm không anh ?

Thu-Vân ăn ở với Nhì đã năm năm rồi, hồi Tuyết còn bé con, mới mười lăm tuổi thôi. Ông Nhì đã xem cô gái ấy là một đứa bé con và chính nó đến ngày nay cũng còn tự nghe mình bé con trước mặt ông anh rể già.

Tuy nhiên, con bé con hay nhận quà sang-trọng của ông già ấy, từ bao lâu rồi, không thân-thiết với ông ta bao nhiêu. Nó chỉ xem ông ta là một ông chồng tạm-bợ của chị nó thôi và đạo-đức nơi nó không tán-thành lắm ông chồng bỏ-bê bốn-phận chánh này.

Ông Nhì hiểu ngay là đồng-bệnh tương-thân và cũng nghe nó là một người bạn mới, hiểu nỗi lòng của ông qua nỗi lòng của nó.

Ông đáp bằng tiếng Pháp, hơn thế, bằng thơ Pháp:

*"Một cánh quạt chạm sơ, nó nứt rạn.
Nó đã vỡ, đừng mó đến."*

Bạch-Tuyết mỉm cười chua-xót và nói:

- Anh nên trở về với gia-đình anh, rồi quên đi.
- Nếu được dễ-dàng như vậy ! Em quên ngay được không ?
- Em còn trẻ tuổi, yêu dại lắm, nhưng sự trẻ tuổi của em tha-thứ được mọi điên-cường ...

Bạch-Tuyết nói tới đây rồi ôm mặt chạy vào buồng, chặc để mà khóc.

Thu-Vân nãy giờ ngồi đó, buồn thì có buồn nhiều lắm thật đó, nhưng nàng không xấu-hổ chút nào. Ông Nhì đã biết câu chuyện và nàng đã thú-thật thì nàng không còn e-thẹn nữa. Đó là một lẽ, nhưng cái lẽ chánh là vì nàng là đờn-bà. Đờn-bà họ e-lệ nhiều, giấu-giếm kỹ lúc họ sắp phạm tội, họ đâm ra cố-lì và buống-bình.

Thu-Vân đã cố-lì cho đến đổi Thăng phải hoảng lên. Nàng đòi công-khai đi với Thăng cùng khắp mọi nơi: rạp chiếu bóng, hiệu ăn, hiệu giải-khát, trà-thất, vũ-trường, xem như ông Nhì không có ở Sài-gòn, và không có bạn-hữu ở Sài-gòn.

Biết Thu-Vân không nói gì, ông mở lời trước:

- Tháng này em có cần thêm gì hay không ?
- Dạ không.
- Như vậy thì anh chỉ biếu em số tiền thường thôi.

Nói xong, ông rút tập séc ra, viết, ký tên, rồi trao cho bạn.

Thu-Vân không tiếp lấy tờ ngân-phiếu mà hỏi:

- Anh vẫn biếu tiền em như cũ à ?
- Sao lại không ? Em đã nói là thôi anh đâu ...
- Nhưng sao anh lại không nói điều này ?
- Vì anh mong em trở về !
- Anh còn hy-vọng đó à ? Cái gì đã làm anh hy-vọng ?

- Sự làm thình của em.
- Em không muốn phụ anh nên không thể nói được. Nhưng mà ...
- Nhưng mà không nói mà cứ phụ !
- Không.
- Em quan-niệm sự phụ-rẫy lạ quá. Anh thì cứ ngỡ em không nói vì em thoáng thấy rồi sẽ trở về. Vì vậy mà anh hy-vọng.
- Anh nên bỏ em đi là hơn.
- Rồi em sẽ ra sao ?
- Mặc em. Em đã liều thì nếu phải khổ, cũng là đáng tội lắm.
- Thu-Vân ! Anh không nỡ ! Mà thôi, để xem ! Cứ mỗi tháng anh đến thăm gia-đình em một lần, trong vòng một năm như vậy, rồi hẵng hay. Thôi anh đi em nhé.
- Anh nè !

Thu-Vân gọi ông Nhì khi ông bước ra tới thềm:

- Gì đó em ?
- Anh nên lấy lại ngân-phiếu.
- Anh biểu hai em gái và cháu Trường đó, nếu riêng em, em từ chối.
- Anh không giận em lắm chớ ?
- Nếu anh giận được em !
- Anh nên nhớ cho rằng em đã báo trước rằng em không yêu anh ...
- Và anh cũng rất nhớ là anh đã hứa gã chồng cho em, khi nào có nơi phải chổ. Em tự chọn lấy cũng tốt. Nhưng mà nơi này, có phải chổ hay không ?
- Mỗi người một quan-niệm, khó lòng mà đáp câu hỏi của anh.
- Thôi anh về rồi hẵng hay.

*

* *

Tới chợ Tân-Uyên, hai người không còn phương-tiện đi nữa. Từ chợ vào đó có một con đường hẹp, trái đá đỏ, đường riêng của sở Thủy-Lâm, bị bỏ phế trong những năm chiến-tranh, rồi khi thái-bình trở lại, sở này chỉ mới tu-bổ sơ-sĩa thôi.

Không xe, không phải vì đường xấu, mà vì con đường đưa tới chổ tuyệt-đạo, và hai bên đường toàn rừng là rừng, không một bóng người qua.

Thu-Vân chạy khắp chợ mới tìm được một cỗ thổ-mộ nhận chở họ vào đó.

Đi khỏi chợ độ hai cây số ngàn thì xe bắt đầu say rượu. Mỗi lần xe lắc-lư là đôi bạn cười rộ lên, lấy làm hay-ho lắm. Thằng đùa:

- Ta vượt bể ra khơi đây !

Thu-Vân cũng phụ-họa đùa theo, nhưng nàng vừa đùa vừa ám-chỉ đến việc khác:

- Sóng gió sẽ to hơn thế này nhiều.
- Sao Vân lại chịu đi, không sợ sóng à ?
- Vân liều. Và say sóng cũng thú lắm. Và chính vì muốn được say sóng, nên Vân mới đề-nghị lên đây.

Người đánh xe ngựa, không hiểu được những lời bóng gió ấy, nói:

- Chưa mà, thầy cô sắp được thấy sóng lớn đây.

Tức thì liền đó, chiếc xe ngựa từ bên trái như lật đến nơi, rồi lại ngã sang bên phải, khiến Thu-Vân kinh-khủng nín chặt lấy Thăng. Thăng bị đụng đầu vào cột mui xe trong lần xe ngã dồn, còn đau-điếng nên không sẵn-sóc bạn được.

Lâu lắm chàng mới hoàn-hồn cười nói:

- Khi đến nơi, ta phải sắp lại ruột gan cho nó có thứ-tự trong đó mới được, giở thì tim phổi gì cũng lộn tùng phèo trong ấy cả.
- Mấy năm trước Vân đi, đâu có quá tệ như vậy !
- Đi bằng gì ?
- Bằng xe của ông.
- Thảo nào. Đi xe hơi đâu sao cũng êm hơn xe ngựa chớ. Thu-Vân có hối-hận không còn xe hơi mà đi nữa hay không ?
- Vân đã biết trước là sẽ như thế này thì còn hối-hận gì ?
- Sao Thu-Vân lại chọn một nơi khổ như vậy.
- Có khó đi, mới không ai đến, và ta mới sống biệt-tịch như Thăng muốn.

Phải, đây là một nơi biệt-tịch. Cách chợ Tân-Uyên độ mười lăm cây số trong rừng sâu, một hãng buôn Thụy-Sĩ hãng Biedemann có tậu một sở trồng tiêu hồi tiên-chiến, rộng độ 50 mẫu.

Việc canh-tác thất-bại, nên hãng ấy để cây mọc lại, biến sở tiêu ra một miếng đất săn bắn tư-nhon và một nơi nghỉ mát. Hãng có cất hai ngôi châlet dựa bờ một con suối có tên địa-phương là Suối Sâu.

Đó là nơi lai-vãng của những cặp nhon-tình từ xa đến, (vì lâu lắm người của hãng mới tới đó một lần) trong thời tiên-chiến. Đầu năm 1945 ấy Thu-Vân đã đến đó lần đầu với bạn hữu và đã vỡ lòng yêu nơi đó.

Vì thế khi Thăng băn-khoăn tìm một nơi xa hẳn loài người trong một thời-gian để tận hưởng tuần trăng mật thì Thu-Vân sức nhớ lại nơi đây.

Đây là nơi đáp lại mơ-ước của Thăng và nhứt là nhắc lại hạnh-phúc của nàng.

Mấy năm trước, nàng có tìm đến đây một lần để thăm cảnh cũ. Hai ngôi châlet đã bị phá-hủy, nhưng người giữ sở vẫn còn. Hắn cất một chòi tranh ngay trên nền một châlet cũ và, không ai trả lương cho vì chủ-nhon hình như quên mất sở rừng ấy, hắn sống về nghề săn bắn. Hắn có cho nàng biết, trong câu chuyện tình-cờ, rằng hắn cất xong một cái chòi như thế trong ba tiếng đồng hồ.

Thu-Vân biết đó là nơi ở được, mới đề-nghị thế.

Anh đánh xe lại nói:

- Bạn đi, tuy cũng vất-vả y như bạn về, nhưng về khổ hơn nhiều.
- Khổ làm sao ?
- Rừng này, ngay hồi tiên-chiến mà cũng có "ông thầy", hướng gì đường bỏ hoang từ lâu không ai đi... Bạn về, tôi đi một mình, không có bạn lo lắng.

Thu-Vân sợ-hãi, nép mình vào Thăng. Đòn-bà cao-niên bao nhiêu, cũng cứ là em nhỏ đối với đòn-ông, thành ra trong cuộc sống chung ngày đầu, Thăng không thấy sự chênh-lệch nào cả, còn trái lại nữa.

Cây rừng ở đây tràn ra tới lề đường, họ chỉ thấy được một mảnh trời rất nhỏ, ốm và dài, như một cái gương nước xanh lơ chảy trên đầu họ.

Đằng chân trời, rừng khép lại trông như là tuyết-đạo ở gần đầu đó.

Đá đỏ trải đường, lâu đời không được bồi-đắp, đã biến thành một thứ thổ-chu nhuyễn-bân mà móng ngựa đặt nhẹ xuống cũng đủ cho nó bay lên thành một thứ bụi mù.

Đôi bạn nghe chừng như sẽ không bao giờ đến nơi cả. Nhưng sau bốn tiếng đồng hồ vất-vả, xe rẽ vào một ngõ đất ở bên trái con đường thì Thu-Vân reo lên:

- Sắp đến nơi rồi.

Ngõ đất cát sỏi rừng ra làm đôi vì không người đi nên cỏ mọc um-tùm. Tuy nhiên, chính nhờ không người, không xe đi trên đó, nên nó không bị đào lỗ và hôm nay xe chạy được êm.

Ở đây, cây giao nhánh lại với nhau, kết thành một nóc lá xanh không khít mặt, khiến nắng rơi vào bóng râm thành từng mỗm nhỏ, thêu hoa trắng trên cỏ xanh. Hoa nắng rung rinh mỗi lần ngựa đạp lên cỏ; Thăng trả tiền rồi cho xe về để đi bộ hầu được nhìn những đóa hoa ánh-sáng này lướt trên chiếc áo dài đen của Thu-Vân.

Chàng đi trước, ngoái lại mỉm cười nhìn bạn. Chưa bao giờ chàng được thấy một Thu-Vân đẹp ghê hồn như lúc này. Không biết có phải thiên-nhiên tăng sắc đẹp của con người lên, hay vì ở đây không có người, không có người đẹp để tranh bằng và tranh hơn với Thu-Vân ?

Rồi chàng ngừng bước để lùi ra sau, xem người đẹp thướt-tha đạp cỏ.

Tiếng chim lạ của một vùng không phải là quê-hương của chàng, cho Thăng ấn-tượng lạc vào rừng sâu, hơn thế lạc đến non tiên, và người thiếu-phụ đi trước mặt chàng là một nàng tiên đang rước chàng vào điện Ngọc-Hư.

Con đường đất tối như hang bỗng trở ra một vũng ánh-sáng chan hòa. Miếng đất trồng chừng hai mẫu ấy có lẽ ngày xưa là sân chơi của hai sơn-trại Thụy-Sĩ, và chòi tranh đằng xa kia giúp Thăng đoán được con suối đang chảy trước mặt chòi.

Ở đây cây rừng không cây nào to hơn một ôm cả, nhưng vì cảnh hoang-vu quá nên họ cứ nghe như là lạc vào giữa rừng già.

Họ đi bộ xuống dốc vì cuộc đất thoai-thoải nghiêng xuống, và tiến về nhà chòi dưới kia.

Bây giờ dễ thường đã gần đúng ngõ rồi vì bóng họ gần tròn. Cả hai đều nghe đói lắm nên mau bước thêm. Thăng nghe mỏi cả hai tay vì chiếc va-li áo quần được sang từ trái qua mặt rồi từ mặt qua trái.

Họ ngạc-nhiên mà không thấy bóng ai ra đón cả, cũng chẳng có gương mặt tò-mò nào hiện ra sân để nhìn khách lạ.

Họ đã đến nơi. Nhưng Thăng không nhìn vào nhà. Một con suối rộng độ mười thước và có lẽ sâu đến ba thước đang khảy đòn trước chòi lá ấy, sát bên thềm.

Nước suối trong nhưng không thấy đáy vì đáy xanh đậm những thủy-thảo, những rêu cỏ gì không biết.

Buộc vào cột nhà bằng một sợi mây rừng, một chiếc thuyền nan cứ muốn bút dây mà trôi.

- Thích qua, Thăng nói.
- Ngày xưa suối được vét đáy hàng tháng nên cát trắng phơi ra dưới ấy, trông rất sạch. Lại có cầu qua suối, có thang xuống nước, có xuồng cao-su, có giàn hoa lợp trên đầu khách tắm.
- Nhưng cảnh hoang-phế này lại đẹp hơn. Giờ ta không thấy được sự sửa-sang do con người, quên con người đi, và quên được tất cả mọi ưu-phiền.

Thu-Vân day lại dòm vào cái chòi một buồng ấy rồi nói:

- Hắn đã đi vắng, ta đói chết !

Nói xong nàng bước vào chòi và Thăng nổi gót theo bạn.

Chòi rộng độ năm thước và sâu lối sáu thước, vách bằng vỏ cây, và không ngăn buồng.

Mới bước vào, họ đụng ngay một cái bếp làm bằng ba cục đá ong, lửa nấu com buổi ăn trưa còn ngùn nơi đó. Kế đó là một khạp đường thè đựng nước, chắc là nước suối. Cạnh khạp nước là một khạp nhỏ, Thu-Vân giở nắp ra thì thấy gạo còn được phân nửa. Rồi sóng chén, rồi kệ để nồi ơ. Vài con khô sặc treo lủng-lẳng trên kèo nhà, thòng xuống, đánh đòng-đưa trước cơn gió nhẹ. Trong cùng là một chiếc chõng tre đơn sơ trái manh chiếu rách; một cái gối bằng tre ống ché hai chặn lên một đầu chiếu.

- Y đi không biết chừng nào mới về.
- Chắc y đi săn. Để Thu-Vân nấu com rồi ta ăn với cá khô này.

Lần đầu tiên Thăng sống trong gia-đình riêng của chàng, trong sự săn-sóc của một người vợ. Chàng nghe là-lạ, hay-hay và nhứt là nghe tình yêu của chàng bỗng dưng biến-chất.

Thu-Vân không phải là một cô nhân-tình phải được chinh-phục, hay đang chinh-phục, hoặc đã chinh-phục xong dù chàng chưa chắc nắm vững được trong tay, mà chàng còn hồi-hộp sợ kẻ khác cướp đi, sợ nàng chóa mắt vì một mối tình khác; Thu-Vân là một người hoàn-toàn thuộc về chàng rồi, chàng khỏi lo không được, lo bị cướp nữa.

Kỳ-lạ thay, lòng chàng, chàng nghe nhẹ như là không biết yêu là gì. Không, Thu-Vân không có trên đời này, chàng không nghĩ đến nàng từng giây từng phút như trước cái ngày quyết định lên đường.

- Thăng nè !
- Gì đó Thu-Vân ?
- Thăng nên đi quơ nhánh khô, quơ cho nhiều thật nhiều.
- Com đã sôi rồi, còn quơ củi làm gì ?
- Nhà không có hộp diêm. Nếu hấn không về thì chiều nay ta chết đói sao ? Lấy lửa đâu mà nấu com. Phải nuôi lửa cho nó sống đến lúc nào hấn về tới đây.
- Thu-Vân nè !
- Gì đó ?
- Rủi chủ nhà này không phải là hấn ?
- Thì cũng chẳng sao cả. Ta đủ tiền thì bất-kỳ ai cũng vui lòng nuôi ta cho đến khi nào ta cạn túi.
- Nhưng Thu-Vân ở nhà một mình có sợ hay không ? Người chủ mới chưa biết hiên dữ thế nào ?
- Sao lại một mình ? Thăng đừng có đi xa đa nghen. Anh xe ngựa ảnh nói ở đây có ông thầy. Như vậy, chỉ nên tới mé rừng mà lượm củi thôi, không nên chun vào đó.
- Vâng mợ ạ.

Thăng nhái giọng miền Bắc khiến Thu-Vân cười ngạc-nghạ. Chàng nhìn bạn cười rồi chạy a lại, vừa hôn bạn vừa nói:

- Thu-Vân cười, trông thấy ghét ghê.

Thu-Vân giấu hai tay lấm lợ sau lưng, đưa má tới cho Thăng hôn rồi giục:

- Đi mau lên, hết củi rồi. Đi chuyén đầu về ăn com là vừa.
- O.K. Có lẽ khỏi ăn com với cá khô. Thăng đi sẵn ... các-ké đây.

*

* *

Khi nhà điều-khắc biến thành tiêu-phu khệ-nệ ôm một ôm nhánh khô về gần tới chòi thì y ngẩng lên, hình mũi đánh hơi vì mùi cá khô nướng bay ra tới đây, thơm phức. Đã gần buổi, Thăng nghe thềm món ăn nhà nghèo ấy quá sức.

Chàng chạy chớ không đi nữa, không vì quá thềm, mà để được về với Thu-Vân. Đi chưa đầy cây số, đứng ở mé rừng thấy chòi tranh không sót một tấm tre đan nào, thế mà chàng cứ nghe là xa bạn lắm, lòng không còn bình-thản như khi nãy ngồi trên chõng tre xem Thu-Vân nấu com.

Vào tới nhà, chàng vút đại củi xuống đất, nhánh khô gãy kêu rảng-rắc, vỏ cây bắn tung lên.

- Com đã xong chưa chị bếp ?
- Thừa bác tiêu, xong rồi ạ.

Chàng chạy a lại để hôn Thu-Vân lần nữa. Bạn này cả hai đều giấu tay sau lưng vì tay Thăng cũng đã bẩn. Họ đưa mặt tới trông như hai con gà chọi, hai tay sau lưng mỗi người trông tương-tựa như đuôi gà.

- Hôn trừ cơm được không, Thu-Vân ?
- Sao lại không. Độ trước sàu trừ cơm lại không được à ?
- Vạy hả ? Té ra Thu-Vân đã có sàu đến no ? Lúc nào ?
- Lúc Thăng đến nhà tặng hoa rồi vùng-vằng ra về.
- Ha há, sao không nói cho Thăng biết để Thăng sung-sướng; bây giờ đã sung-sướng đến độ tốt cùng rồi mới hay chi-tiết đó thì không thể sướng thêm được nữa.
- Bộ Thăng thích làm Vân khổ lắm hả ?
- Rất thích, Thu-Vân mà khổ vì Thăng thì Thăng nghe sung-sướng lạ-kỳ.
- Ích-kỳ.
- Có lẽ đúng. Nhưng Thu-Vân có ích-kỳ như vậy hay không ? Nghe Thăng khổ vì Thu-Vân, Thu-Vân ...

Thu-Vân đập mạnh đầu vào ngực Thăng rồi nói nhõng-nhẽo:

- Có...ó...ó...
- Hình như yêu là ích-kỳ.
- Đừng có nói triết-lý, nghe mệt lắm. À, Thăng nói gì mà sung-sướng quá rồi không thể sung-sướng được nữa.
- Thu-Vân cứ bỏ vào ly nước nửa chén đường thử xem. Không bao giờ đường tan hết được cả. Nó chỉ tan đến nước nào đó thôi, và cái nước đó người khoa-học gọi là cái *độ bảo-hòa*.
- Nữa, hết triết-lý đến khoa-học.
- Thì tại Thu-Vân hỏi. Này, nghe cho hết đây. Cũng chỉ mới ôn lại để dạy học trò, nên còn nhớ được, Thăng sắp dạy môn Toán-Lý-Hóa. Đường chen vào nước, như ta chen vào đám đông. Ta có năm mươi người mà đám ấy thì đông-đúc quá thì chỉ độ hai mươi đưa là xâm-nhập vào khối đông được thôi.
- Gàn. Thôi ăn cơm kéo đỏi quá thì ... à, tại sao ta đỏi quá, ta lại ăn không được ? Chắc bụng đỏi đã tới độ bảo-hòa rồi hả ?
- Cái đó thì chịu. Ăn rồi uống gì Thu-vân.
- Trà Huế. Hắn có cả khạp trà Huế phơi khô.

Trong bữa ăn, cứ thỉnh-thoảng Thu-Vân ném vào bếp lửa một cây củi, để nuôi lửa như nàng đã nói. Thăng ngạc-nhiên mà thấy bạn có những đức-tính nho-nhỏ của một người nội-trợ, mặc dầu nàng không làm nội-trợ bao giờ.

- Hắn có thể tìm đồ ăn cho mình được hay không Thu-Vân ? Thăng nhai khô sặc nghe mỏi răng nên hỏi như vậy.
- Thỉnh-thoảng hắn đi chợ...
- Chợ nào ?
- Chợ Tân-Uyên.
- Đi xa dữ vậy à ?
- Hắn băng rừng, thâu ngắn đường lại chỉ còn xa độ một phần ba thôi. Có tiền là muốn ăn gì có nấy trong hai ngày đầu.
- Sao lại chỉ trong hai ngày đầu thôi ?

- Vì cá thịt để lâu quá không được. Rau cũng vậy. Ở đây hẳn chỉ trồng ớt, gừng, rau răm thôi. Nếu muốn ăn rau khác thì phải dặn hẳn mua.
- Sao hẳn không trồng đủ thứ rau như ở thôn-quê Thu-Vân ?
- Dân rừng và dân săn họ như vậy đó. Họ không ưa trồng-trọt. Nếu ưa thì họ đã ở đồng làm nghề nông rồi.
Tuy nói vậy chớ cũng có thể kéo dài số đồ ăn dự-trữ. Ta mua gà chẳng hạn, rồi cột đó, để dành. Ngoài ra, ngày nào hẳn cũng săn được con gì.
- À, hẳn bán thịt rừng, chắc phải đi chợ thường hơn Thu-Vân nói chớ.
- Không. Săn được gà rừng, chồn, thỏ thì hẳn để mà ăn, vì không đáng mang đi xa. Chỉ khi nào được man, mên, hẳn mới đem ra chợ thôi.

Họ đã xong bữa cơm. Chỉ có hai cái chén và hai đôi đũa đó thôi, nên Thăng không cho bạn rửa, mặc dầu chỉ bước có hai bước là tới bờ suối.

Bờ suối ở đây đã được tay người sửa sang từ hồi tiền-chiến. Nó không dốc xuống như ven các suối thường mà bằng mặt, vì bực suối được đóng cọc đứng và khít-rít với nhau. Đầu cọc ngang mực với mặt nền nhà, và từ hàng cọc vào nhà, họ đổ đầy cát trắng lấy ở đáy suối.

Ngồi ở bờ suối mà khom xuống thì như là ngồi ở bờ hồ tắm xi-măng, khỏi dùng thứ nước dơ của các bờ cạn.

Công việc rửa chén dẽ-dàng và nghe chừng thú lắm, nên Thu-Vân cứ đòi đi rửa.

- Thu-Vân rửa tay thôi rồi trở về đây nghe cái này, ngộ lắm.

Khi Thu-Vân vào chòi thì thấy Thăng nằm trên chõng, mắt lim-dim. Chàng nói, khi nghe tiếng bước của bạn.

- Ăn cơm xong, nghe gió hiu buồn ngủ ghê. Thu-Vân nằm đây, nghe cái này.

Nhà chỉ có một chiếc gối. Thăng chìa tay ra cho bạn gối đầu:

- Thu-Vân nhắm mắt lại, rồi lắng nghe.

Quả thật thế, ở đây rất nhiều âm-thanh và tiếng động mà từ sớm đến giờ Thu-Vân không chú-ý tới.

Các thứ âm-thanh, tiếng động ấy nằm trên nhiều cung bậc do gần xa, cao thấp.

Đầu tiên, suối chảy đờn bằng một giai-điệu ngắn và độc nhứt, cứ khảy đi khảy lại mãi, vô cùng bất tận, mới nghe thì thích, nhưng nghe mãi đâm ra chán tai.

Kế đó, chim vu-cốt từ trên rừng xa gọi xuống những tiếng kêu nghe như là chim đứng trên hết tất cả mọi ngọn cây cao mà hét, tiếng chim bao trùm vạn-vật như một cái vòng tròn.

Vu-cốt... vu-cốt... vu-cốt ...

Còn con chim gì đôi bạn không biết tên, mà nó kêu như thế này:

Cuốc cô cuộc cô cuộc cô cuộc cô cuộc cô cuộc...

Hai tiếng cuốc cô khít liền nhau quá và hai tiếng cuốc cô khác lại khít liền với hai tiếng đó, mãi rồi người nghe không phân-biệt là cuốc cô cuốc cô hay cô cuốc cô cuốc cô nữa.

Ngậm ngùi lắm là tiếng chim hít-cô.

H...í...í...í...t c...ô...ô...ô !

Giọng than-vãn của bất-kỳ kẻ bạc-phước nào cũng không ai-oán bằng tiếng kêu buồn thảm của con chim mà không bao giờ ai thấy được này.

Gần hơn, trên những nhánh cây mọc dựa bờ suối, chim vịt làm họ nghĩ đến một kẻ nghèo khó, đói rét với giọng kêu khúm-núm của nó:

Kíp...kíp...kíp...kíp...kíp kíp kíp ki...p !

Thăng co tay lại kẹp mạnh đầu Thu-Vân và thì-thầm:

- Đã tận thế rồi. Không có tiếng của loài người và tiếng động do loài người gây ra. Chỉ còn thiên-nhiên và hai ta thôi.

*

* *

Thăng tỉnh giấc, ngo-ngác một hồi lâu mới nhớ ra việc chàng và Thu-Vân về cái xá hẻo-lánh này.

Trong giấc ngủ chàng không có nằm mơ. Nhưng rõ là chàng vừa ra khỏi một giấc mộng dài và đẹp. Mới hôm qua đây Thu-Vân và chàng chỉ là đôi bạn rất thân thôi. Giờ thì đã là vợ chồng với nhau rồi.

Thăng nhìn lại bạn thì thấy Thu-Vân vẫn đẹp trong giấc ngủ. Có nhiều người, cả nam lẫn nữ để lộ ra những nét xấu-xí, hiểm-ác của họ trong lúc họ ngủ. Thu-Vân, trái lại, trở nên ngây-thơ như em nhỏ, trông nàng trẻ thêm ra.

Thăng có cảm giác êm-dịu như nhìn cô gái đẹp ngủ yên một trăm năm trong rừng sâu. Cảm-giác này không hoàn-toàn sai vì Thu-Vân quả đã vượt thời-gian, năm-tháng không tàn-phá được bao nhiêu sự trẻ-trung của nàng.

Chàng chống tay để ngồi dậy thật nhẹ nhưng vật giường bằng tre lại kêu lên rần-rắc khiến Thu-Vân giật mình mở mắt ra.

Như bạn khi nãy, Thu-Vân cũng ngo-ngác nhìn Thăng rồi nhìn nếp nhà tranh đến già một phút đồng hồ mới nhớ ra mọi việc. Nàng mỉm cười kéo Thăng nằm trở xuống và nói:

- Muốn ngủ đến tận thế cũng không sợ ai quấy rầy, tội gì mà dậy.

Khi Thăng nằm xong, nàng hỏi:

- Thăng lấy lại cái tay Thu-Vân gối đầu hồi nào mà Thu-Vân không hay ?
- Lúc Thu-Vân trở mình, lăn đi nói khác.
- Thăng gối đầu bằng ống tre, chắc đau đầu lắm hử ?
- Chỉ đau sơ thôi. Người Tàu họ gối đầu cả bằng gối sứ, còn cứng hơn nữa.

- Gói sứ ?
- Ủ, loại gói ấy vuông-vức như hột lúc-lắc, rỗng lòng và trắng men rất láng.
- Lạ quá, người Tàu ở xứ lạnh, lại dùng thứ gói loại không ấm.

Thu-Vân ngáp dài, vươn vai rồi hỏi:

- Máy giờ rồi Thăng ?
- Thu-Vân không cho mang đồng hồ theo, nói là để quên thời-gian sao còn ...
- À... nhưng cứ xem tia nắng rọi xiên qua vách thì cũng đoán được đã hơn bốn giờ chiều rồi, mà hấn chưa về.
- Mong cho hấn không về đêm nay. Ta cần được tự-do.
- Nhưng sợ lắm.

Thăng lại kẹp đầu bạn trong tay:

- Có Thăng mà còn sợ à ?

Thu-Vân chui rút vào thêm như gà con mắc mưa cố chui vào bụng gà mẹ và nhõng-nhẽ nói:

- Không, có Thăng không sợ lắm, chỉ sợ ít ít thôi.
- Sợ ít ít thì thú, yêu Thu-Vân, Thăng đã sợ ít ít rằng không được nên nghe hay lắm.
- Thu-Vân không sợ, sao cũng nghe hay ?
- Có sợ chớ ! Thu-Vân do dự giữa hai tình-thế và vẫn sợ không có gan yêu Thăng.

Lần này chính Thu-Vân choàng tay qua Thăng, hấn đang nằm nghiêng:

- Bây giờ thì đã có gan rồi đó.
- Có gan mãi hay không ?
- Nhứt-định là có mãi. Chỉ sợ Thăng thôi.
- Sợ Thăng làm sao ?
- Thôi không nói.

Họ nhìn nhau sát quá nên bỗng nghe buồn cười. Đôi bạn cười xòa. Đoạn Thu-Vân vụt ngồi dậy rồi ra lệnh:

- Thăng đi quơ củi thêm, mau lên, trời sắp tối mà ta chưa có củi dự-trữ đêm nay.

Thăng cũng hoảng, tức-tốc cũng nhảy xuống giường:

- Phải rồi, sau bữa cơm trưa thì quên mất cái vụ nuôi lửa đã dự-định.

Thăng đi năm chuyến củi thì cơm chiều đã nấu xong. Đôi bạn tắm cho mát để ăn cơm tối.

Bây giờ mặt trời đã đốt cháy đỏ đầu rừng và chim về từng đàn trên trời hồng.

Thăng nhảy xuống nước thì nghe ớn lạnh cùng khắp thân-thể. Khí âm-u của rừng như là cô-động lại trong dòng nước trong veo này mà ngay hồi trưa, nhúng tay vào đó, chàng đã nghe cái lạnh chạy vào đến nách như một luồng điện.

Thu-Vân cũng nhảy ùm xuống theo bạn và la oái lên một tiếng. Chắc nàng không bị lạnh hơn Thăng, nhưng phụ-nữ có tánh hay la vậy thôi.

Nước suối chảy mạnh bất ngờ quá. Vì không có lau sậy mọc nơi suối, họ không thấy được nó chảy nhanh đến mức nào, giờ lội trong nước mới hay sức chảy của nó. Ở đây cứ phải lội và phải lội ngược dòng luôn, chớ không ở yên được một nơi như trên sông hay trong hồ tắm.

Nếu ở yên một nơi thì năm phút sau là bị trôi đi không biết đến bao xa, trôi vào một cái hang lá cây tối om, trông vào thấy âm-u bí-mật bắt rờn óc.

Đoạn suối trước nhà dài dài lối ba mươi thước, hai bên bờ đốn cây trồng tron nên sáng-sủa lắm. Đòi bạn lội cầm chừng để được ở trong cá hồ tắm thiên-nhiên ấy mãi vì chiều đã gần tím rồi, họ ngại đi xa.

Thăng nói:

- Tắm hôm nay không thú lắm, ta không dám lội đi đâu, cũng chẳng thì giờ đùa giỡn. Nhưng đây là buổi sơ-giao cho quen với suối, và lần sau, mai này, chắc vui-vẻ lắm.

Chàng nói vừa tới đó bỗng nghe một tiếng cà-um vang cả các khu rừng. Tiếng vội lập lại và phóng-đại lên tiếng kêu của vua rừng khiến nó to quá, uy-vệ quá và gây khủng-khiếp quá.

Thu-Vân gần chết điếng nhưng Thăng còn bình-tĩnh nên dìu bạn lội vào bờ. Nàng sợ quá, leo lên mấy lần mà cứ trượt mãi, rốt cuộc nhờ Thăng nhảy lên trước, kéo tay nàng mà rút lên.

Họ vội-vàng chạy bay vào chòi, đóng cửa lại. Cửa đây là một tấm vĩ tre thật lớn, đan thưa, dựng đứng nơi vách bên phải. Thăng vội-vàng và hơi bối-rối, nên lụp-chụp mãi mới bung được tấm vĩ tương-đối nhẹ ấy để chặn bít cửa lại.

Chàng gài xong hai đầu vĩ, phúi tay nói:

- Bây giờ thì mười con cọp cũng không sợ.
- Có mặt hấn, đừng có gọi "ông" là con cọp, hấn giận lắm. Phải kêu bằng "ông thầy" hấn mới an lòng.

Bỗng một tiếng cà-um nữa vang lên. Lần này họ không sợ, và Thăng lắng nghe rồi nói:

- Xa lắm.
- Nghe mà biết được à ?
- Được chớ. Nhưng dẫu gần cũng không hề gì.
- Liệu nó phá cửa được chăng ?
- Nó đập một cái nhà này sập ngay. Nhưng nó không đập.
- Sao vậy ?
- Nó ngại. Và ta còn có lửa nên nó sợ.

Họ ăn cơm nghe kém ngon miệng hơn khi sáng, vì không đói nhiều, và vì món lạ miệng, ăn một lần thì hết lạ. Thu-Vân bần-khoăn:

- Nếu nửa đêm hấn về thì mình tính sao Thăng ?
- Thì mở cửa cho hấn vô, xin lỗi hấn và cắt-nghĩa...
- Úy, không được đâu. Thu-Vân đã quên mặt hấn rồi. Nếu không phải hấn, mở cửa thì nguy.
- Quan trọng này, chắc chỉ có mình hấn là người, thì không lý nào mà có ai khác gõ cửa vào giữa đêm. Nhưng thôi, ta nên quên hết, quên luôn cả người chủ nhà, để tận hưởng tự-do của ta.

Rửa tay và uống nước xong, Thăng gậy lửa lớn. Chàng chất củi thật nhiều giữa ba ông táo đá và giây lát sau ánh sáng màu hỏa-hoàng bùng lên, soi rõ từng tấm vỏ cây một dùng làm vách nhà.

Họ ngồi ngay dưới đất, cạnh lò lửa, làm tỉnh mà nhìn ánh sáng chập-chờn trên vách lắng nghe đêm thở dài ngoài kia, và nghe suốt to tiếng reo khi mà mọi vật im-lìm.

Thăng đặt nhẹ tay lên vai bạn rồi nói:

- Ngày xưa lâu lắm, cách đây mấy trăm ngàn năm, trong một hang đá kia, một nam và một nữ cũng ngồi bên đống lửa như thế này. Rồi không ai dạy, họ đã yêu nhau, rồi về sau, họ sanh con đẻ cháu, chập cả hang, chúng tràn ra rừng ở trên cây; rồi đồn rùng cất nhà mà ở...
- Ta cũng yêu nhau như cặp người ngày xưa ấy, rồi cũng sanh con đẻ cháu chập nhà này...
- Ta lập thành-phố ngay ở đây.
- Đây là trung-tâm đô-thị.
- Nhưng ta sẽ không tự-do nữa để mà yêu.

Đôi bạn cười xòa, Thăng nhìn bạn. Trong thứ ánh sáng không rõ-rệt này gương mặt Thu-Vân bỗng nhiên đẹp hẳn lên. Nếu xét tỉ-mỉ về chi-tiết thì mặt Thu-Vân không khéo lắm. Nhưng mặt ấy lại tuyệt-mỹ trong những đường nét lớn, nên chỉ khi mà ánh sáng lò-mò thì những gì hay về bóng dáng cố-nhiên rục-rở lên.

Đôi con mắt to của Thu-Vân như thu hút cả lửa lò và sáng một ánh-sáng man-rợ, đầy nhục-cảm. Cái miệng hơi rộng và đôi môi dày của nàng tố-giác một sức yêu-đương nóng bỏng và cuồng-loạn khiến Thăng có cảm-giác ròn-rợn rất kỳ-thú.

- Giờ này hôm qua Thu-Vân làm gì, nghĩ gì ?
- Thu-Vân đi từ-biệt Sài-gòn rồi về soạn va-ly, rồi đi nằm để nghĩ đến Thăng.
- Nghĩ thế nào ?
- Nghĩ rằng đêm hôm sau, tức là đêm nay, tức là bây giờ đây, ta không còn cách nhau hằng chục con đường, hằng trăm dãy nhà nữa, mà nằm kế nhau trong một nếp chòi tranh, xa hẳn loài người, họ ngỡ là ta đã mất-tích rồi.
- Nghĩ thế, Thu-Vân có sung-sướng hay không ?
- Sung-sướng sao cho bằng bây giờ ?

Thăng hôn lên tóc bạn rồi nói, như tự nói với mình:

- Sung-sướng hơn cả bây giờ ... những ảo-ảnh luôn-luôn lóng-lánh muôn màu ...

Thu-Vân giựt mình, lo-sợ day lại nhìn Thăng trần-trối. Nàng thấy một nghệ-sĩ Thăng đi vắng, ngồi đó như cái xác không hồn, hồn chàng đã diễn-vu theo một giấc mộng nào xa vắng lắm.

Nàng sợ-hãi, đưa tay lên níu đầu Thăng, kéo về đầu nàng. Má kề má, nàng thì-thầm:

- Thăng, Thu-Vân đây nè.

Thăng như tỉnh cơn mơ, rồi say-sưa nhìn màu da mặt ửng hồng dưới ánh lửa của Thu-Vân. Bây giờ, tia mắt Thu-Vân càng nóng hơn, hừng-hực đòi hỏi và miệng nàng như muốn ngốn cả Thăng vào đó.

Thăng để bạn nằm trên đùi mình rồi hôn cho đôi mắt đáng sợ ấy nhắm lại. Dưới mắt chàng, một người đẹp như đã chết, im-lặng đợi chờ sự yêu-đương thiên-cận của loài người. Nhưng chàng nghệ-sĩ lại chỉ say vì vẻ đẹp thuần-túy của một thân-thể, một gương mặt mà chàng định sẽ tạc vào đá cho vẻ đẹp ấy được trường-cửu mãi-mãi theo thời gian, hết như những pho tượng đá của những thành-phố hoang-tàn.

Có lẽ Thu-Vân chờ đợi lâu quá nên nàng lại đưa tay lên kéo cổ Thăng xuống.

Pho tượng đá tuyệt-mỹ này lại có linh-hồn. Mọi nó mấp-máy như muốn nói điều gì, nhưng lại không được, bập-bẹ thầm như trẻ ngây-dại.

Bây giờ lửa ăn hết củi và không được tiếp-tục nuôi-nấng nữa nên thỏn-mỏn lần. Bóng hai người được phóng đại lên vách, càng được phóng to ra vì bóng tối đeo bám vào rìa hình mỗi lúc một đầy thêm.

Không còn một sinh-vật nào chứng-kiến cái giây phút mà người nghệ-sĩ nhường chỗ cho một người đờn-ông thường đang nhìn đôi môi dày dưới mắt hắt. Khi này họ đã mắc-cỡ dưới ánh lửa nó như có linh-hồn, họ đã thẹn-thùng với bóng họ nó như tò-mò rình-rập. Giờ đây họ ẩn trong bóng tối như ẩn vào một phòng kín.

Thăng đứng lên, người bạn trên tay, nàng nằm xụi lơ như một kẻ chết đuối vừa được vớt lên, mãi cho đến lúc bạn nàng đặt nàng lên chiếc giường vạt cứng, nàng cũng vẫn không hay biết.

*

* *

Tia nắng như một lưỡi kiếm soi thủng vách nhà bên tả và đâm thẳng vào ngực Thăng. Ở đây không có bụi nên nó trong vắt và đứng im. Thu-Vân đưa tay ra hứng lấy giọt nắng, bụm lại thì nó tràn-trề ra khỏi nắm tay của nàng. Nàng nói:

- Thăng nè, hạnh-phúc chắc cũng như giọt nắng này, không làm sao mà cất giữ được, có phải không Thăng ?
- Mà cất giữ làm gì chớ, để yên nó có đẹp hơn không ?
- Nhưng Thu-Vân cứ sợ nó đi mất.
- Nó đi, nhưng không mất, ngày mai nó sẽ trở lại.
- Nhưng nó trở lại để soi sáng kẻ khác.
- Đừng có lo về chuyện ngày mai. Hãy cứ sống với ngày hôm nay cái đã.
- Ngày mai, Thăng vẫn còn là Thăng, nhưng Thu-Vân thì sẽ khác rồi.

- Làm sao mà khác được. Thu-Vân vẫn biết yêu như người con gái... Không, năm năm nữa Thu-Vân vẫn còn là Thu-Vân.
- Năm năm ! Ngán-ngủi quá !

Bỗng cả hai đều giật mình. Một tiếng ho ngoài cửa làm họ kinh-sợ quá sức. Họ quên cả thực-tế, cứ ngỡ đang sống biệt-tích nơi một hoang-đảo, xa hẳn loài người.

Đôi bạn ngồi phất dậy. Qua những lỗ vuông của vĩ tre, một gương mặt lạ đang nhìn họ. Người tròn-ông ấy độ năm mươi, để búi tóc và bịt khăn xéo. Hắn để râu ngạnh trê trông hơi dữ-tợn, mặc dầu nhìn kỹ thì tế-nhận được những nét hiền-hậu trên mặt hắn.

Thu-Vân ở đây một ngày trọn, nhưng cũng không nhận ra ông chủ nhà này. Tuy nhiên nàng đoán là hắn chớ không ai. Qua mấy phút kinh-ngạc đầu, nàng bước xuống giường rồi vừa đi ra vừa hỏi, miệng mỉm cười:

- Phải chú Bảy đó không ?

Người tròn-ông râu ngạnh-trê không hề nhếch mép. Hắn đứng đó như tượng gỗ, mặt như bằng sáp và mắt thì hết nhìn Thăng đến Thu-Vân.

Thu-Vân vừa mở cửa vừa nói:

- Xin lỗi chú, chúng tôi đến đây từ chiều hôm qua, thấy nhà trống không có ai, nên cứ ngủ nhờ một đêm.

Thăng đã đến nơi và rê vĩ tre lại dựng nơi vách. Người râu ngạnh trê cúi xuống xách cây ná và ống tên dựng ở cột hàng hiên rồi lặng-lẽ vào nhà.

Hắn treo ná và ống tên lên một cái móc bằng nhánh cây gần nơi vách, rồi ngồi chồm-hồm xuống đất, thò tay vào túi móc một xòn thuốc bằng da lâu đời lên nước láng bóng, đoạn thông-thả vắn thuốc, như không có việc gì xảy ra, không có ai hết trong nhà này, trừ hắn ra.

Thu-Vân đi lại gần hắn và hỏi:

- Chú có nhớ tôi hay không ? Tôi đã đến đây một lần, cách đây ba năm ?

Bấy giờ hắn mới chịu mở môi để đáp cộc-lốc:

- Nhớ.
- Giờ vợ chồng tôi muốn xin chú cho ở nhờ vài hôm để nghỉ-ngoi, không biết chú có vui lòng không ?

Hắn làm thinh mà nhìn Thăng rất lâu, không biết hắn nghĩ gì trong trí hắn. Hắn ngạc-nhiên vì anh chồng trẻ hơn chị vợ nhiều quá chẳng ? Chắc là không. Ở thôn quê, lắm vợ đồng tuổi với chồng, nhưng vì lao lực quá, hoặc vì sinh-đẻ thiếu vệ-sinh quá, già hơn chồng họ là sự thường.

Chắc hắn cố nhớ lại xem có gặp Thăng lần nào hay chưa. Năm kia Thu-Vân đã vào đây với nhiều bạn trai, hắn không biết có Thăng trong đám đó hay chẳng.

Lâu lắm hắn mới đáp:

- Cũng được.
- Chú đi vắng, chắc là đi săn ?
- Ừ.
- Thịt đâu ?
- Không được gì hết !
- Rồi lấy gì ...
- Tôi đi săn lớn, tìm nai mà không có. Còn kiếm ăn thì chung quanh đây gà rừng, chồn, thỏ, trúc, nhím thiếu gì.
- Chú Bảy nè, hôm qua tối nay tụi tôi nấu cơm ăn bằng gạo của chú. Gạo đã hết mà khô cũng không còn. Tôi thấy chú cần đi chợ. Tôi đưa tiền, chú mua thêm vài thứ lạ miệng, ăn cho vui.
- Cũng được.

Người chủ nhà luôn luôn đáp “cũng được”, tức là hẳn không phấn-khởi lắm trong việc tiếp khách, cũng chẳng sợ khách bao nhiêu.

- Chú đi liền được hôn, kéo trưa nay nhịn đói cả bọn. Đây, tiền đây.

Thu-Vân vừa nói, vừa đi lại mở va-ly và lấy ba tờ giấy một trăm đưa cho hẳn.

Cô dặn:

- Chú mua gạo, khô, mắm, bánh ngọt, vài con gà, còn thì tùy ý chú; tụi tôi ở năm ba bữa, nếu ở thêm, sẽ đưa tiền nhờ chú mua thêm.

Hẳn cầm tiền, rồi lạng-lẽ ra đi, mặt không lộ tình-cảm nào cả.

*

* *

- Không ăn sáng, đói quá Thu-Vân ơi.
- Ta bơi xuống đi chơi để quên đói nè.
- Ừ, ý hay đó.

Dựa phía vách trong tận cùng có dựng hai cây giâm mà bụi bám vào đó một lớp dày không biết mấy ly mà nói.

Lâu lắm mới có một du-khách vào đây bơi xuống, từ khi cảnh này bị tàn-phá. Chiếc xuống nan cột trước nhà là một món quên khách, nên người giữ khu rừng này cứ hằng năm lại đem nó lên khô, trét lại bằng phân trâu hai lượt, nên nó không hư, không mục.

Thăng lấy giâm, hỏi Thu-Vân thay áo tắm, còn chàng thì chỉ mặc quần đùi. Chàng mở dây cột xuống và nín xuống lại cho Thu-Vân bước lên.

Chiếc xuống nan chồng-chành như cái trứng vịt, nhưng Thu-Vân là một phụ-nữ thể-thao nên không sợ-hãi la hoảng. Nàng ngồi khéo-léo để lấy thăng-bằng lại cho chiếc xuống hết bất-kham.

Thăng đưa lên xuống lên ngược dòng nước bằng tay và khi đuôi xuống ngang chỗ chàng ngồi, chàng thót lẹ lên đó.

Thu-Vân lanh trí và mau tay hạ gằm xuống bơi liền vì nước chảy mạnh quá, hờ một chút là xuống trôi băng-băng.

Bây giờ Thăng cũng đã ngồi vững và đôi bạn nỗ-lực bơi ngược dòng. Họ phải phí sáu nhát gằm đầu, xuống mới đứng lại được không trôi nữa. Khi nhát gằm thứ bảy chém xuống nước, xuống mới nhích tới được vài phân.

Thăng bơi đằng lái, Thu-Vân bơi đằng mũi, nàng bơi ngược nên ngồi đối diện với bạn được.

Lần đầu tiên, Thăng ngắm bạn trong một dáng điệu mới lạ khiến chàng như vừa khám-phá thêm được một nét đẹp nữa trong Thu-Vân. Thiếu-phụ mặc may-dô trước mặt chàng, chàng đã thấy một lần lúc tắm trên Hàn Ông Sâm. Nhưng đây là một Thu-Vân hơi khác, một Thu-Vân khoe nước da đen như tượng đồng dưới nắng sớm mà chàng gặp lại mấy tháng sau ngày tắm Hàn, nhưng với những cử-động “chưa hề xuất-bản” bao giờ. Mỗi lần bơi, Thu-Vân chòng chờn ngã người ra sau, hai cánh tay rần-chắc, những bắp thịt vừa nổi to lên trong sức cố-gắng chống sự chảy mạnh của nước suối.

Hình ảnh ấy, Thăng nhớ đến một cô đào chiếu bóng Âu-châu mà chàng quên mất tên, nhưng rất thích cô ta vì tác-phong thể-thao của cô.

- Thường ngày Thu-Vân tập thể-thao ở đâu, chơi môn gì ? Thăng nhìn bạn giây lâu rồi hỏi như vậy.
- Vân không chơi môn thể-thao nào cả. Vân chỉ tập-luyện thân-thể ngay trên giường ngủ, một ngày hai bận, theo phương-pháp Thụy-sĩ.
- Thu-Vân có biết nhờ gì Thu-Vân đẹp hay không ?

Thu-Vân cười ngặc-ngheo rồi đáp:

- Nhờ trời cho hay nhờ cha sanh mẹ đẻ ra thế.
- Nhưng nhờ nhứt là thể-dục. Thu-Vân đã đẹp, lại không già. Thể-dục là phương thuốc trường-xuân...
- Nhưng rồi ngày kia cũng phải già...

Bây giờ xuống đã qua khỏi quãng trống rộng lớn trước chòi tranh và chui vào cái hang cây lớn hai bên bờ. Ở đây cây giao nhánh và tàng lá dày mịn khiến ánh sáng không lọt vào được. Xa-xa mới có một giọt nắng chảy xuống hòa với dòng suối, soi sáng tận đáy xanh thắm những cỏ rong.

Nhánh cây thấp quá, qua nhiều nơi, họ phải cúi đầu không thôi bị nó gạt rơi xuống nước. Thăng không bơi nữa, vịn một nhánh cây, bịn cho xuống ngừng lại để nghỉ tay. Thu-Vân cũng làm y như vậy.

- Không, Thu-Vân không thể già được. Thu-Vân sẽ trẻ như thế này mãi mãi vì Thăng đã gọi mua đá để tạc-tượng Thu-Vân.

Thu-Vân lẩn nhánh cây, đi trên xuống để lùi ra phía sau, tới chỗ Thăng ngồi. Nàng cũng ngồi xuống với bạn, vịn cổ tay bạn mà rằng:

- Thăng đừng nói đến sự già nữa, Vân sợ lắm...

- Thăng nói rằng Thu-Vân sẽ không già thêm kia mà !
Nhưng Thăng lại định tạc tượng Vân để ghi hình-ảnh bây giờ của Vân trong pho tượng đá ấy, thế nghĩa là Thăng cũng dự liệu rằng ngày kia Vân không còn được như vậy nữa...
- Thăng nè, trước đây, cái già chưa hề léo-hánh gần trí-não Vân. Nhưng từ khi ta yêu nhau, Vân cứ bị nỗi lo sợ già ám-ảnh mãi.

Nàng nắm chắc cổ tay bạn, siết mạnh và thêm:

- Thăng ơi, Vân muốn thời gian ngừng lại nơi đây, rồi cả hai ta thành tượng đá y như những con hóa-thạch bị chôn vùi dưới tro núi lửa hay dưới một trận địa-chấn nào ...
- Thu-Vân nói nhảm. Nếu nước suối này không chảy thì nó hóa ra nước tù, còn gì là đẹp nữa đâu.
- Nhưng nháy mắt là nước khác đã trôi qua đây và nước khi này đi mất dạng. Nước cũ chỉ đẹp một vẻ đẹp phù-du thôi Thăng à.
- Như thế còn hơn là không bao giờ đẹp được. Nếu ngăn suối chảy thì nước từ trên nguồn đến đây đều yên-ổn cho đến khi cạn hết kiếp nước, trong một cảnh sống khép kín và lu mờ.

Thăng đứng dậy khiến chiếc xuồng lại chòng-chành muốn lật úp. Chàng nắm sợi dây cột xuồng kéo lên rồi buộc vào một nhánh cây sà.

- Leo lên đây chơi Thu-Vân.

Nói xong chàng thót lên nhánh cây khiến chiếc xuồng lại suýt lật và khiến Thu-Vân chới-với mấy cái mái thăng-bằng lại được.

Thu-Vân vừa chột hiểu qua câu chuyện vừa rồi, tâm trạng của *một người trẻ tuổi*. Hắn chỉ nghĩ đến hiện-tại, và quyết tận-hưởng những cái đang có trong tay, không lo sợ thời-gian trôi đi, vì thời-gian chưa mang theo được cái gì của hắn cả.

Bây giờ nàng lại vừa chột thấy tác-phong của *một người chồng trẻ tuổi*. Hắn rời vú mẹ thì cần ngay sự nuông-chiêu của một người đờn-bà khác. Không, hắn chưa trưởng-thành năm hăm mốt tuổi như pháp-luật đã định đâu ! Hắn chỉ trưởng-thành lúc hắn trên ba mươi thôi, khi mà hắn hết cần sự nung-niu của đờn-bà và quay lại bảo-vệ họ.

Đáng lý thì Thăng đỡ nàng lên cây trước rồi mới nhảy theo... Nhưng thôi.

Thu-Vân bùi-ngùi vài giây rồi cũng thót lên nhánh cây theo bạn.

Thăng cứ chuyền từ nhánh dưới lên nhánh trên, vừa chuyền vừa nói:

- Đỡ Thu-Vân bắt được Thăng.

Thu-Vân vốn trẻ tính, ham vui, nên lăn xả vào cuộc chơi, quen ngay nỗi bùi-ngùi vừa thoáng cảm qua khi này.

Họ rượt nhau trên nhánh cây, cười chéc-chéc như hai con khỉ. Lắm lúc hai nhánh nằm cách nhau xa quá, không với tới, Thăng phải phóng mình qua bên kia như một con sóc. Thu-Vân ráng phóng theo và níu lấy cổ chon Thăng. Anh chồng trẻ tuổi

hoảng-sợ đeo chặt vào nhánh cây vừa bám được trong khi cô vợ tinh-nghịch đánh tòn-teng nơi chon chàng và xích đu như một cô đào xiếc.

Ở đây, rùi sút tay té xuống cũng không can gì nên họ chơi nhiều trò rất ghê rợn mà người ta chỉ được thấy trong các rạp xiếc thôi. Có một lần Thu-Vân đu mình qua nhánh kế cận rồi níu nhánh ấy bằng hai bàn chon của nàng rồi buông hai tay bên này ra, đầu thòng xuống như một con vượn.

Thăng đề-nghị:

- Ở đây khá cao, ta lông-rông vài hiệp rồi về thì vừa, đói lắm rồi, cần nghỉ kéo mệt lả.
- Hông, Thu-Vân không dám đâu. Đáy nước tối om, Vân sợ lắm.
- Thu-Vân thì cứ sợ cái gì hơi lạ một chút. Trước sợ không dám gần Thăng. Yêu rồi, có thấy cái gì ghê hay không ?
- Có.
- Gì ?
- Vân sợ mối tình của ta không bền.
- Cứ cái đĩa hát đó quay lại mãi. Thu-Vân cần nó to hay cần nó bền ?
- Cần cả hai.
- Tham-lam quá.

Hai người ngồi cạnh nhau, trên một nhánh tương-đối nhỏ khiến nhánh này oằn xuống. Thăng nhún mình thì nhánh cây nhún theo, cả hai bị dõ lên, hụp xuống như ngồi trên nệm lò-xo, Thăng nói:

- Mối tình, hạnh-phúc, càng mong-mạnh càng thú. Nếu nhánh cây này mà không yếu, ta ngồi đây còn thích hơn ở chỗ nào.

Thu-Vân ngã đầu xuống vai Thăng mà rằng:

- Quả như vậy. Nhưng làm sao khỏi lo-sợ cho được nó Thăng.
- Bậy lắm, khi không Thu-Vân lại bôi lọ-lem những trang nhứt-ký của ta, đáng lý ra nó phải đẹp như một quyển cỏ-thơm. Ủ, thôi đã đen tối, cho nó đen tối luôn. Nếu chẳng may, ta không yêu nhau nữa thì chắc hẳn ta đã chán nhau rồi, còn nuôi-tiệc cái gì.
- Nuôi-tiệc tình yêu, chớ có phải nuôi-tiệc nhau đâu.
- Thì chừng ấy ta tìm tình yêu khác.

Thu-Vân nắc lên:

- Thăng không làm sao cảm-thông được với Vân cả. Vân yêu lần cuối-cùng đây, không còn tình yêu nào sau mối tình này nữa cả.
- Lại khóc. Thăng lông-rông trước. Thu-Vân không làm theo, ngồi đấy một mình, cộp nó ăn thì chịu lấy.

Nói xong, nhà điêu-khắc giáo-sư nhảy dù nhắm-nhía xem ở dưới có nhánh cây ngăn trở không, đoạn đứng lên thật lẹ.

Nhánh cây đưa qua đưa lại như chiếc võng, khiến chàng đứng không vững. Nhưng chàng lại chấp tay trên đầu rồi gập mình lại phóng liều xuống nước.

Thu-Vân nhìn mặt con suối sâu khép lại, vùi lấp bạn nàng, rồi có cảm-tưởng như đây là một vĩnh-biệt và người con trai ấy bị không-gian lôi đi, không bao giờ trở lại với nàng nữa.

Nàng bối-rối lắng đợi, lâu lắm, bỗng nghe Thăng kêu từ xa:

- Thu-Vân ơi, dưới đáy cỏ rong êm như nệm mousse vậy, không có gì đâu mà sợ.

Thăng vừa nói, vừa vướn mặt nhễ-nhại những nước vì chàng mới trôi lên khỏi mặt suối. Chàng bị nước cuốn đi nên vướn mặt xong, cố lội ngược dòng để lên chặn trên là nơi cột xuồng.

- Thăng đã đi xa, nhưng mình thì ở lại, Thu-Vân lắm-bấm. Trên đường đời cũng thế, chàng sẽ đi, và mình sẽ ngồi trong cảnh già của mình để mà nhồi lại những ngày vui đã mất.

- Thu-Vân coi chừng con trăn.

Nghe lời báo-động ấy, Thu-Vân hoảng-hốt ngã đại xuống nước. Nàng rơi nằm ngang trên mặt suối, và sự va-chạm ấy làm nàng rát da trên khắp cả thân-thể và làm nàng tức dội nơi ngực vì nước bị chạm mạnh như vậy hóa ra cứng như vật rắn.

Bấy giờ Thăng đã lội đến nơi, và cũng hoảng lên khi thấy bạn thả rơi thiếu phương-pháp như vậy. Chàng đưa tay ra níu lấy Thu-Vân rồi ôm nàng mà hỏi:

- Thu-Vân có sao không ?

Được bạn săn-sóc đến, Thu-Vân cảm-động và sung-sướng lắm. Nàng quên cả rát da và tức ngực, nói:

- Không có gì đáng lo.

Đôi bạn bị nước cuốn đi nên cố lội trở lên. Thu-vân hỏi:

- Con trăn đâu ?

- Xí-gạt cho Thu-Vân chịu lông-rông chơi, chớ có trăn rắn gì đâu.

- Mắc dịch nà !

Bây giờ họ đã lội tới cột chiếc xuồng nan. Thu-Vân vừa toan lên xuồng thì Thăng đã lẹ tay nhận nó chìm đi.

- Sao lại nhận chìm xuồng ?

- Để dạy Thu-Vân cái này. Chiếc xuồng không chìm hẳn, không nhờ sợi dây cột, treo nó lên, cũng không phải nhờ nó làm bằng nan rất nhẹ. Xuồng đóng bằng gỗ nặng cũng thế...

- Sao lạ vậy ?

- Tại một luật vật-lý-học kia, cắt nghĩa rất đông-dài. Thu-Vân chỉ cần biết là nó đầy ngập nước rồi linh-đỉnh như thế này.

Muốn nó nổi trở lại, ta tát nước ra.

- Nhưng tát ra, nước ngoài lại tràn vào.

- Ấy, thì cứ làm như vậy ...

Nói xong, Thăng nứ chiếc xuồng mà lắ. Xuồng nghiêng một bên kia, mỗi lần như thế là nước bị đổ ra ngoài một ít mà nước ngoài không kịp tràn vào vì Thăng đã trả nó về vị-trí ngay-ngấn mau lẹ quá.

Lắ được vài mươi cái thì quả xuồng nổi lên và nước trong xuồng không còn bao nhiêu. Thăng vịn xuồng cho bạn lên trước rồi nói:

- Nếu bị chìm xuồng giữa dòng mà xuồng lật úp cũng không nên buông ra. Cứ bám lấy nó lại rồi làm như thế ấy. Thu-Vân chỉ quen lội ở các hồ tắm thôi, không biết khóe đó cũng không lạ.

Chàng mở dây và lấy giầm lái cho xuồng xuống ngay. Chàng chỉ lái thôi, còn Thu-Vân thì ngồi yên, thế mà xuồng trôi bon-bon như xuồng máy chạy.

- Có phải ta đi trên dòng sông vĩnh-biệt không Thăng ?
- Theo nghĩa đen thì không, vì ta có thể chèo ngược dòng bất cứ lúc nào.
- Còn theo nghĩa bóng ?
- Ta yêu nhau, và cứ như thế này đi trọn đường trần, không mong quay trở về được nữa.
- Về đâu ?
- Về ngày ta mới gặp nhau, những ngày ta mơ-tưởng đến nhau, những ngày ta xoắn-xang vì nhau.

Thu-Vân thì nghĩ khác. Nàng thấy rằng không còn làm sao trở về với ông Nhì được nữa, vì nàng đã gặp chân hạnh-phúc.

*

* *

Anh Bảy gác sỏ tiêu đã về đến nhà lúc họ ghé bến. Nhìn bóng thì họ biết rằng đã quá ngọ rồi. Tuy đói quá nên hết biết đói; họ cũng ngạc nhiên mà thấy bếp lạnh teo.

Nhưng thật là sung-sướng khi họ nhìn thấy bữa ăn sắp dọn, bày ra nơi xó bếp bánh trắng, rau sống và nem.

Anh gác sỏ, coi bộ thì lù-khù mà thông-minh quá. Anh ta biết rằng đi chợ về trễ thì không làm sao mà thổi nấu kịp cả, nên cho ăn những món ăn khỏi phải nấu-nướng lồi-thôi.

- Hay, Thu-Vân khen. Đã được ăn ngay lại được đôi món, chắc bữa nay ngon miệng lắm.

Theo bản-năng đờn-bà, nàng đem rau ra bờ suối để rửa và lặt, xong đâu đó, lại trở vào lấy bánh trắng đi nhúng nước.

- Ý chết. Nàng kêu lên khi đâu đó xong cả ! Nhà không có nước mắm, làm sao.

Anh gác sỏ cười hề hề, lấy một đùm lá chuối, mở gút, nghiêng đùm xuống một cái tộ, vừa rót vừa nói:

- Có thấy cô lên chơi, nên tôi có mua một chai nước mắm. Nhưng ăn nem thì ăn với nước mắm tương ớt riêng trong đùm này.

Mùi tương ớt bay lên làm cho nước miếng của ai cũng chảy ra cả.

Họ cùng ngồi ngay dưới đất mà ăn, lần này thì tay ba, và người rùng tuy ít nói, cũng hóa ra lẩm lòi vì anh ta bị hỏi về đủ thứ việc.

- Sao lại không săn được thịt ? Thăng bắn-khoăn về điều ấy.
- Có bắn được hai con trong hai đêm. Nhưng theo đến dọc đường thì mất vết máu.
- Anh đi săn một mình ?
- Không, đi với một người nữa. Va ở xa lắm, trong kia, va có đèn khí đá...
- Có nguy hiểm lắm không ?
- Cũng có khi gặp ông thầy. Nhưng mình không giành thịt với ông thì thôi.

Câu chuyện đi săn không hấp với Thu-Vân. Nàng nghe mà hơi bực mình, và đợi họ ngưng nói, xen vô:

- Tôi quên hỏi thăm anh về việc chị Bảy. Vậy chớ chị Bảy ở đâu ? Lần đầu lên đây, vào đầu năm 1945, tôi có thấy chị Bảy kia mà.
- Vợ tôi đã chết trong mấy năm giặc-giả...
- Chết về gì ?
- Chết bệnh.
- Anh không tục-huyền à ?

Anh gác sở ngo-ngác không hiểu tục-huyền là gì, Thu-Vân phải cắt nghĩa bằng một câu hỏi khác:

- Anh không cưới vợ khác sao ?
- Không.
- Sao vậy ?

Anh này bối-rối trông thấy. Anh ta không bao giờ tự đặt câu hỏi đó cả. Nếu ở làng-mạc, người làng sẽ gọi giùm anh ta ý đó, rồi anh ta nghĩ tới nó và thực-hiện ý ấy khi nào có dịp.

Ở đây, anh ta chỉ nghĩ đến mưu-sinh, no-ấm mà thôi. Thu-Vân thấy anh không đáp, lại hỏi:

- Anh có nghe buồn không ?
- Cũng quen đi rồi.
- Anh thật lạ-lùng. Tôi thì không có một người bạn đi cạnh tôi trên đường đời, chắc tôi buồn chết đi.

Câu suy-nghĩ trên đây, mặc dầu đối-thoại cùng người gác sở, nhưng thật ra là Thu-Vân nói với Thăng. Thăng tự-nhiên đáp lại, như là chính chàng đang trò-chuyện với Thu-Vân:

- Thăng cũng vậy.

Bữa đi chợ hôm nay, chủ nhà mua gạo, muối, nước mắm, cá khô, trứng vịt, mỡ heo, hành, tiêu, bún tàu, tương, đậu phộng, những thứ gia-vị để làm những món ăn ngon bằng thịt rừng mà anh sắp săn được. Anh lại có mua đường và đậu, chắc để nấu chè ăn cho vui miệng vào những buổi trưa hay đầu hôm.

Thu-Vân soát lại tất cả những thứ ấy và thấy số lượng và loại thực-phẩm dự-trữ thật là đầy-đủ để đôi bạn có thể nghỉ ngơi đây một thời-gian mà không khổ lắm.

Người gác sỏ báo trước:

- Tối nay, tôi lại đi, thầy cô cứ ở yên đây, bao lâu tùy-ý.
- Anh đi, anh đi đâu ?

Đôi bạn ngạc-nhiên vì sự ra đi ngay sau khi mới về này, chớ họ không thất-vọng vì điều ấy. Một người lạ xen vào cuộc sống thân-mật của họ, sẽ làm những ngày điếm-ảo của họ bớt kỳ-thú đi.

- Tôi cần tiền mua vải và vài thứ khác nên muốn săn vài con nai. Đã hụt thì phải đi nữa. Nhưng từ đây tới tối, tôi sẽ tìm những con vật nho-nhỏ như gà rừng, trúc, nhím để đãi thầy cô một bữa. Những ngày sau thì thầy cô ăn com với trứng vịt luộc cũng tiện.

Anh chủ nhà này, mới trông có vẻ man-rợ quá, nhưng rõ ra anh ta là người hiếu-khách và tử-tế lắm đây.

Tự nhiên đôi bạn nghe có thiện-cảm với anh ta lắm và muốn anh ta ở nhà, mặc dầu họ cần được tự-do.

Người gác sỏ, lấy một chiếc đệm cuộn, mở dây cột ra rồi trải lên mặt đất.

Hắn nằm dài lên đó, không cần gối, mới được độ hai phút là ngáy pho-pho.

Thu-Vân nhìn hắn rồi cười, nói với Thăng:

- Hắn vậy mà hạnh-phúc hơn ta nhiều, phải không Thăng ?
- Cái đó tùy. Nếu chỉ kể về chuyện lo nghĩ không mà thôi thì hắn hoàn-toàn hạnh-phúc thật đó. Nhưng hắn hưởng đời không bao nhiêu.
- Vân chỉ muốn được như hắn, không ham hưởng đời lắm.
- Thu-Vân chán sống lắm sao ?
- Chưa chán, Vân còn yêu đời lắm. Nhưng cứ lo sợ mãi thì ...
- Lo sợ về gì ?

Thu-Vân kéo cổ bạn và nói:

- Vân cứ lo mất Thăng.

Đó là một sự thay bực đổi ngôi rõ-rệt. Thường thì chỉ có nam mới sợ mất nữ. Nhưng người nữ ở đây lại ở trong tình-thế bất-lợi nên chính nàng phải lo.

Thăng cười hề-hề, rồi lôi bạn nằm xuống chõng.

- Ta đánh một giấc như hắn rồi sẽ hay.

Thăng tuy không ngủ dễ quá như cái người đờn ông râu ngạnh trê nằm dưới đất chớ cũng an-giấc sau năm bảy phút lim-dim. Chỉ có Thu-Vân là trần-trọc.

Chốn này là nơi nàng đã vỡ lòng yêu trong những tháng đầu của năm khói lửa xa-xôi kia. Thuở ấy nàng không ý-thức một tí nào về việc đời nên đã hoàn-toàn chìm

đắm trong bể ái. Những buổi đi dạo với người tình trên đường mòn ven suối, sao mà thơ-mộng tuyệt-vời.

Con đường mòn ấy ngày nay cỏ mọc rậm-rì và mỗi tình ngày nay sao mà cũng đầy gai cỏ như con đường yêu thương ngày xưa.

Tuy-nhiên chính nhờ lo-âu mà tình nàng ngày nay đậm vị hơn xưa nhiều. Đây là một nồi chè, một tô nước dứa có gia thêm một tí muối, hay là một trách cá kho có gia thêm một tí đường, không ngọt suông, cũng chẳng mặn suông và chắc-chắn là không tro-trên vì làn-lạt.

Day lại nhìn Thăng ngủ, nàng thấy gương mặt ngây-thơ của Thăng dễ thương lạ. Nàng hôn nhẹ-nhẹ lên má bạn một cái rồi úp mặt vào tóc Thăng để ngửi cho sâu, hầu có thể nhớ mãi cái mùi đặc-biệt của người con trai này.

Mười năm sau, nếu có xa nhau trong một phút vui buồn nào đó của đời nàng, mùi hương hôm nay sẽ dấy lên, ngào-ngạt một dĩ-vãng êm đẹp mà nàng muốn nhốt lại cho đến bạc đầu. Mỗi tình cuối-cùng !

Từ đây nàng sẽ không còn dịp nào yêu nữa. Những kỷ-niệm về mùa này là vưu-vật duy-nhứt, nó sẽ an-ủi nàng vào lúc phấn lạt hương phai của nàng. Một ngày xa-xôi kia, soi gương đỡ ngậm-ngùi nhìn những đường nhăn trên trán, nàng sẽ nhoi lại dĩ-vãng này cho đỡ lạnh-lùng.

*

* *

Con gà mái xem chừng già, nên chủ nhà nấu cháo. Con gà trống tơ thì xào lăn, ăn bánh nướng trừ cơm. Ý ! giống gà rừng nó đẹp làm sao. Lông con gà trống phải được tả bằng tinh-từ tếc-ni-cô-lo mới đúng. Màu sắc của bộ lông tuy nhiều, nhưng kết-hợp rất khéo nên không gai mắt.

Thu-Vân gom hết lông này lại, tính về Sài-gòn kết làm một món đồ chơi để đầu giường phụ với chủ nhà làm bếp.

Anh Bảy, chừng như nhớ đến viễn-ảnh được thịt nên vui tươi hơn hết. Lần đầu-tiên anh nói chuyện mà không đợi ai hỏi:

- Hồi trước, ngày nào cũng có khách xa vô đây chơi. Nhưng từ ngày có giặc tới giò thì cả năm mới có khách một lần, làm tôi cũng buồn. Thầy cô có con chưa sao không dắt theo ?
- Thăng Trường của chúng tôi bạn học, Thăng đáp hót. Lần sau có lẽ sẽ đưa nó lên đây.

Thu-Vân cảm-động trông thấy. Thăng đã mặc-nhận con của nàng và nay thì là xác-nhận rồi đó. Tuy nhiên, sự công-nhận ấy chỉ dính-dáng đến tình-yêu của hắn đối với nàng thôi. Nên chi, sự cảm động này chỉ tố nhắc lại nỗi lo-âu của nàng.

Đây là một bữa ăn to tại lâm-trại này từ hơn mười lăm năm nay. Từ khi có chiến tranh, ở đây vắng chủ trại mà cũng vắng khách như người gác sở đã nói. Hắn chỉ ăn

com với cá khô, từ ngày này qua ngày khác, lười săn thú nhỏ, mà có sẵn được, cũng nướng bậy-bạ để ăn qua-loa vì lười nấu-nướng.

Hắn có mua cả một xị rượu công-xi mà Vân và Thăng không hay biết. Giờ hắn lấy ra nhậu với thịt gà xào lăn, Thăng nghe thèm lắm, cũng ké với hắn một phần tư xị.

Người con trai này vừa xong bữa thì đi nằm ngay vì rượu đã làm cho đầu và mí mắt chàng nặng trĩu, chàng không cưỡng lại sự buồn ngủ được.

Khi chủ nhà xách ná ra đi thì Thu-Vân nghe mình tro-trọi quá. Mặc dầu nắng chưa tắt trên đầu rừng, nàng cũng hoảng-sợ vội-vàng đi kéo tấm vĩ tre để đóng cửa lại.

Nàng rửa chén bát bằng nước uống trong khạp và tạt nước dơ qua lỗ vĩ tre và lần đầu-tiên nàng thoáng nghe cảm-giác mơ-hồ rằng mình bị bỏ rơi.

Rửa chén xong, không biết làm gì, Thu-Vân lấy củi chụm vào bếp. Chủ nhà đã có mua hộp diêm cho nàng và để hắn bỏ theo túi lúc đi săn. Mặc dầu vậy, Thu-Vân cũng nghe cần nuôi lửa. Đêm nay Thăng ngủ say ít lắm cũng tới nửa đêm và suốt thời gian đó, nàng sẽ cô-đơn vô-

cùng, sẽ nhờ ánh lửa vui làm bầu-bạn cho.

Chụm lửa xong, Thu-Vân đi lại chõng. Nàng leo lên đó nhưng không nằm. Ngoài kia hoàng-hôn xuống đặc không-gian, và những tiếng bí-mật của đêm rừng bắt đầu thức dậy.

Trong ánh lửa, nàng nhìn mãi gương mặt dễ mê của người bạn tình mà nàng yêu dấu. Hắn ngủ bình-thản như trẻ con, trông ngây-thơ lạ. Và như trẻ con, hắn không bận-tâm tới kẻ khác bao nhiêu.

Thu-Vân nhớ lại từng chi-tiết một cái đêm ân-ái của đôi bạn. Đêm ấy là đêm họ mới tới đây. Rồi nàng so-sánh thái độ của hai người, ông Nhì và Thăng.

Ông Nhì chỉ yêu nàng vừa chùng thôi, làm như là không tha-thiết lắm. Nhưng sự vừa chùng ấy cứ tiếp-diễn mãi cho đến rất lâu sau cuộc yêu đương. Ông Nhì đã săn-sóc nàng châu-đáo cả những lúc ngay sau buổi ái-ân mà xác thịt người đờn ông đã thỏa-mãn, hắn không cần ve-vãn, nịnh-nọt, nuông-chiêu nữa.

Thăng thì trái lại, yêu đương cuồng-bạo và thiếu điều cầu-khẩn lạy-lục trước khi yêu. Nhưng một khi thể-xác hắn đã dịu lại sau cuộc giải-quyết, hắn lăn ra mà ngủ bỏ bạn bơ-vơ.

Thu-Vân tế-nhận có cái gì thú-vật trong tình yêu của Thăng.

Nhưng đó không phải là do ích-ký của người đờn-ông mà là bởi tánh chưa cần săn-sóc của tuổi trẻ.

Người con trai rời vú mẹ đến mười mấy năm cũng còn luyến-tiếc ngắm-ngắm sự được nuông-chiêu. Họ cần được một người chị, và sau đó một tình-nhơn cao-niên hơn săn-sóc cho.

Phải lâu lắm về sau họ mới thấy thích-thú trong cuộc săn-sóc một đứa em gái, một cô nhơn-tình còn thơ.

Phải chăng vì ý-thức được điểm tâm-lý ấy mà phụ-nữ Âu-Mỹ chỉ ưng lấy chồng cao-niên hơn họ nhiều.

Là đò-n-bà, Thu-Vân rất cần được che-chở, âu-yếm và chiều-chuộng. Là đò-n-bà đẹp rất được đò-n-ông săn-đón, Thu-Vân càng thấy nàng được quyền đương-nhiên hưởng những chú-ý ấy của đò-n-ông. Là đò-n-bà đã sống một đời sống không đứng-đắn, chuyên làm lẽ-mọn và được ấp-yêu luôn, Thu-Vân nghe tủi thân hơn bất-kỳ người đò-n-bà nào khác trong cảnh gối chiếc bên cạnh một người con trai còn vương tánh giành mển của thời thơ-ấu của hấn.

Nhưng đầu sao, nàng cũng không hết yêu Thăng được, Thăng, con người đã ban cho nàng hạnh-phúc to-tát nhất đời nàng, làm sống dậy lần cuối cùng tuổi thanh-xuân mà nàng ngỡ không bao giờ trở lại.

Như khi trưa, nàng hôn lên má bạn. Nhưng lần này không sợ Thăng giật mình thức dậy, nàng hun rất mạnh và nghe thật là đã thèm. Được trón, nàng nựng Thăng chớ không hun nữa và cứ nghe mình muốn Thăng thức dậy ngay giữa lúc đó để cho mạch nước thương-yêu giao-lưu với nhau trong một cuộc hòa-cảm mà hai người nghe như tan-biến ra thành hơi, thành khói, thành nước rồi nhập lại làm một.

Biết rằng ước muốn không thỏa được, Thu-Vân tủi thân, rung rung nước mắt rồi bước xuống giường, đi lại bếp lửa.

Bây giờ lửa đã mơn lên. Nàng rút thêm củi, chụm vào bếp, miệng lẩm-bẩm: “Phải cho lửa ăn thêm nó mới sống dai được. Tình-yêu cũng như lửa, cần thỉnh-thoảng ăn thêm cái gì nó mới bền. Nhưng ăn cái gì ? Noi nàng, tình nàng cứ phải ăn những lo sợ, và khi trở lại thành-phố, có lẽ nó sẽ ghen-tương, và nhờ thế nó được tái-tạo mãi mãi. Noi Thăng nó không có gì ăn cả. Thăng bây giờ là một gã đã toại-nguyện, đã an lòng. Đã an lòng ? Vâng ! Thu-Vân nghiệm ra rằng thú-vị sung-sướng và hạnh-phúc là chính những lúc chuẩn-bị, những lúc tranh-đấu, những lúc chinh-phục, chớ không phải là lúc được cái món mà mình ước-ao. Phải chăng ăn Tết chỉ thích là lúc sắm Tết ?

Thăng đã qua thời-kỳ sắm Tết rồi, và bây giờ là những ngày mồng một mồng hai, và chàng nằm nhà để lắng nghe dư-âm, dư-hương của những ngày mua bán rộn-riệp quanh chợ Bến-thành.

Ngày kia, Thăng sẽ lợt-lạt với nàng, nếu chàng không tán-tận lương-tâm đến đổi xô nàng ra. Nàng sẽ đau biết bao nhiêu ! Và cái đau này sẽ không được mối tình nào khác xoa dịu cho để giúp nàng quên. Nàng sẽ đau cho đến ngày mà tuổi-tác chùng-chất lên nhiều quá, nàng không còn tham-dự vào cuộc đời được nữa, đêm đêm ngồi nhìn đèn để lắng nghe cuộc sống náo-nhiệt dậy lên bên ngoài, ngậm-ngùi nhớ lại ánh lửa đêm nay.

Bùi-ngùi biết bao viễn-ảnh này, đau biết bao, sự hất-hủi sắp tới của Thăng, và ... đẹp biết bao mối tình cuối-cùng này với tất cả rung-động, phấn-khởi, lo-âu, chua-xót của nó. Một mối tình không gai-góc, ngọt như một múi bưởi đường, cái ngọt vô-duyên, nuốt xong là không còn nghe gì nữa cả. Nhưng một mối tình nặng-nề sóng-gió, lại ngọt như một múi bưởi ổi Tân-triều có pha chút ít, chỉ ít-ít thôi, vị lạt, vị chua, khiến

ta cứ muốn ngậm mà nghe và cả tiếng đồng-hồ sau khi ăn, chấp miệng còn nghe dư vị.

Vì thế Thu-Vân không ân-hận gì cả. Chính sự mong-manh của mối tình này đã tăng vẻ đẹp của nó.

Nàng thái củi vào bếp một lượt đến năm bảy cây. Nhánh khô bén lửa rất lẹ, và chỉ trong nháy mắt thôi là ánh sáng bùng lên, đỏ rực cả căn nhà.

Lửa vui quá, ngồi gần lửa thì sầu bao nhiêu cũng quên được. Cái màu vàng đỏ-bẩn của nó, nhìn thì chán mắt nhưng sự sống của nó linh-động quá khiến ta cứ muốn nhảy múa như nó.

Nhưng lửa củi tàn rồi sẽ cháy lại, vui bất-tận đòi-đòi kiếp-kiếp. Đến như lửa lòng nàng ? ...

*

* *

Thăng trở mình day qua thì cánh tay chàng đè phải ngực Thu-Vân. Chàng giựt mình tỉnh thức luôn, sờ tay gặp phải mặt bạn đang ướt-mem lẹ.

- Thu-Vân sao chưa ngủ ?

Vừa hỏi, Thăng vừa hôn lên má bạn và miệng và mũi chàng cũng ướt đầm lẹ của Thu-Vân.

- Mà sao Thu-Vân lại khóc ?

Chàng kề miệng sát tai nàng mà hỏi khế mặc dầu ở đây có la bài-hải cũng chẳng ai nghe. Có lắm điều mà ta chỉ có thể nói thầm-thì thôi, cho dẫu là giữa sa-mạc.

Thu-Vân thốn-thức và không đáp, khiến Thăng lại ni-non:

- Thu-Vân phiền Thăng điều gì ? Thăng đã lỡ chén một lần, một lần này thôi.
- Không, Vân không quan-tâm đến cái vật ấy.
- Nhưng sao ...
- Thăng không thể nào hiểu được cả đâu.
- Nhưng có giận Thăng không chớ ?
- Không.
- Không mà khóc, thế là nhõng-nheo rồi đó.

Câu sau ấy, Thăng kề môi sát quá vào tai Thu-Vân mà nói, khiến nàng nhột nên cười lên, và cả hai cùng cười như bị ai cù-lét.

Thu-Vân choàng tay qua ôm bạn hôn lên tóc Thăng như hôn em nhỏ và nói giọng xa vắng như nói một mình:

- Ngày sau, nhớ nhau nhé !

Thăng ngạc-nhiên hỏi:

- Ngày sau nào, và sao lại nhớ nhau ?
- Chỉ có ý-nghĩ rằng Thăng nhớ đến Vân, mới an-ủi được Vân thôi.

Thu-Vân tiếp-tục nói với mình, không nghe và không đáp câu hỏi của bạn:

- Thu-Vân, Thu-Vân điên rồi sao ?
- Hai mươi năm nữa, khi mà Thu-Vân ngồi nhồi lại những sinh-thú của cuộc đời bây giờ, Thu-Vân sẽ sung sướng đến ứa nước mắt mà nghĩ rằng ở một góc trời nào đó, Thăng đang nhớ đến Thu-Vân.
- Trời ơi, Thăng say rượu, chớ Thu-Vân có say rượu đâu mà nói xàm như vậy.

Bây giờ Thu-Vân đã trở về với thực-tại. Nàng lại hôn lên tóc bạn mà rằng:

- Thăng say rượu có mệt lắm không ?
- Lạ quá, Thăng đã say một lần hồi còn học ở La-mã. Lần ấy nhức đầu muốn chết. Nhưng sao bây giờ tỉnh dậy, nghe khỏe-khoắn trong người vô-cùng.
- Chắc nhờ không-khí trong lành ở đây. Thăng nè, vì đâu mà Thăng yêu Thu-Vân ?
- Thăng cũng không biết nữa.
- Cố mà biết thử xem.
- Vì Thu-Vân đẹp.
- Chỉ có thế thôi à ?
- Có lẽ vì lẽ khác nữa, nhưng Thăng không biết, vì ... Thăng cảm nghe rằng Thu-Vân hiểu được Thăng.
- Nếu ngày kia Vân không còn đẹp nữa ?
- Ất hẳn còn lâu.
- Lâu, nhưng mà ngày ấy cũng phải đến.
- Chừng đó sẽ hay.
- Hông, Vân muốn biết bây giờ hè ! Có phải là chừng đó Thăng sẽ hết yêu Vân hay không ?
- Làm sao Thăng biết được lòng Thăng mười năm sau này.
- Nghĩa là Vân đoán có thể đúng.
- Nhưng nếu đúng thì đã sao ?

Thu-Vân véo bắp vế non của Thăng một cái khiến chàng đau-điếng người mà rằng:

- Không buồn à ?
- Chừng ấy sẽ buồn, tội gì lại phải buồn trước.
- Nhưng chừng ấy là Vân buồn. Còn Thăng thì đã không yêu nữa, đâu có buồn, phải không ?
- Ai cũng không nên buồn cả.
- Người còn yêu phải buồn chớ !
- Người còn yêu phải nhẫn-nại mà nhận sự việc với rất nhiều triết-lý và phải biết tình-yêu không trường-thọ được vì vì nó lệ-thuộc sắc-đẹp và xác-thịt nhiều lắm, hai yếu-tố đó rất mong-manh.
- Thăng quan-niệm như vậy à ?
- Không, Thăng nghĩ rằng thái-độ ấy hợp-lý, nhưng không rõ Thăng sẽ như thế nào. Có lẽ Thăng cũng sẽ buồn ...
- Nhưng chỉ trong một tuần lễ thôi, rồi đi tìm mối tình khác. Nếu Thăng là con gái, Thăng sẽ đi làm đ...

Thăng tát vào má bạn:

- Nói bậy !
- Chớ lại không à ? Một người thường phải đau-khổ không bao giờ nguôi. Như thế mới đẹp.
- Đẹp nhưng đại lắm, thiệt thân lắm.
- Đó là những ý nghĩ đáng lý gì là của Vân. Vân sống nhiều hơn Thăng, đã nhiều lần yêu và nhiều lần bị phụ-bạc...
- Nhưng rồi Thu-Vân cũng nguôi được...
- Ừ, nhưng phải ba bốn năm mới quên. Còn Thăng, Thăng chỉ mới yêu đây thôi...
- Có lẽ đó là quan-niệm vay mượn, chớ không phải chính thật của Thăng.
- Vay mượn của ai ?
- Của thanh-niên Âu-châu thời hậu-chiến.
- Ở xứ ta có khối người nghĩ như Thăng. Vân thì nghĩ khác.
- Ta sẽ ra sao, chính ta cũng không biết. Nhưng như thế là hơn.
- Như thế là thế nào ?
- Là cứ hễ bị bỏ rơi là quên ngay, đi tìm nguồn an-ủi khác.
- Xem ra thì ta không hợp nhau lắm.
- Mà Thu-Vân có yêu Thăng không nè ?

Thu-Vân cắn vào má Thăng đến muốn sút thịt của chàng. Đó là câu trả lời thăm-lặng mà cụ-thể, nên Thăng lại nói:

- Thì yêu, cứ yêu, cần gì phải hạp hay không hạp, yêu nhau được ngày nào hay ngày nấy, miễn là yêu cho nhiều, cho say, cho sâu, cho tận-cùng tình-yêu là sung-sướng rồi.

Gà rừng đã gáy hiệp đầu. Gà hoang đầu mà nhiều thế. Chúng gáy rân ở khắp bốn-phương, nghe cứ ngỡ đang ở nơi làng mạc đông-đúc.

- Thu-Vân nè, Thăng nói, hễ gà gáy hiệp sau thì Thu-Vân dậy nhúm lửa nấu com. Chắc ta không ngủ lại được thì làm việc sớm như vậy không nhọc lắm đâu.
- Phải, không nhọc.
- Nấu cho nhiều, ăn sáng còn dư trưa ăn, khỏi mất công lần nữa. Ăn sáng xong, ta vào rừng chơi.
- Biết có hề gì hay không ?
- Ban ngày thì không sao.

Không đợi hiệp gà sau, Thu-Vân dậy ngay vì nàng biết có nằm nướng nữa cũng chẳng ích-lợi gì, chỉ tổ phải bàn-luận lời-thôi, càng gọi buồn thêm. Nàng vừa đánh diêm châm vào lá khô để nhúm lửa thì Thăng đã gọi:

- Nè, gà rừng chúng nó chết đột-ngột bất-kỳ lúc nào, vì quanh chúng, chồn rất nhiều. Thế mà chúng nó quen được để vui sống đó. Nếu không, chịu làm sao cho thấu với nỗi lo-sợ chồn chụp hằng giờ.
- Vâng, lý-trí dạy ta như vậy.

Thu-Vân không đáp lại bạn nhưng nàng mặc-nhiên Thăng có lý và tự-nguyện sẽ cố mà quên viễn-ảnh của sự dứt tình về sau này.

*

* *

Chủ nhà gọi cửa lúc nửa đêm. Lần này hấn về với một người bạn và cả hai khiêng một con nai bằng một cây đòn xỏ dài dưới bốn cẳng nai trối lại.

Hấn nói ngay từ ngoài cửa:

- Theo dấu nó từ đầu hôm đến giờ nó mới chịu quy cho.

Thăng hỏi, giọng mừng-rỡ lắm:

- Mai anh đem nó ra chợ bán phải không ?
- Ừ.
- Chúng tôi theo anh để về được chăng ?
- Sao lại về ? Thu-Vân ngạc-nhiên hỏi như vậy và nhìn Thăng bằng cái nhìn sợ-hãi hôm nay.

Người thợ săn đi vắng từ ba hôm nay, và đã ba hôm, họ sống hoàn-toàn tự-do và hoàn-toàn sung-sướng. Thu-Vân cứ ngỡ Thăng và nàng còn nghỉ mát tại đây ít lắm cũng mười hôm nữa, theo dự-định lúc ra đi.

- Sao lại về, Thu-Vân lặp lại câu hỏi đó.
- Thu-Vân không nhớ Sài-gòn sao ?
- Làm như là bác nhà quê, đi xa vài bữa là nhớ nhà.
- Không nhớ nhà, nhưng nhớ đèn, nhớ sự rộn-rịp, nhớ âm-thanh và tiếng động của Sài-gòn.

Thu-Vân lẳng-lặng đi lại chõng mà ngồi trong khi chủ nhà đánh diêm nhúm lửa.

Nhà hấn không đèn, và mỗi lần muốn được sáng, hấn nhúm lửa lên. Hôm nay Thăng và Thu-Vân đã làm thế.

Con nai sẵn được nằm yên ngoài sân. Nhờ trời sáng sao nên Thăng đoán thấy được nó khá to. Chàng hỏi:

- Cỡ bán được chừng bao nhiêu ?
- Lối hai ngàn. Tôi bán nguyên con cho một người quen, họ sẽ bán lẻ lại từng kí-lô, lòi lắm.
- Độ mấy giờ sáng anh đi ?
- Nghỉ một lát rồi đi liền.
- Sao lại đi khuya ?
- Nếu đi tay không, cũng tốn trên một tiếng đồng-hồ, đó là đi bằng rừng theo đường tắt. Nhưng khiêng nặng, phải nghỉ nhiều chặng, ba giờ khuya đi chưa chắc năm giờ sáng mà đến nơi.
- Như vậy, tôi phải đi thu-xếp ngay.

Cũng chẳng có gì để thu-xếp. Vài bộ quần áo do mà Thu-Van chưa muốn giặt, vì tính còn ở lâu nơi đây. Chàng thồn một cái là vào hết trong va-li.

Nhưng Thăng thấy là cần an-úi bạn. Chàng cũng lại chõng ngồi rồi nói:

- Thu-Vân không nhớ nhạc ở trà-thất à ?
- ...
- Thu-Vân không thích xem người ta dạo phố à ?

Chàng cầm lấy tay bạn bóp mạnh rồi nói thì thầm:

- Thăng cứ ngỡ ở đâu Thu-Vân cũng vui được miễn ta gần nhau.
- Đúng như vậy.
- Sao Thu-Vân lại buồn ?
- Vì Thăng mau chán quá. Và bây giờ thì rõ ra vì Thăng còn trẻ tánh quá, còn ham, còn nhớ những cái mà cách đây mười năm Vân đã ham, đã nhớ.
- Bây giờ Thu-Vân chán đời à ?
- Không, Vân còn thích những cuộc vui trên đời, nhưng chỉ thích vậy thôi.
- Nhưng nếu phải về hôm nay, Thu-Vân có khổ lắm hay không ?
- Không khổ vì phải về, nhưng buồn vì ... thôi, ta thu-xếp là hơn. Anh hãy về, khi tôi trở lên đây, anh Bảy chắc còn ở đây chớ ?
- Tôi ở đây tới chết. Tôi không còn giòng-họ bà-con ở đâu nữa hết.
- Thu-Vân định chừng nào trở lên đây ?
- Chừng nào ta dứt tình với nhau, Thu-Vân đáp bằng tiếng Pháp. Vân đã vỡ lòng yêu ở đây, yêu lần cuối-cùng ở đây, và chắc sẽ làm ma cho tình cảm Thu-Vân ở đây.
- Không ai mà điên như Thu-Vân. Trời nắng chang-chạng lại gọi mây tới để che rợp cả cảnh vườn đang tươi tốt.

Thu-Vân không nói nữa. Nàng nhìn hai cái mặt của người rừng trông nghiêng dưới ánh lửa, cả hai đều ngậm trên môi một điếu thuốc vắn lối ở sâu kèn, vì khói thuốc bay lên làm ngạt mũi họ, nên họ tấp gió để thổi khói trông thật là đặc-biệt. Cả hai đều nhìn lửa mà làm thinh, không rõ họ nghĩ gì trong trí họ.

“Hình ảnh này, sáu tháng nữa, một năm nữa mình sẽ thấy lại. Chừng đó mình sẽ nhớ đến đêm hôm nay, cũng như đêm hôm nay mình đã nhớ đến một ngày mười mấy năm về trước. Đêm hôm nay, mình ân-hận sao thuở ấy không yêu cho thật nhiều, và ngày kia chắc mình sẽ ân-hận sao đêm nay không yêu cho thật nhiều để rồi phải tức.

Nghĩ đến đó, Thu-Vân chụp lấy vai Thăng rồi cười hí-hí khiến Thăng ngạc-nhiên quá không hiểu sao bạn chàng lại giờ chứng lạ như thế, mới suýt khóc đây thì cười được ngay.

- Thăng nè, có đói bụng không ?
- Đói, thức khuya đói lắm.
- Đói thì rán mà chịu. Tang tảng sáng, ra đến chợ, ta mới có hủ-tiểu cà-phê mà ăn.
- Mấy giờ xe chạy xuống Sài-gòn ?
- Lối 7 giờ.

- Về tới dưới lối 9 giờ chớ gì. Rồi làm gì cho đến trưa ?
- Đi xi-nê.
- Với hai chiếc va-li này ?
- Sao lại không được chớ. Buổi xế Vân về nhà, Vân thăm Tuyết, Nguyệt và Trường, chiều ta đi chơi mát đầu đó, rồi Vân đãi Thăng một bữa gân bò đặc-biệt.
- Ở đâu ?
- Trong Chợ-lớn, tại một ngõ hẻm rất có vẻ thơ Đường: ngõ Ô-Y-Hang. Nè, nó nấu gân ngon tuyệt-diệu, cái nước lèo cứ muốn húp hết tô này đến tô khác, đến no nước thôi.
- Lạ bà, đừng nói nữa, càng nghe càng đó thêm lên.

*

* *

Thăng Trường nằm ngay trên gạch, khu chống lên, má trái áp sát đất, nhìn trừng-trừng vào bánh xe lửa lăn trên đường rầy.

Đó là một bộ xe lửa mắc tiền mà nó ước-ao từ lâu với đủ cả các thứ goong, đủ cả hang núi, cầu thang, đủ cả cổng nhíp.

Nghe tiếng giày Thu-Vân bước vào cửa, nó nhảy bật lên như con thỏ máy, món đồ chơi ưa thích của nó.

- Má !

Hai mẹ con đã ôm nhau chặt-chẽ khi tiếng kêu vừa dứt. Hai mẹ con hôn nhau không biết mấy cái mà nói. Trường thỏ thẻ:

- Sao má đi lâu vậy ?
- Lâu đâu mà lâu. Mọi khi má đi đến nửa tháng.
- Nhưng mọi khi má dẫn Trường theo.

Đúng như vậy. Lần nào đi với ông Nhì, ông ấy cũng đòi cho được đem bé Trường theo ông mới chịu. Lần đi này, Thăng không hề có ý nghĩ ấy, và nàng cũng muốn tự-do nên Trường bị bỏ quên.

Thu-Vân càng siết mạnh con thêm vào lòng, hôn nó tro-trất rồi hỏi:

- Ở nhà có học hay không ?
- Có má à.
- Còn đàn, đã thạo chuyển dấu nhạc chưa ?
- Má đưa bản nào, con chuyển qua hạ-uy-cầm cũng được hết.
- Giỏi, rán học rồi má mua cho cây đàn điện.
- Má khỏi. Cậu nói tháng sau mua đàn điện cho Trường. Cậu cho bộ xe lửa đó ạ má.

Thu-Vân đoán biết ông Nhì thế nào cũng có đến, mà đến rất nhiều lần. Nhưng nàng không muốn nghe ai nhắc đến ông ấy cả. Nàng làm thính bụi-ngùi rất lâu, đoán hỏi con:

- Dì Tuyết đâu ?

- Ở trên gác, còn dì Nguyệt thì đi xi-nê rồi.
- Chị bếp ?
- Chị bếp cũng đi chơi.
- Thôi con lo gác xe hơi đi, để má lên gác một chút.

Bé Trùng không nói: “Dì Tuyết đang ngủ trên gác”, thế nghĩa là Tuyết đã dậy rồi. Nhưng Tuyết đã không xuống mừng chị về !

Trong suốt mấy hôm ở trên suối sâu, không lần nào Thu-Vân nhớ đến Bạch-Tuyết cả. Nhưng cuộc sống chung ngắn-ngủi với Thăng đã biến-chuyển lòng nàng ở nhiều mặt. Sự biến-chuyển này làm việc âm-thầm và âm-thầm thay đổi quan-niệm của nàng đối với cuộc đời, thay đổi tình-cảm của nàng đối với em, với con mà nàng không dè. Nay về đây, nàng bỗng chợt bắt gặp lòng nàng không còn cảm-tức Tuyết nữa. Nàng leo thang lâu chậm-chậm, nhẹ-nhẹ như sợ em nghe, lòng quặn thương-xót đứa em không may trong bước võ lòng yêu.

Thu-Vân lo lắng. Không rõ Tuyết đang làm gì và sự gặp mặt này sẽ khó chịu vô-cùng; nàng không biết phải nói gì, phải lấy bộ mặt như thế nào khi đến nơi, và tin chắc rằng Tuyết cũng đang lo-sợ như vậy.

Trước đây nàng thẳng-thẳng được khi quyết dứt với ông Nhì để yêu Thăng là vì nàng nghe mình đi đúng con đường của mình, mặc ai nghĩ sao thì nghĩ. Giờ thì thoáng thấy cuộc mạo-hiểm sắp có thể đưa nàng đến chỗ thất-vọng, nàng bị mặc-cảm phạm tội, mặc dầu chưa ai biết gì về nỗi lo-âu cho mối tình của nàng cả. Bị mặc-cảm phạm tội, nàng xấu-hổ với em, làm như là nó đã biết sự thật, rồi trách-móc nàng.

Lên gần tới những nấc thang chót, Thu-Vân càng rón-rén và thiếu điều nín thở. Nàng nghe nhẹ-nhôm khi thấy Tuyết giả-đò ngủ quên vì mệt-mỏi, quyển sách đang đọc dỏ chùng, úp trên mặt.

Cái giây phút khó chịu, cả Tuyết lẫn nàng đều khỏi phải đương đầu. Thu-Vân đứng lặng thinh trước giường của em rất lâu, đoạn nhẹ bước tiến lại ngồi lên mép giường trống bên ngoài chỗ nằm của Tuyết. Tuyết vẫn không nhúc-nhích mặc dầu cho đầu ngủ quên thật, nó cũng phải giật mình vì giường bị lay-động mạnh.

Thu-Vân nắm lấy cổ tay em, siết chặt lại. Nàng không dám cầm bàn tay của Tuyết vì biết thế nào cô cũng siết tay nó vì thương, và nếu rủi-ro nó không đáp lại, nàng sẽ phải tủi thân.

Nàng muốn thấy em có phản-ứng, hất tay nàng cũng được, chớ nó không làm gì hết như thế này thì khổ quá.

Nắm tay em một hồi, Thu-Vân dỏ lệ quyển sách lên. Tuyết vẫn nhắm kín đôi mắt lại. Mà nó ửng đỏ, và Thu-Vân biết rằng nó đang cố nín khóc. Trong gia-đình nàng ai cũng can-đảm cả, nhứt là ai cũng nhiều tự-ái. Chính nàng, nàng muốn gọi em để nói: “Em, chị đã võ-mộng, như thế em sâu làm gì ?” Nhưng không thể nào nàng thú-nhận được cái điều mà chính nàng nuốt không trôi.

Thu-Vân hôn lên trán em rồi áp má vào mắt nó. Nàng làm thình, gác mặt lên mặt Tuyết như cố lắng nghe tiếng nói thầm-lặng của lòng nó theo lối thầy thuốc tây nghe tiếng phổi bằng cách áp tai vào ngực bệnh-nhân.

Nãy giờ nàng chưa buông cổ tay em ra và giờ đây, nàng mò kiếm bàn tay nó. Tuyết đón lấy tay chị rồi tay trong tay, tình-cảm của hai chị em theo cái nẻo đó mà chảy từ người này qua người kia.

Bạch-Tuyết nấc lên một tiếng, chỉ một tiếng ngắn thôi, rồi Thu-Vân nghe má nàng ướt một thứ nước hơi nóng. Nàng ngẩng lên nhìn em một giây rồi ôm chặt Tuyết mà khóc òa:

- Tuyết ơi, chị thương em, chị hiểu em, nhưng chị phải sống !

Tuyết cũng ôm lại chị, tấm-tức tấm-tươi nói:

- Ai cũng cần sống cả, và cái sống của người này khó lòng mà không chạm đến cái sống của người kia. Em không hề hờn giận chị. Nhưng chính vì thương chị mà em đau. Em chỉ lo chị bị thương khi ra khỏi cuộc phiêu-lưu này...
- Nếu có như vậy cũng là một sự trừng-phạt mà chị đáng phải chịu, có gì mà em lo.
- Em lại đau lòng mà thấy chị tàn-nhẫn quá đối với anh Nhì.
- Không, anh ấy biết điều lắm, anh không giận hờn chị đâu.
- Chính vì biết điều, anh phải đau thầm-lặng để cho sự biết điều của anh được đẹp mãi, và chị tàn-nhẫn vì đã làm cho anh đau.
- Nhưng mà chị phải sống chứ ! Tuyết ơi, rồi em sẽ hiểu. Em còn trong-trắng lắm, em nhìn đời một cách đơn-giản lắm trong khi nó phức-tạp và tráo-trở vô cùng.

Cả hai nín lặng giây lâu rồi Tuyết nói:

- Chắc em phải đi làm chị à !
- Sao lại vậy ?
- Trước, anh Nhì anh nuôi vợ là sự thường. Nhưng giờ thì chị đã không là vợ anh nữa thì món tiền mà anh cung-cấp em và Nguyệt, Trường, sao mà em thấy như là em đã ăn mày tiền đó, em mắc-cở lắm.
- Bậy nào, chính chị đã từ-chối nhận tiền. Anh năn-ni tiếp-tục cấp dưỡng nhà này, rồi thì chị nhớ lại mấy năm trước chính chị có giúp anh trong một công-cuộc làm ăn được lời rất nhiều, anh đã chia tiền lời cho chị mà chị không nhận. Thì tiền cấp-duỡng này, cũng có thể xem như là số tiền lời nhận muợn vậy. Em đừng ngại gì hết.

Họ lại lặng thình một hồi nữa rồi Thu-Vân hỏi:

- Chị đi vắng, nhà có nghe thiếu chị lắm hay không ?
- Cố-nhiên là nhiều.
- Chị đã về ... Sài-gòn. Nhưng chị ở đàng Thăng... một lúc... xem sao. Em thay chị coi sóc nhà cửa nhé.
- Sao chị lại không về nhà ?

- Em đã phàn-nàn rằng chị phiêu-lưu, nên chi bây giờ em mới hỏi như vậy. Chị có phải làm nhon-tinh của Thăng đâu. Thăng và chị đã quyết-định ăn ở với nhau như vợ chồng.

Bấy giờ Tuyết đã ráo lệ nơi mắt. Nàng ngồi dậy và nói, giọng vừa can-đảm vừa nhẫn-nại:

- Ai cũng cần sống cả, và ai cũng đều có quyền sống. Thôi vậy.
- Em nè, ông Nhì vợ còn, con sẵn, tiếp tục với ông mới là bậy. Bất-đắc-dĩ chị thoát bằng lối này...
- Không, em đã nhận rằng chị có quyền sống đời của chị ...
- Không phải chị sống không mà thôi, sống theo nghĩa của Âu-châu, tức là hưởng cuộc đời, mà chị cũng cần thoát khỏi một tình-trạng bí như chị vừa nói với em...
- Em nhớ rất có nhiều nơi xin cưới chị kia mà ?
- Phải, nhưng chị không yêu họ, biết sao ?
- Như vậy thì phải chăng là nên *bất-đắc-dĩ* thoát bí bằng cách ung lấy những người đó. Lấy anh Thăng là chị sống, chớ không còn *bất-đắc-dĩ* gì nữa cả.

Đuối lý, Thu-Vân làm thình, đoạn thờ dài, từ-giã em:

- Thôi chị đi đây, em chăm lo giùm Trường, Nguyệt và nhà cửa.

*

* *

Chị,

Trưa nay thứ bảy, chắc anh Thăng và chị rảnh-rang. Em đã lấy bốn vé chiếu bóng và quyết mời anh chị đi giải-trí với cả nhà một lần.

Kỳ quá, ít ra cũng chánh-thức biết nhau chớ, sao lại như lén-lúc thế này ? Gặp anh Thăng, em biết xem ảnh là gì.

Nếu anh Thăng hoặc chị đã lỡ hẹn với ai, xin hãy hủy bỏ đi, vì buổi gặp mặt này rất cần, vì lẽ đã nói trên.

Tuyết.

T.B. Ta xem rạp thường-trực Vĩnh-Trường, phim Source de feu.

Thu-Vân đọc xong thư rồi vút qua cho Thăng. Họ đang ăn cơm tại một hiệu cơm Ấn-độ ở Chợ-cũ.

Từ hôm về Sài-gòn đến nay, mỗi bữa họ kéo nhau đi ăn cơm ở ngoài, hết hiệu này đến hiệu khác, và ném qua đủ các lối nấu của các dân-tộc, tây, tàu, ta. Khi họ ăn tới cơm Ấn-độ thì Thu-Vân cả-quyết đòi trở lại tiệm cà-ry này hoài, lấy lẽ rằng cà-ry Ấn-độ ngon lại không ngán.

Sự thật thì nàng bị mặc-cảm. Trong khi nàng khó chịu trước sự tò-mò của người chung quanh, nhột-nhật vì đoán nghe lời phê-bình không thiện-cảm mà họ xầm-xì

với nhau, thì Thăng cứ dửng-dung như không nghe thấy gì hết, hay như là bất-kê dư-luận của bất-kỳ ai.

Một hôm đôi bạn đưa nhau vào một trà-thất, và Thu-Vân rất khổ tâm mà phải chường mặt ra phía trước vì các bàn sau đã có người choáng hết rồi. Len-lỏi giữa các bàn, nàng mất cả tự-tin và vương chân, vương cẳng như một cô gái què nhút-nhát phải bung nước ra cho khách đến coi mắt cô.

Thiên-hạ ác lắm ! Họ nói to lên ý-nghĩ của họ, không thương-xót người bị phê-bình tí nào: “Chà, mới câu được thằng bé con !”, hoặc: “Tiên non Bông hạ-san tụi bây ơi !” hay ác hơn nữa: “Cu cậu nên tập ngoáy trầu đi để mà phụng-sự thì vừa”.

Về vấn-đề này, xã-hội phân ra làm ba hạng người. Hạng thứ nhứt rất hãnh-diện được một người bạn đời trẻ hơn mình đến hai con giáp. Đó là hạng không cần liêm-sĩ mà chỉ nghĩ đến thích-thú riêng của họ. Hạng thứ nhì rất sợ lối-bịch, rất sợ miệng đời, bị bó-rọ trong khuôn-sáo, cảm-nghĩ một cách trưởng-giả theo thường-tình, Thu-Vân thuộc vào hạng này. Còn hạng thứ ba thuộc vào một loài giống riêng biệt không hãnh-diện vì sự lối-lãng nhưng tin rằng những việc kỳ-cục họ làm, là đúng nên không thềm sợ ai cả. Cái loài đó là văn-ngệ-sĩ mà Thăng là một mẫu điển-hình.

Không, Thu-Vân thấy mình không đủ bản-lãnh yêu bất-chấp miệng đời ngay trong ngày đầu trở về Sài-gòn. Trước đó, nàng quên nghĩ rằng họ không thể chỉ yêu nhau trong nhà. Nàng đã nhớ lại câu chuyện của một người bạn của ông Nhì, và thường bần-khoản đi tìm ra cho được một mẹo tài-tình như người bạn đó.

Ông ấy bằm chín tuổi, nhưng lại có một cô tình-nhân mười chín xuân-xanh. Mỗi lần hai người đi ra ngoài với nhau thì ông ta nài-nỉ cô bạn xách theo một cái giỏ đựng đầy những vật lặt-vặt và choàng lên người cô một chiếc áo che thân. Như thế kẻ qua đường ngỡ là hai vợ chồng, ít chú ý, ít xâm-xì hơn là khi họ đoán hai người là nhon-tình với nhau.

Thăng và nàng là đôi vợ chồng, nhưng mà cũng còn chênh-lệch quá; nam cao niên hơn nữ, như trong cặp của ông bạn nói trên, xem còn được, chí như nữ già hơn nam thì thật nó làm sao ấy !

Thăng đang bị cay chảy nước mắt đầm-dề phải húp nước me cho đỡ khó chịu nên chàng không vội đọc thư.

- Nó mời mình đi xi-nê, Thu-Vân nói.
- Nó nào ?
- Bạch-Tuyết.

Thăng ngẩng lên cười, mặt mũi ướt đầm mồ-hôi và lệ. Chàng hỏi:

- Dẹp Bạch-Tuyết với bầy chú lùn lại. Thu-Vân có biết tại sao người Ấn-độ họ ăn ớt tọng vậy hay không ?
- Vì họ là Chà-và.

Đôi bạn cười xòa sau câu đáp kỳ-dị đó. Thăng giảng:

- Kể ra thì người Ấn-độ cũng giỏi về khoa cơ-thể và khoa sinh-lý. Họ biết rằng vị cay chộc hạch nước miếng làm việc nhiều, và nước miếng lại làm cho miếng ăn ngon hơn lên.
- Giỏi về khoa-học như vậy, nhưng sao họ lại dốt về nấu ăn ?
- Dốt đâu mà dốt, họ nấu cà-ry ngon nhứt thế-giới đó chớ.
- Nhưng mấy ngàn năm rồi mà chỉ biết nấu có một món cà-ry và không sáng-chế thêm được món nào cả.

Một cánh tay màu nâu, đầy lông lá, đưa thêm vào bàn ăn của họ một đĩa thịt dê mà Thu-Vân đã gọi thêm.

- À, thấy cánh tay chú Hắc-quỳ, nhớ lại cô Bạch-Tuyết. Cô ấy mời ta đi xi-nê hả ? Chùng nào ?
- Trưa mai. Mà cấm không được từ-chối.
- Cô em vợ độc-tài ghê ! Thu-Vân nè, Tuyết có buồn lắm không ?
- Cố-nhiên. Nhưng nó can-đảm lắm.
- Tại sao nó lại mời ta đi xi-nê ?
- Ai biết đâu.
- Đáng lý ra ta phải mời nó.
- Nó mời ban ngày, tức là cố-ý để Trường ở nhà. Chắc nó cần nói gì.
- Nếu cần nói gì, ai lại nói trong rạp xi-nê.
- Thì Vân cũng đoán vậy thôi.
- Ghê quá, cuộc gặp mặt này thật đáng sợ.
- Thua nó à ? Nếu phải sợ là nó chớ nào phải Thăng.
- Nhưng Thăng lại sợ. Không yêu nó, không tội gì. Nhưng bắt cóc chị nó thì phải biết.
- Tại sao Thăng lại không yêu nó ?
- Nào ai biết đâu. Cũng như người Ấn-độ, tại sao họ không thích nấu các món ăn khác, thật là hoàn-toàn bí-mật, không hiểu được.

Ngồi chờ cho ly sữa dê nguội hẳn, Thu-Vân xem kỹ từng bức một những tấm tranh treo trên vách hiệu ăn này. Đó là những bức tranh sặc-sỡ theo lối tranh nhãn bao nhang hay nhãn bao vàng bạc của Trung-hoa, nhưng cảnh là cảnh xứ Thiên-trúc. Nàng nói to cảm-tưởng xem tranh của nàng:

- Cảnh Ấn-độ sao mà có cái gì khô-khan cằn-cỗi trong ấy, không như cảnh nước Tàu. Thuở còn bé, Thu-Vân nhìn một bao nhang thì tức-thì một thế-giới thần-tiên hiện ra dưới những mái sứ cong-cong bên sườn núi. Cảnh Phật Trung-hoa nghe cũng an-ủi vỗ-về hơn cảnh Phật của Ấn-đô, mặc dầu Phật Thiên-trúc mới thật là Phật.

- Tại Thu-Vân nhiệm Tàu. Lúc Thăng mới nghiên-cứu cổ-học La-Hy cũng thế, thấy là khô-khan lắm, trong khi người Ý và người Pháp thấy nó rất nên thơ. Lần lần nhiệm được những tế-nhị sâu kín của nó, Thăng mới thương-thức được vẻ đẹp của văn-minh cổ-thời của Địa-Trung-hải.
- Thăng nè, có lẽ Thăng nói đúng. Hồi Vân mới ăn ở với ông Nhì, Vân cũng nghe ông ấy khô-cằn lắm ...
- Nhưng giờ thì nghe ông nên thơ ?

Thăng hỏi câu ấy rồi bật cười, không ghen tức, vì tin chắc rằng Thu-Vân không hối-tiếc đã buông già, bắt trẻ. Thu-Vân cũng cười xòa rồi cả hai quên câu chuyện ấy vì bấy giờ hai thực-khách Ấn-độ ở bàn bên, cãi nhau khá kịch-liệt và khá to khiến họ phải buộc lòng nghe những câu á-ri, á-ra dài bất-tận của họ.

*

* *

Từ hôm đi suốt Sâu về đến nay, đôi bạn đã giao-hẹn với nhau là không đọc báo hằng ngày. Họ muốn chặt đứt cây cầu nối liền đời họ với cuộc sống bên ngoài, để chui trốn trong cái vỏ hạnh-phúc của họ, mà khỏi bị thời-sự quấy-rày.

Vì thế họ không biết rạp Vĩnh-Trường hôm nay chiếu phim gì. Thu-Vân vừa đánh phấn vừa nói:

- Con Tuyết nó quên hẹn với ta ở đâu, rồi làm sao mà đi.
- Thăng thì cứ lo phải xem một phim cũ. Vai trò của các rạp thường-trực là cho người ta thêm-xực.
- Cũ người mới ta...
- Thăng nói lộn, chính ra là sợ phải xem một phim đã xem rồi.

Họ nói vừa tới đó thì Tuyết và Nguyệt đến nơi. Tuyết dừng chon nơi ngưỡng cửa, bùi-ngùi rất lâu. Chính nơi đây mà ba tháng trước cô gái ngay-thơ là nàng đã đón nhận sự mát lạnh của ngọn gió đầu mùa của tình-yêu. Ba tháng ! Chỉ mới có chín mươi ngày thôi, sao mà nghe lâu như thiên-vạn-kỷ và không biết bao nhiêu là biên-cổ ngoài cuộc đời và nơi lòng người đã xảy ra trong mười hai tuần-lẽ ấy.

Nguyệt chạy vào trước, đi tuốt vô buồng, không chào hỏi ai cả, cũng không bõ-ngõ ngượng-nghịu chút nào. Cô nàng liếng-thoảng hỏi-thức:

- Đại đi chị Hai. Đã gần bắt đầu buổi chiếu thứ nhì rồi. Em ghét phải xem lúc nửa chừng lắm !

Không day lại, Thu-Vân nhìn vào tấm gương của bàn phấn mới sấm đẽ ngó em mà hỏi:

- Con Tuyết đâu ?
- Chỉ ở ngoài trước é.

Thăng đã sửa soạn xong trước đó rất lâu. Chàng vội-vã bước ra ngoài, nói to khi thấy Tuyết còn đứng nơi ngưỡng cửa:

- A, chào cô khố-chủ xi-nê, dì cứ vô chớ, còn phải đợi Thu-Vân lâu lắm. Thu-Vân đánh phấn từ hồi đúng Ngọ đến giờ mà chưa xong.

Tuyết cười và bỏ được sự ngại-ngùng khó chịu.

- Dì tưởng tôi nói quá sao mà cười, Thu-Vân đánh phấn lâu thật đó. Đòn bà rắc-rối thật.
- Không, em cười vì nghe anh kêu em bằng dì.
- Chớ kêu bằng gì ? Tôi nhớ lúc còn bé, ở nhà quê, tôi nghe họ kêu như vậy. Hay là Tuyết cho tôi gọi bằng em như ...

Chàng muốn nói: "... như trước" nhưng nín kíp. Hai tiếng ấy nhắc-nhở chuyện đã qua và chắc-chắn sẽ làm cho Tuyết buồn.

Cô nữ-sinh trường Marie Curie đoán hiểu được mấy tiếng bỏ dở ấy và bỗng dưng nhớ lại những gì cô vừa quên. Buồn đầu-dầu, cô nhìn qua căn buồng, thấy sự thay đổi rồi nói, giọng đầy đau-khó:

- Chị Hai khéo-léo tay chơn quá. Mới có mấy ngày mà căn buồng này có sinh-khí và sạch-sẽ như ở đặng nhà.
- Phải đó, chị Hai em là bà nội-trợ số-dách. Hôm đầu chị ấy tảo-thanh buồng trong rồi hôm sau cất binh ra tảo-thanh luôn buồng ngoài này. Bao nhiêu chuột, dán và bụi đều bị chị đánh cho tan-tành xiu-oách hết.

Bấy giờ Thu-Vân đã xong và bước ra ngoài với Nguyệt. Bạch-Tuyết lặng người đi khi trông thấy chị Thu-Vân đẹp bằng ba ngày thường, có lẽ nhờ được thỏa-mãn trong tình yêu.

- Cho anh chị xem phim gì đó Tuyết ? Nàng hỏi.
- Một phim thường vậy thôi.

Nhưng Thu-Vân bắt chọt được một sự hóm-hỉnh trong câu đáp uể-oải của Tuyết và đoán rằng Tuyết có một bí-mật gì muốn giấu, mới cố-tình đưa nàng và Thăng vào rạp chiếu bóng hôm nay.

Thế rồi họ đồng hè nhau đi. Tuyết đã đòi hỏi gặp mặt để được sự giới-thiệu chánh-thức cho khỏi bỡ-ngỡ về sau, nhưng rồi khi gặp nhau, không ai làm công việc ấy và chính nàng cũng không năn-nỉ sự giới-thiệu đó. Trong những gia đình có sự lộn-xộn về tình-yêu, về hôn-nhơn như thế, người ta ngầm hiểu mọi việc và nhẫn-nại nhận mọi tình-thế, là vì một cuộc cung-xung tư-cách hay một cuộc giới-thiệu rất bẽ-bàng.

*

* *

Xem gần hết phim họ mới hiểu thâm-ý của Bạch-Tuyết. Không bảo nhau mà cả Thăng lẫn Thu-Vân đều nghĩ như nhau rằng Bạch-Tuyết không đến để bé con quá như họ đã ngỡ. Đây là một cô gái thâm-sâu như một người có tuổi.

Mặc dầu phim thực-hiện một cách rất là ba xu, cả hai đều chú-ý đặc-biệt đến buổi xem chiếu bóng ấy vì nội-dung triết-lý của phim và vì mối tương-quan giữa chuyện phim và chuyện của họ.

Phim kể câu chuyện này: “Nhơn xem một pho tượng nhỏ bằng vàng khối nguyên-chất, một thanh-niên bông nhớ đến một huyền-bí bí-mật kia ở trong rừng sâu mà người ta đồn rằng đầy đầy nhưng pho tượng như thế.

“Bị óc phiêu-lưu mạo-hiểm và bụng tham vàng thúc-đẩy, thanh-niên quả-quyết đi thám-hiểm vùng nói trên. Một cô gái người yêu của chàng ta, nhứt-quyết đòi đi theo bạn.

“Đó là một vùng hiểm-trở, và rừng-rú sâu-uất, núi non chập-chùng và khi đôi bạn xâm-nhập được vào trong thì họ gặp những con người dị-tướng. Bọn này bắt ngay thanh-niên nhưng không đếm-xia đến thiếu-nữ.

“Thanh-niên bị bắt vào trước mặt một vị nữ chúa vô cùng xinh đẹp, và nữ chúa tỏ tình thật rằng thấy dạng chàng ta, nàng đem lòng yêu nên mới mời vào một cách không lịch-sự như thế.

“Nàng van-lon cầu-khẩn chàng hãy ở lại với nàng rồi đôi lứa sẽ xe-tơ kết-tóc với nhau. Ban đầu chàng thanh-niên phản-đối kịch-liệt vì sợ cái chuyện lạ-lùng, và vì tim chàng đã có chủ. Nhưng rồi trước sắc đẹp ghê hồn của vị nữ-chúa, chàng xiêu lòng lần lần.

“Một hôm, tình-cờ thanh-niên lạc bước vào một phòng kia trong đền của nữ chúa và kinh-ngạc hết sức mà thấy một thanh-niên giống hệt chàng ta như hai giọt nước, đang nằm dài trên một chiếc bàn đá, mắt nhắm như ngủ.

“Chàng bước đến lay thử thì mới hay thanh-niên đã chết lạnh từ lâu. Chợt thấy tấm lác đeo nơi cổ tay thanh-niên, chàng đọc thử thì lạ thay thanh-niên ấy có tên y hệt như tên của ông cố của chàng.

“Chành nhớ ra một huyền-sử của gia-đình chàng rồi rưng-rời cả tay chơn. Tương truyền rằng ông cố của chàng ngày xưa đã đi thám-hiểm ở một vùng huyền-bí kia lúc đó bà cố chàng mới hạ sanh người con trai đầu lòng (tức ông nội của chàng) rồi mất-tích luôn.

“Vừa lúc ấy thì nữ chúa cũng đến nơi. Nàng hoảng-sợ và tức-giận hết sức vì nàng đã cấm người yêu của nàng vào đây.

“Nhưng việc đã lỡ rồi, nàng đành phải thú-thật mọi việc.

“Nàng là người đòn-bà mà nếu không có phép màu, đã đầu bạc răng long rồi. Nàng sống đã trên một trăm năm và thuở xuân-xanh, nàng đã tìm được một lửa trường-xuân ở đây, nên mới được trẻ đẹp mãi như thế.

“Thuở ấy, nàng đã cầm giữ ông cố chàng ở lại khi ông này tò-mò vào đây thám-hiểm. Ông mang bệnh chết đi năm sau đó và nàng thương tiếc quá mới ướp xác ông, chung-bày trong phòng đặc-biệt này để mỗi ngày đến ngắm cho đỡ buồn.

“Từ mấy hôm nay, người yêu của chàng thanh-niên đã lặn-lội tìm kiếm dấu-vết chàng. Nàng tìm được và hôm nay đột-nhập vào đền, và lạc bước vào phòng này giữa lúc nữ-chúa đang kê-lễ sự tình. Nàng bước đến xỉ vào mặt nữ-chúa mà rằng:

“- Mi đã già quá rồi, đâu còn có thể yêu nữa !

“- Ta già ? Nữ chúa cười khanh-khách lên rồi vừa lúi lại một miệng hang kia, vừa hỏi thêm:

“- Hiện giờ ta đã trẻ đẹp hơn mi rồi, nhưng muốn mi xấu-hỗ thêm, ta sẽ đẹp hơn ra cho mi xem.

“Nói rồi nữ-chúa đọc lên một câu thần-chú, tức thì một lưỡi lửa to từ miệng hang bốc lên liếm lấy cả người nữ chúa. Nữ chúa hát vang rân để ca-tụng ngọn lửa thần cứ thỉnh-thoảng rửa nhan-sắc cô ta cho nó tươi-tắn thêm, và cô ta sẽ trường-xuân bất-tận...

“- Hỡi ngọn lửa thần, thiếu-nữ kêu gọi, lửa tạo làm chi cái vỏ ngoài gọt-gặm để che giấu một quả tim già cỗi ? Hãy thâu phép lại đi !

“Kỳ lạ thay, vị nữ chúa mà nhan-sắc đã thi bèn cùng tuế-nguyệt ấy bỗng-dưng còm lụng xuống rồi da mặt cô ta mang đầy lằn nhăn. Ngọn lửa tấp đến đâu là cô ta già đến đó và tới một giây phút kia thì nữ chúa hóa ra một bà lão tóc bạc răng long.

“Nữ chúa roi lệ mà than: “Trời ơi, một trăm mùa đông đã dừng bước không xấp đến thân ta, rồi giờ đây một trăm mùa xuân bỗng bỏ ta mà vụt bay đi trong chốc lát. Chàng ôi ...”

“Nữ chúa than chưa dứt lời thì ngã quy xuống và trút linh hồn.”

Cái cảm-giác ghê-rợn của phim “Source de feu” này vẫn còn đeo-đuổi theo đôi lứa mãi đến lúc họ về tới nhà, sau một bữa ăn buồn tẻ ở hiệu.

- Mi đã già quá rồi, để còn có thể già nữa !

Thu-Vân cứ văng-vẳng nghe câu mắng nhiếc trên đây và có cảm-giác rằng em nàng đã mượn miệng của người nữ diễn-viên trong phim để mắng nàng: “*Không, mình chưa già, tim mình chưa cần-cỗi !*” Tất cả ý-thức, tất cả lương-tri của nàng đều kêu lên thể trong một cuộc phản-đối câm-lặng đượm nhiều sợ-hãi. “*Không, mình chưa già, tim mình chưa cần-cỗi !*” Thâm-tâm Thu-Vân gào thét thẳm lên một cách tuyệt-vọng, vì nàng sợ không ai thềm nghe, thềm tin, vì chính nàng cũng không tin như thế cho lắm.

“Ta già ư ?” Thu-Vân ngẩn người như vừa nghe một tiết-lộ bất-ngờ.

Không, mình chưa già, vì chiều hôm qua đi dạo phố với Thăng, tim mình đã bị ai nắm mà vụn như người ta vắt vải ướt cho ráo nước, khi Thăng gặp một cô bạn gái rất xinh-đẹp của Thăng, cô ấy đã yêu Thăng, mình tin chắc như vậy vì bản-năng phụ-nữ đã dạy mình tế-nhận từ một cái chớp mắt nhỏ kia. Khi cô ấy đi rồi, quả Thăng xác-nhận điều đó, và mình nghe rõ trong giọng nói của Thăng có rất nhiều cảm-tình mà Thăng dành cho cô gái ấy.

Không, mình chưa già ! Mình nghe cần tình-yêu của Thăng lắm, ghiền tình yêu của Thăng như ghiền chất ma-túy. Nếu giờ không có Thăng, tim mình sẽ héo-hon đến thế nào ?

Thăng thì cũng thần-thờ từ lúc ra khỏi rạp chiếu bóng. Hình ảnh người nữ chúa hóa già dưới lưỡi lửa sao mà rùng-rợn thế. Đành rằng người đờn bà nào rồi cũng sẽ già

hết, và một bà già, không ghê tởm đâu, nhưng bước đi tới của cái già, khi nó diển ra trước mắt ta, làm cho ta sợ-hãi quá. Cái già lằn với năm tháng quen mắt nên không ghê, đến như lớp da đương thẳng-thớm bỗng nhẵn lên, cái ngực đàng no tròn bỗng sụp xuống như bị địa-chấn, sao mà cứ thấy nhòm-nhòm.

Chàng lén-lén nhìn trộm Thu-Vân tường-tượng thấy một bà cụ Thu-Vân da dòn má hóp cùng đi với một người đờn-ông chỉ mới đứng tuổi thôi là chàng.

Bỗng-nhiên Thăng tế-nhận được tất cả giả-dối của tiểu-thuyết và của cả người thật nữa. Họ luôn-luôn bảo yêu vì nết, vì hạnh, vì cái này, cái nọ, cái kia đủ thứ, nhưng thử hỏi trai có yêu bà già có nết được chẳng và gái có yêu ông cụ đại-đức mà răng long được chẳng ? Chung-quy, người ta chỉ yêu vì sắc thôi, tất cả những thứ khác đều là phụ-thuộc rất ít đáng kể, nhiều khi không đáng kể.

Đến tối, nhìn Thu-Vân tập thể-dục trước khi đi ngủ, nhìn những bắp thịt rắn-chắc đôi khi co lại tròn như cái trứng vịt, nhìn sự nhẹ-nhàng của Thu-Vân mỗi khi nàng nằm ngửa, tay đưa thẳng lên khỏi đầu rồi ngồi dậy, chắm đầu bàn tay đung đầu bàn chon, Thăng quên ngay bà cụ Thu-Vân thoáng thấy viễn-ảnh hồi chiều.

Những hình-ảnh đó đã len-lỏi vào tiềm-thức của chàng rồi và từ đây thỉnh-thoảng nó lại len-lén xuất-hiện trở ra để dọa-nạt chàng. Tình yêu của chàng, yêu bóng vía, sẽ sợ-hãi rụt-rè cho đến một khi kia thì nó sẽ bôn-đào.

Thu-Vân tự-nhiên đã tế-nhận những biến-đổi tâm-trạng của bạn nên vô-cùng kinh-sợ cho tương-lai hơn hôm ở trên Suối Sâu nữa. Vì thế mà trong buổi tập thể-dục đêm nay, nàng cố-gắng hơn mọi hôm, làm như sự cố-gắng một đôi lần giúp nàng trường-xuân được mãi mãi.

Có những người nghe quảng-cáo rằng một phim nào đó chỉ chiếu một lần chót nữa thôi, vội xem cho mãn-nhãn, kéo rồi không được xem nữa. Có những người nghe tin chánh-phủ không cho nhập-cảng một thứ trái cây nào đó nữa, vội mua mà ăn cho đến ón ngược ra kéo không có mà ăn nữa. Và có những người nghe mình không bao giờ còn dịp yêu nữa, cố bám-níu vào mối tình đang có, bám-níu một cách quyết-liệt và tuyệt-vọng, như một kẻ rơi xuống hố sâu, may vó được một cội cây già, cố níu cho chặt không thì sẽ không còn gì nữa cả...

*

* *

Từ đầu trong đường Nguyễn-Du, Thăng đi bộ ra vườn Tao-Dàn. Hôm nay chàng chỉ có một giờ Công-dân giáo-dục, về sớm, nên cứ chăm-rãi mà đi trên vỉa hè.

Đến trước vũ-trường Ma Cabane bỗng chàng hoảng lên, nhưng không kịp có phản-ứng nào. Chiếc xe láng như sơn-mài của ông Nhì từ trong vườn Tao-Dàn đâm ra, đã đậu lại nơi đường Trương-Công-Định. Ông Nhì bước ra khỏi xe thật lẹ, chạy băng qua đường khiến Thăng không còn biết trốn đi đâu nữa cả. Chạy thì thoát ông, nhưng lại sợ cảnh-sát bắt, vì một kẻ khi không mà chạy thì rất khả-nghi.

Thăng không biết mình sợ cái gì. Chàng thấy là ông Nhì không có quyền, và chàng không làm gì phạm pháp-luật của loài người và pháp-luật của trời cả. Tuy nhiên chàng cứ sợ.

Khi đến trước mặt chàng, ông Nhì chìa tay ra mà nói bằng tiếng Pháp:

- Rua Thăng !

Chàng nghe thấy trong mắt ông ta, trong lối đưa tay của ông và trong giọng nói của ông cái gì có vẻ rất "paternel". Người đối-thoại với chàng đang nói tiếng Pháp, nên chàng cũng nghĩ bằng tiếng Pháp, và tĩnh-từ paternel cũng khó mà dịch ra tiếng Việt nên chàng không định dịch cho chàng nghe.

Thăng hoàn-hồn và chợt nhận rằng mình đã hiểu lầm hôm nọ, trước quán K.S. . Ông Nhì hỏi:

- Còn buổi trăng-mặt ấy có vui không ?

Ông Nhì không có vẻ gì hờn nữa cả, nhưng Thăng cứ ấp-úng không đáp được. Cuộc đối-thoại biến thành cuộc độc-thoại:

- Anh Thăng nè, tôi hỏi thật anh, anh yêu Thu-Vân thật-tình hay chỉ qua đường cho vui ?...
- Chính anh tỏ tình trước hay Thu-Vân ?
- Thu-Vân có do-dự khi anh tỏ tình hay không ?
- Nhưng thôi, mỗi người chúng ta, ai cũng có số cả. Tôi chỉ lo rằng Thu-Vân sẽ phải khổ. Anh có hứa được với tôi rằng không bao giờ làm khổ Thu-Vân hay không ?
- Tôi xin hứa.
- Cám ơn anh. Mặc dầu vậy tôi cứ lo, *parce que ce décalage...*

Nãy giờ ông Nhì nói tiếng Pháp, và theo bản-năng, Thăng dịch ngay trong trí chàng những lời bằng ngoại-ngữ ấy. Nhưng ý-nghĩ đầu "paternel" của chàng, và mấy lời cuối-cùng của ông Nhì, chàng không dịch. Chàng thích cảm-nghĩ qua ngoại-ngữ vì hai cái ý ấy cảm-nghĩ nó bằng tiếng Pháp, thấm-thía hơn.

- Thôi, tôi phải đi đây...

Ông Nhì siết tay Thăng rồi trở qua bên kia đường. Thăng nghe nhẹ-nhõm người, nhưng lạ-kỳ thay, cũng lúc ấy chàng lại nghe lòng nặng trĩu một tình-cảm hỗn-độn khó phân-tích vô-cùng.

Thu-Vân không còn là trái cấm nữa. Thu-Vân đã hoàn-toàn thuộc về chàng từ khi hai người bước chon lên xe để đi Suối Sâu. Biết thế ! Nhưng giờ cuộc đàm-thoại với ông Nhì đã xác-nhận một điều mà chàng quên nghĩ tới.

Chàng còn yêu Thu-Vân, yêu như ngày tình chàng mới chớm nhưng khi Thu-Vân không còn là trái cấm nữa, rõ-rệt là không còn nữa, bỗng nhiên chàng nghe hết si-mê người đòn-bà đúng tuổi mà chàng đã có thể đau tương-tư nếu không được nàng.

*

* *

Bống Thu-Vân nghe ón lạnh nơi xương sống. Không, nàng lắng nghe kỹ thì sự ón lạnh chạy dài theo hai bắp thịt lưng nằm ở hai bên xương sống.

Trời đang giữa trưa, nắng gắt, và trong nhà nực như trong lò. Bống con lạnh đùng đùng tràn đến cấp tốc như mưa rào. Gắng gượng không được nữa, Thu-Vân đi nằm, và trùm mền lại.

Lạ quá, trùm mền, nàng nghe sướng như đang giữa mùa lạnh. Bắp thịt ở hai bên xương sống nàng như có ai nắm mà bóp mà vắn lại. Nàng muốn cưỡng, nhưng người cứ run bắn lên. Nàng kéo gối tấn sau lưng, tưởng làm thế thì đỡ lạnh, nhưng không ăn thua gì cả.

Sự rung-chuyển ấy kéo dài suốt cả giờ, rồi khi thân-thể nàng an-ôn trở lại, hết lạnh lưng nữa thì nàng nghe nóng sốt hừng-hực và đầu thì nhức như ai kẹp nó lại bằng hai gọng kềm.

Thăng đi dạy về, thấy Thu-Vân bút cả áo ngoài, áo trong, nằm trần trên nệm, mền gối vãi nùi một bên. Mặt Thu-Vân đỏ rần và mắt đỏ hào-quang.

- Thu-Vân sao thế ?

Chàng vừa hỏi vừa ngồi xuống giường rò trán bạn và nói:

- À, sốt, sốt rồi ! Thăng đã hơi lo điều này, nhưng không khỏi, có phải Thu-Vân đã nghe ón lạnh sau lưng hay không ?
- Phải, nhưng sao Thăng biết rõ như vậy ?
- Thu-Vân bị sốt rét rừng chớ không có gì lạ đâu. Hôm trên Suối Sâu, thấy lớp lá ú dưới cây cối sàu-uất, lại ngủ không mùng, Thăng đoán thế nào cũng có đũa phải sốt rét rừng. Nhưng cũng dễ trị thôi.
- Cho Vân miếng nước.

Thăng quên nghĩ đến bạn chàng khát nước ghê lắm, đợi bảo mới đi làm. Chàng nói:

- Thu-Vân hôi miệng không ăn gì được đâu. Bệnh này Thăng có mắc một lần hồi còn be, và một lần ở La-mã, bên ấy mằm rét rừng cũng dữ lắm, nên Thăng biết rõ. Thôi, Thăng đi ăn cơm một mình rồi mua thuốc ký-ninh về cho Thu-Vân uống vài hôm là khỏi ngay.

Thăng không đỡ Thu-Vân dậy uống nước, cũng không đón lấy tách nước để mà đẹp cất. Từ lâu chàng đã quen được Thu-Vân sẵn-sốc và quên rằng chàng có bốn-phận sẵn-sốc Thu-Vân.

Thu-Vân vào nhà này thì nửa tiếng đồng hồ sau đã bắt tay vào việc, lo thu dọn không biết bao nhiêu là món đồ vứt bừa-bãi khắp nơi. Từ đó vì bản-năng đòn-bà và cũng cố ý làm cho Thăng cần nàng, Thu-Vân cứ tiếp-tục để tâm đến từ hột bụi trên bàn cho tới chiếc nút áo đứt chỉ của Thăng. Không bận-tâm đến các chi-tiết đó, Thăng mặc-nhận sự sẵn-sốc mà chàng thấy là tự-nhiên.

Thu-Vân tủi thân khóc, nước mắt tự-nhiên trào lên. Nàng nhớ lại những năm chung sống với ông Nhì, hễ động nàng đứt tay một chút là y như ông ấy cuống lên; ông xít-xoa, ông đau-đón cái đau của bạn, ông sốt ruột mỗi lần thấy nàng nhăn mặt.

Ông Nhì đã chinh-phục nàng, nhưng khi được rồi, ông vẫn tiếp-tục thường-xuyên sự chinh-phục ấy, chắc-chắn là để củng-cố tình yêu, nhưng cũng vì ông tốt bụng thật tình, yêu mến không bờ bến.

Khi Thăng ra đến cửa, chàng nghe một tiếng nấc ngẩn của bạn. Vội-vàng trở lại, chàng cúi xuống hôn lên cái trán nóng như vừa hơ lửa của Thu-Vân rồi nói:

- Thu-Vân can đảm mà chịu nổi thì nó sẽ qua, không sao đâu, Thăng biết rõ như thế.

Không, Thăng không ý-thức gì cả. Chàng là một cậu bé con chưa biết làm chồng, mà cả đến làm tình-nhơn cũng không xong. Thu-Vân òa lên mà khóc, toàn khắp thân-thể rung-chuyển như khi sớm bị cơn sốt rét hành-ha nàng.

Thăng không biết làm sao để an-ủi bạn. Con trai còn vụng-về quá, mặc dầu hấn ngỗ hấn đủ kinh-nghiệm, mà mặc dầu hấn thương yêu thật-tình.

Ăn cơm xong, lại nhà thuốc gác để mua ký-ninh, lâu-lắc thế mà về đến nhà, Thăng vẫn còn thấy bạn khóc. Khóc lại càng làm cho Thu-Vân nhức đầu thêm và hai cái nhức đầu nhập một hành-hạ nàng dữ quá nên nàng lại càng khóc.

Con trai nóng tính lắm nên Thăng tức-giận như một ông cha mất nhân-nại khi một đứa con khóc mãi dỗ không được. Chàng nói:

- Thôi, nín đi chó, để uống thuốc !

Sự hôi miệng vì sốt rét, Thu-Vân bỗng nghe nó không hôi xằng không bằng giọng nói của Thăng. Không, nàng thấy khong còn gì nữa và không thiết uống thuốc nữa. Giờ mà có chết cũng chẳng hối tiếc gì.

Tối hôm đó, nhà buồn như đám ma. Thu-Vân đã thôi khóc từ lâu nhưng nhứt-định không nói gì cả mặc dầu Thăng đã nguôi cơn tức dỗ ngọt nàng. Thăng giận lấy, lấy sách ra đọc, và cũng thế không thèm hỏi thăm bạn nữa. Rõ là trẻ con.

Thăng thức như vậy cho đến một giờ khuya thì bỗng nghe chiếc giường đều rung-động. Ban đầu chàng ngỡ Thu-Vân cựa mình. Nhưng sự rung-động kéo dài rất đều nên chàng day lại thì mới hay Thu-Vân lại lên cơn ón lạnh nữa.

Lúc ở La-mã, chàng có bị sốt rừng cứ ba một lần nên thấy là biết ngay rằng cơn bệnh của bạn lại tái-hiện, nhưng không rõ nó sẽ làm cứ hai cứ ba đây. Nhưng hai hay ba gì cũng đều nặng cả.

“Khổ quá ! Chàng lắm-bấm than. Đã thế mà lại không chịu uống thuốc”.

Biết rằng không thể làm gì được, trong khi lên cơn, Thăng bấn-hấn bó-hó. Chàng đi tới đi lui, trông cho cơn rét của Thu-Vân qua. Nó qua, nửa tiếng đồng hồ sau đó, và Thu-Vân bắt đầu sốt trở lại.

Chàng vạch mùng chun vô rờ trán bạn và hỏi:

- Chuyển này nghe nóng hơn chuyển trước hay cũng thế ?

Không nghe Thu-Vân đáp, chàng áp má vào mặt nàng để nghe hơi thở của nàng. Thu-Vân thở kêu như ống bê lò rền và hơi nóng trong mũi nàng bay xa nghe hùng-hực như lửa rê-sô.

Thăng nắm vai bạn mà lay, ban đầu nhẹ-nhẹ, lần lần mạnh đến nỗi chàng hiểu ngay rằng Thu-Vân đã mê-sảng vì có hồn bao nhiêu cũng phải phản-đối khi bị lay như thế.

Hoảng lắm. Thăng mới nắm trái “boa” mà bóp. Ngọn đèn chong tắt và đèn lớn sáng lên. Chàng nhìn bạn thì thấy mặt Thu-Vân đỏ rần. Không còn suy-nghĩ gì lôi-thôi, Thăng vội nhảy xuống giường, mặc luôn bộ đồ ngủ, chạy ra cửa mà chàng quên đóng.

Mười lăm phút sau, anh chồng tập-sự về nhà, trên xe có một vị bác-sĩ quen. Ông ấy vừa lấy ống nghe ra khỏi chiếc va-ly nhỏ, vừa vén áo bệnh-nhân đặt nhiệt-kế, vừa hỏi:

- Chị ấy nóng từ bao giờ ?
- Từ trưa hôm qua.
- Đã uống gì rồi ?
- Chưa uống gì hết. Ban đầu thì là sốt rét rừng, cứ hai. Nhưng rồi sao lại mê-man đi, nên tôi hoảng.

Ông bác sĩ khám một lát rồi nói:

- Không thấy dấu hiệu gì lạ ngoài mạch yếu, phổi ò-è, thủy lên tới bốn mươi độ. Anh đã nói là chị ấy đã sốt rét rừng, cứ hai. Như vậy, có thể kết-luận rằng chị ấy bị tràn rét rừng xâm nhập vào óc (accès pernicieux).
- Anh chữa giùm nhà tôi, nhứt là làm cho êm-dịu bớt cơn sốt làm cho mê-sảng này.
- Nếu là accès pernicieux thì nên nằm nhà thương.

Thăng nghe thế, phát sợ lên, hỏi:

- Nặng lắm hả anh ?
- Nếu quả thật là accès pernicieux thì nặng lắm, có thể nguy. Nhà thương đủ phương-tiện hơn tôi.

Bác-sĩ lấy thuốc tiêm cho Thu-Vân xong, lại biên thư gửi-gắm cho nhà thương, rồi từ-giã ra về, không quên căn-dặn:

- Nên chở chị ấy đi nhà thương ngay bây giờ.

Thầy thuốc đi rồi, Thăng bứt đầu bứt tai, nghe mình khổ-sở quá. Té ra làm chồng phải chịu những khổ-phận như thế này đây. Nhưng thật quá bối-rối ! Nhà chỉ có một người mà người ấy lại chưa hề có dịp hành-động trong một trường-hợp như vậy bao giờ.

Bỗng Thăng nhớ sực lại cái thông-cáo của Đô-thành mà chàng thấy đăng báo cách đây mấy hôm. Thông-cáo cho biết Đô-thành có cho thuê xe Hồng-Thập-Tự cùng người khiêng bệnh, bất-cứ vào giờ nào. Chàng thay y-phục vội-vàng và lần này ra đi, có nhớ đóng cửa cẩn-thận.

Bấy giờ đã ba giờ sáng rồi, thế mà khi theo xe Hồng-Thập-Tự về nhà chàng, Thăng vẫn chần-chờ ghé nhà Thu-Vân để cho Bạch-Tuyết hay tin. Chàng nghĩ đến Tuyết ngay vì Tuyết là người thân độc-nhứt; cái chỗ dựa tinh-thần trong con lo-âu sợ-hãi, chàng xem quan-trọng như một bọc cha mẹ, cần phải báo-động lập-tức. Vội lại chàng biết rằng Thu-Vân cần một người nuôi bệnh, mà người ấy không thể là chàng được, vì chàng bận đi dạy, và rất sợ phiền-bực.

Thăng kêu cửa lâu lắm, Tuyết mới lên tiếng. Con gái nó ngủ như chết, chàng phải đập rầm-rầm, kêu om lên, chắc hàng xóm phiền lắm. Tuyết thức dậy nhưng không dám mở cửa, hỏi năm lần bảy lượt, và lắng nghe thật rõ giọng đáp bên ngoài cho đến khi nhận chắc giọng của Thăng, nàng mới chịu vịn khóa.

Nàng vừa mở cửa vừa khóc sụt-muốt, tủi thân cho chị nàng, làm như là vì theo về ở với Thăng nên mới bệnh nặng như vậy. Nàng hỏi lại cặn-kẽ xong thì từ-chối đi theo Thăng ngay.

- Anh về trước, em sẽ đến sau, tại nhà thương.
- Sao lại không đi một lượt với anh ?
- Mặc em.
- Em hờn à ?
- Không. Nhưng ... thôi, anh không thể hiểu được đâu.
- Nhưng em đi sau, ai cho em vô nhà thương.
- Em làm sao vô được em làm. Em hỏi anh có chắc-chắn là sẽ chở chị Thu-Vân vô nhà thương Chợ-Rẫy hay không ?
- Chắc. Anh đâu có giàu mà đưa chị em đi các nhà thương sang.

Tuyết lại mũi lòng roi lệ.

- Anh đi ngay đi kéo trễ, đứng đó nói không ích lợi gì đâu.

Rồi nàng đóng cửa lại trước mũi của Thăng, tổng cổ chàng đi, không xót thương chút nào cả. Anh chồng tập-sự này càng quýnh lên và càng khố-sở hơn bao giờ cả. Tần-ngần đứng lặng nơi thềm, chàng tự hỏi thầm: “Nó giận lấy, không thềm biết đến à ? Thì tội cho chị nó lắm ! Mặc chị nó. Nhưng mình lại khố đây ! Chỉ có một thân một mình, làm sao bây giờ ?”

*

* *

Người sinh-viên nội-trú trực ở phòng nhận bệnh-nhơn tại nhà thương Chợ-Rẫy vừa khám Thu-Vân và xem giấy gói-gắm của bác-sĩ ngoài xong thì Tuyết và ông Nhì bước vào.

Thăng kinh-ngạc hết sức mà thấy ông Nhì. Nhưng chàng chưa kịp hỏi gì, chưa kịp có phản-ứng nào thì người sinh-viên đã mau miệng nói:

- Người nhà à ? Sao vào đông thế ?

Ông Nhì đáp:

- Chúng tôi sốt ruột, năn-nỉ xin vào cho biết xem tình-trạng người này thế nào rồi ra ngay. Cô này sẽ xin giấy ở lại nuôi bệnh.
- Được, nhưng lát nữa, đưa người bệnh xuống phòng thì chỉ có người nuôi là được theo thôi nhé. À này... hai ông nên tìm người cho máu...
- Thưa bác-sĩ, người bệnh đâu có lưu-huyết ? Ông Nhì cãi.
- Chúng accés pernicieux phải sang máu ngay mới chữa được, vì tăng-xông xuống thấp quá và hồng-huyết-cầu nơi người bệnh bị bể rất nhiều.
- Thưa bác-sĩ, tôi xin hiến chỗ máu cần dùng đó. Cho ngay bây giờ được hay không bác-sĩ ?
- Càng quý. Nhưng để tôi thử máu của ông xem có đồng loại với máu của người bệnh chăng.

Thăng không giành việc hiến huyết với ông Nhì, không phải vì chàng tiếc máu với Thu-Vân, nhưng vì ông Nhì đã quá sốt-sắng đề-nghị hiến trước mặt rồi, chàng thấy không cần nài-nỉ, vì miễn có máu để cứu Thu-Vân là đủ, cá-nhơn của người tặng máu không quan-trọng gì cả.

Chàng chỉ băn-khoăn trước sự cầu-cứu ông Nhì của Tuyết. Thì ra Tuyết từ-chối theo chàng, để mà chạy đi báo-động cho ông Nhì hay. Tuyết không công-nhận chàng mà chỉ biết có người anh rể cũ thôi chăng ?

Chàng biết đâu rằng Tuyết không thể tín-nhiệm nơi một người trẻ tuổi, thiếu kinh-nghiệm, trong một trường-hợp nguy-ngập như thế. Và nếu có cần tiền thật nhiều, để chạy chữa cho Thu-Vân, Thăng cũng không phải là kẻ đủ điều-kiện.

Người sinh-viên trực cho nhơn-công khiêng Thu-Vân xuống phòng, yêu cầu Thăng đi về và mời ông Nhì sang qua ngân-hàng máu. Tại đây, khi thử máu ông này xong, người ấy lấy dụng-cụ ra để rút máu ông ta. Ông Nhì chưng-hửng hỏi:

- Không đến phòng để sang ngay cho người bệnh à ?
- Không, ngày nay phương-pháp sang máu đã khác xưa, không sang ngay từ người này qua người kia, mà chỉ sang bằng máu dự-trữ sẵn nơi ngân-hàng thôi. Sở-dĩ nhà thương xin máu của người nhà là để bù vào số máu dự-trữ chiết ra sang, chớ không phải là để sang trực-tiếp ngay qua người bệnh đâu.

*

* *

Mãi đến tối hôm sau, nhiệt-độ mới hạ, và Thu-Vân mới ra khỏi cơn mê-sảng. Nàng bừng tỉnh dậy, ngo-ngác nhìn em, nhìn ngọn đèn chong lò-mờ của phòng bệnh giây lâu mới nhớ ra mọi việc.

Tuyết ngồi chạnh nàng, nhìn chị mà mỉm cười. Thu-Vân uể-oải giơ tay lên, đặt xuống bắp vế Tuyết và kêu:

- Em.

Tuyết cúi xuống kề mặt nàng sát vào mặt chị. Thu-Vân nghe vài giọt nước mắt nóng rơi trên má nàng, nàng nắm chặt cánh tay em rồi hai chị em thốn-thức lên; ôm chầm lấy nhau... rồi lại cùng nhau khóc òa.

Khi cả hai đều lau lệ cho ráo xong, Thu-Vân hỏi:

- Chị mê-man trong bao lâu ?
- Gần hai mươi tiếng đồng hồ.
- Chị chỉ sốt-rét, sao nặng thế ?
- Họ bảo là accès pernicieux.
- Chứng ấy nguy đến thế hả ? Họ trị bằng thuốc gì đó ?
- Họ tiêm Nivaquine vào ngay mạch máu chị và sang máu anh Nhì qua cho chị.
- Máu anh Nhì ? Sao anh Nhì lại hay tin chị bệnh ?
- Em cho hay.
- Còn Thăng đâu ?
- Ngày nay anh Thăng cũng có đến hai lần, trưa và chiều.
- Chị muốn hỏi, còn Thăng ở đâu mà để cho anh Nhì tặng máu ?
- Hôi nhà thương xin máu, anh Thăng vẫn có mặt. Nhưng anh Nhì đã mau miệng hiển trước.
- Thăng không phản đối, không năn-ni giành-giữt gì hết với anh Nhì sao ?
- Không chị à !

Thu-Vân không thất-vọng, không căm-tức, không buồn, vì nàng thấy dĩ-nhiên là câu chuyện đã xảy ra như vậy. Thăng không thờ-ơ với nàng, không ít yêu nàng nhưng tuổi trẻ quá thật chưa biết làm chồng vì còn quá ích-kỷ, chưa quên mình được để rảnh trí mà nghĩ đến người khác, đến người bạn đời mà y phải săn-sóc. Một cô gái nhiều ý-thức như nàng không thể nào tìm hạnh-phúc được trong cuộc sống chung với một người con trai ít tuổi, còn bất-giác cần sự săn-sóc của một người đờn-bà.

Thu-Vân đỏ mồ hôi như tắm. Nhớ tới bác-sĩ căn-dặn, Tuyết vội lấy khăn lau lưng và ngực chị, ướt mem đến hai ba chiếc khăn mà mồ-hôi cứ tiếp-tục rịn ra hoài.

Thu-Vân hơi mệt vì sự xuất-hạn ấy, nhưng vẫn cố hỏi thêm:

- Lúc sang máu, có mặt em ở đây hay không ?
- Có chị à.
- Em nhìn thấy vẻ mặt anh Nhì thế nào ?
- À, họ không có sang trực-tiếp, họ bảo phương-pháp ấy xưa rồi. Họ dùng máu dự-trữ rồi lấy máu anh Nhì biểu mà bù vào.

*

* *

Hồi chín giờ sáng, vị bác-sĩ trưởng-trại đi thăm bệnh-nhơn, tới buồng 42 của Thu-Vân. Ông mừng lắm nói:

- Khá lắm, nhờ bà mạnh sức nên mới mau đỡ như thế này. Sang máu một lần nữa cho tăng-xông bà lên bình-thường là hết lo.
- Thưa bác-sĩ, có thể nào sang trực tiếp được chăng ?
- Bây giờ, ai mà sang trực tiếp nữa ?
- Nhưng con van nài xin cái ân-huệ đó.

- Tôi không thấy gì hại cho sức-khỏe bà, nếu làm như vậy. Nhưng khó lòng mà xáo-trộn một phương-pháp đang áp-dụng. Để tôi xin phép bác-sĩ giám-đốc bệnh-viện thử xem.

Nói xong ông ấy cùng đoàn tùy-tùng đi ra. Thu-Vân gọi Tuyết vào mà rằng:

- Em nên cho anh Nhì hay rằng cần sang máu một lần nữa.

*

* *

Thu-Vân có cảm-giác rằng ống nhựa plastique trắng trong kia là sợi dây cột dính nàng với ông Nhì. Những giọt máu đầu tiên của ông nhơn-tình vô-phước, chảy thành một dòng đỏ thắm trong ống nhựa ấy càng làm cho cảm-giác kia rõ-rệt hơn lên.

Từng giọt, từng giọt, từng giọt, từng giọt máu chảy vào hồi-huyết-quản của nàng... Nàng lim-dim mắt, lắng nghe... lắng nghe như từng giọt tình yêu của con người nhân-nại ấy đang được rót vào tim nàng... tim nàng bỗng dưng se-thắt lại.

Ông Nhì đã cho nàng rất nhiều, cho nàng tất cả. Nàng nhớ có lần ông ấy đã nói: “Em Vân nè, nếu hai ta đắm tàu trôi-giạt vào một hoang-đảo, rồi không tìm được gì ăn, anh sẽ lóc thịt anh nướng cho em ăn cầm-thực để đợi thuyền cứu ta.” Lúc ấy, nàng chỉ thấy là ông Nhì nói nịnh cho vui thôi, nhưng giờ đây, nàng tin chắc rằng ông dám làm cái việc đó lắm.

Hôm nay ông Nhì quyết tái-chinh-phục nàng chẳng ? Không, đã hết rồi, ông đã thấy rõ rằng ông lép-vế trước một người trai trẻ như Thăng. Ông đã nhân-nại chịu số-phận, không kêu ca, cũng chẳng có phản ứng gì khác. Đây chỉ vì yêu thôi, mặc dầu trẻ muộn, mặc dầu tuyệt vô hy-vọng cũng cứ yêu. Yêu, phải đâu là được, yêu là yêu, tất cả sung-sướng đều ở trọn trong thời-kỳ yêu trộm, yêu thầm, trước khi được, và nằm trong đau-khổ của sự dứt tình.

Ông Nhì ngồi yên như tượng gỗ, sợ làm hỏng cuộc tiếp huyết trực-tiếp này. Ông cũng nghe như từng giọt tình yêu của ông, ông rót vào lòng một người đã từ-chối không nhận tình yêu ấy nữa, và rất sung-sướng mà cứ được rót qua bên ấy, cũng như ông đã sung-sướng mà thầm-lặng áp-yêu hình-ảnh người xưa.

Bỗng cả hai đều nghe thân-thể của họ giống như hai chiếc “bình-thông-nhau” của vật-lý-học, chất lỏng của bình nào cũng chảy qua bình nào cả để hòa lẫn nhau. Mà ái-tình, phải chăng cũng là một thứ gì như là chất hơi, chất lỏng, nó đang pha trộn nhau, nương theo dòng máu này ?

Đôi bạn cũ nhìn nhau không nháy mắt, nhìn nhau đắm-đuối trong phút yêu-đương trẻ muộn, người tiếc thương, kẻ hối-hận...

- Em Thu-Vân ! Sáu năm quen hơi bén tiếng...

Người đờn-ông này nghẹn-ngào, không nói được hết câu.

- Anh ! Bây giờ đây, em đã yêu anh rồi...

- Đã trễ quá !
- Phải, nhưng trễ là do em, chớ không phải do anh. Em tin rằng anh sẵn lòng lượm hoa roi, nhưng em thì còn mặt mũi nào ! Vì thế mà đã trễ lắm rồi. Nhưng đã đủ cho anh hay không, khi mà trong đời em, em đã có yêu anh một lần ?
- Rất đủ em à !

Thu-Vân mỉm cười chua-xót nói:

- Em vừa đi một chuyến viễn-du kỳ-thú, vừa làm một cuộc phiêu-lưu mạo-hiểm rất nên thơ. Nhưng một khi đã trở về, em vẫn thấy quê nhà yên-ổn với cánh đồng-bằng xanh lơ, với mái tranh quyện khói cứ còn đẹp như bao giờ, và em không còn mơ viễn-phương nữa. Anh ôi, cảnh nước non xa lạ luôn-luôn có sức quyến-rũ ghê hồn, nhưng từ bờ sông bên này sang đến bờ sông bên kia mà mình cứ ngỡ là thần-tiên, thì té ra không có gì lạ cả, ngoài bãi bùn đen-tối mà ở xa không tài nào trông thấy được.

Từng giọt, từng giọt một, máu của người non-tình không may-mắn rơi vào hồi-huyết-quản của một kẻ phản bạn mà không còn đường trở về, rơi vào hồi-huyết-quản và mang theo cho đến tận đáy tim nàng những giọt thương yêu vô-vọng.

Từng giọt, từng giọt một, người thiếu-phụ đã yêu vót-vát lần cuối-cùng và bị thất-vọng, người ấy đón tiếp cả một tấm lòng tan-biến ra thành nước đỏ, để mà tái-biến nó thành một thương yêu, thương yêu chính của nàng, thương yêu cuối-cùng, THẬT LÀ CUỐI-CÙNG của đời nàng. MỖI TÌNH CUỐI-CÙNG KHÔNG THỂ ĐƯỢC này đẹp một vẻ đẹp lung-linh hư-ảo của ráng trời khi ngày hấp-hối, thấy đó, nhưng không làm sao với tới được, và mãi đến lúc nắng tắt, vẫn còn ngẩn-ngơ thương tiếc.

- Anh !
- Em !
- Thôi nhé !
- Anh chờ em kiếp sau !

HẾT

(Sàigòn, Xóm Chùa Bà Đen 1960)